

Delårsbokslut

Mål och ekonomi

31 augusti 2016

Helsingborgs stad

HELSINGBORG

Vision Helsingborg 2035

År 2035 ska Helsingborg vara den skapande, pulserande, gemensamma, globala och balanserade staden för människor och företag.

Vision Helsingborg 2035 och dess fem områden beskriver den övergripande inriktningen för stadens styrning mot en hållbar framtid.

Läs mer om visionen på bloggen helsingborg2035.se

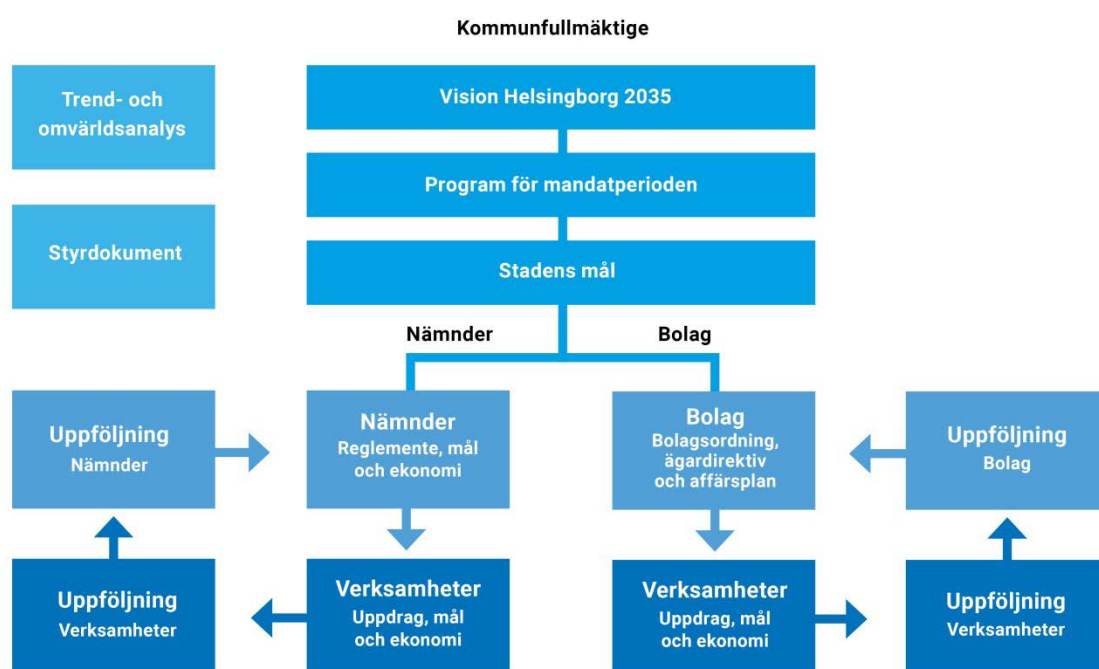
Koncernens ledningssystem

Kommunkoncernens ledningssystem säkerställer att vi uppfyller de politiska målen, oavsett om verksamheten drivs i egen regi eller extern regi. Ledningssystemet är en heltäckande styrprocess för verksamhetsplanering och uppföljning.

I Helsingborg beslutar kommunfullmäktige om ett program för mandatperioden (fyra år) som beskriver den politiska viljeinriktningen. Utifrån programmet fattar kommunfullmäktige beslut om stadens mål, de är sedan utgångspunkten när nämnder, bolagsstyrelser och verksamheter skapar sina mål och planer.

I Helsingborg har vi en koncerngemensam planerings- och uppföljningsprocess där vi kopplar samman mål och ekonomi. Nämnderna och bolagen ansvarar för att driva en effektiv verksamhet inom sitt uppdrag utifrån lagstiftning, politiska mål, bolagsordningar, ägardirektiv, reglementen, styrdokument och ekonomiska förutsättningar. Läs mer på styrning.helsingborg.se.

Uppföljning av kommunkoncernens mål och resultat sker tre gånger per år, dels i två delårsrapporter och dels i årsredovisningen.

Innehåll

Läsanvisning	3
Stadsdirektören har ordet	4
Uppföljning stadens styrkort	5
Jämförelse med andra, staden	9
Koncernens och stadens organisation	10
Ekonomisk analys, staden	12
Ekonomisk analys, koncernen	15
Investeringar, staden	16
Finans, staden	18
Resultat- och balansräkning, staden	19
Resultat- och balansräkning, koncernen	21
Uppföljning nämnder	23
Uppföljning bolag	85

TILLÄMPADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Vid upprättandet av detta delårsbokslut har samma redovisningsprinciper använts som i den senaste årsredovisningen.

Delårsbokslutet är godkänt i kommunstyrelsen den 5 oktober 2016. Delårsbokslutet kommer att tas upp för beslut i kommunfullmäktige den 18 oktober 2016.

KONTAKT

Helsingborgs kontaktcenter
Telefon 042-10 50 00
E-post kontaktcenter@helsingborg.se
Webbplats helsingborg.se
facebook.com/helsingborgsstad

OMSLAG hstd reklambyrå ab

FOTO Anna Alexander Olsson, Rickard Johnson

Läsanvisning

Delårsrapporten omfattar staden och dess nämnder och bolag. Delårsrapporten redogör för stadens ekonomi, måluppfyllelse och verksamhetsutveckling efter augusti 2016.

Koncernens ledningssystem innebär att nämnder och bolag fastställer mål som leder mot stadens övergripande mål och vision Helsingborg 2035.

Redovisningen av bolag är i rapporten avgränsad till AB Helsingborgshem, Helsingborgs Hamn AB, Öresundskraft AB, Helsingborg Arena och Scen AB och NSR AB. I delårsrapporten följer vi upp bolagens mål utifrån ägardirektiven. Ägardirektiven beskriver uppdrag, mål och inriktning för varje bolag.

Stadens nämnder formulerar prioriterade och mätbara mål inom de fyra perspektiven *invånare*, *omvärld*, *organisation* och *ekonomi*. Varje perspektiv innehåller mål, mätetal och målvärden som nämnden sammanställer i ett styrkort. Mätetalens syfte är att möjliggöra en bedömning av hur väl vi har uppfyllt ett mål. Målvärdena visar vilket resultat vi ska uppnå under perioden.

Bedömning av måluppfyllelse i styrkort:

- = 100 procent eller mer
- = 91 procent till 99 procent
- = 90 procent eller lägre
- = Mätningen är inte genomförd

SÅ STYRS HELSINGBORG

På webbplatsen styrning.helsingborg.se kan du läsa mer om koncernens ledningssystem, programmet för mandatperioden, stadens mål, nämndernas reglementen och bolagen ägardirektiv.

Stadsdirektören har ordet

Delårsbokslutet visar att vi i Helsingborgs stads koncern har bra verksamhetsresultat och en god ekonomi.

ÅRETS TILLVÄXTKOMMUN

Helsingborgs stad fick i år priset som Årets tillväxtkommun. Det är Arena för tillväxt som delar ut priset och vi fick ta emot det på Kommek-mässan i Malmö nu i augusti. Arena för Tillväxt lyfte fram att vi driver utvecklingen framåt genom digitalisering, nytänkande och innovationer. Detta är ett pris som vi alla har all anledning att vara stolta över. Tillväxt är viktigt för alla kommuner. Det är grunden för ett stabilt skatteunderlag och ger oss möjligheter att vidareutveckla staden och öka livskvaliteten för alla som bor och verkar i Helsingborg.

RESULTAT I RÄTT RIKTNING

I årets delårsbokslut finns flera resultat som går i rätt riktning. Inom skolan har vi brutit den negativa trenden och andelen elever med behörighet till gymnasieskolan har ökat. Även det genomsnittliga meritvärdet i stadens skolor fortsätter att stiga för fjärde året i rad.

Tidningen Aktuell hållbarhet rankar varje år Sveriges kommuner utifrån deras miljöarbete. I år kom vi på plats fyra vilket är ett kvitto på att vårt långsiktiga arbete med dessa viktiga frågor är framgångsrikt.

Inom socialförvaltningens verksamhet ser vi att andelen vuxna som fullföljer sin plan ökar jämfört med förra året. Att de fullföljer sina föresatser i planen är viktigt för att de framöver ska klara sig utan stöd från socialtjänsten. När det gäller barn och unga har vi också en positiv utveckling jämfört med början av året, men med potential att ytterligare förbättra resultaten.

KVALITETSKOMMUN HELSINGBORG

Vi kommer i oktober att anmäla oss till utmärkelsen Sveriges kvalitetskommun 2017. Vi har en bra verksamhet i Helsingborg och många bra resultat att vara stolta över. Den lite slitna klyschan att resan är målet stämmer bra när det gäller Sveriges kvalitetskommun. Genom att delta får vi ett bra underlag på hur vi ligger till jämfört med andra kommuner och en återköp-

ling på våra styrkor och vad vi kan göra bättre. Allt utifrån vårt målmedvetna arbete med ständiga förbättringar för de vi finns till för.

KONCERNENS EKONOMI

Den samlade resultatprognosen för koncernen innebär ett resultat på 446 miljoner efter finansiella poster och skatt, att jämföra med föregående års utfall på 489 miljoner. Efter bolagsskatt kvarstår ett nettoresultat på 375 miljoner.

STADENS EKONOMI

Stadens resultatprognos 130 miljoner ingår i koncernens resultat och understiger budget med sex miljoner. De största budgetavvikelsena som påverkar stadens resultat beror på att vi kommer att använda cirka 85 miljoner av tidigare års överskott. Detta motverkas av att pensionskostnader totalt förväntas bli 30 miljoner lägre samt att skatteintäkterna ökar med 45 miljoner.

Många vill bo i vår stad och vi bygger förskolor, skolor och annan infrastruktur för fullt just nu. Även Helsingborgshem och många andra fastighetsbolag hjälper till att bygga vår stad.

Efter en välförtjänt sommarledighet med ro för själen och välbehövlig återhämtning är det härligt att ta del av den energi och det engagemang ni alla visar upp. Tillsammans fortsätter vi att göra vår stad till en plats där många vill förverkliga sina drömmar.

Palle Lundberg

Palle Lundberg, stadsdirektör

Uppföljning stadens styrkort

Kommunfullmäktige beslutar om ett stadsövergripande styrkort för Helsingborgs stad. Stadens styrkort innehåller åtta övergripande mål som nämnder och bolag arbetar mot. Nedan redovisar vi

måluppfyllelsen för stadens styrkort efter åtta månader 2016 inom perspektiven invånare, omvärld, organisation och ekonomi. Vi redovisar fler resultat i koncernens årsredovisning.

Invånare - stadens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Alla i Helsingborg ska ha möjlighet att påverka sina liv				
— Nöjd inflytande-Index	40	40		Minst 41
— Andel förvärvsarbetande invånare 20-64 år ¹	71,9	72,2		Minst 72,3
— Antal arbetstillfällen i Helsingborg ¹	67 044	67 916		Minst 69 000
— Andel med egenförsörjning efter försörjningsstödsinsats	39	38		Minst 42 %
Helsingborg ska vara en öppen och inkluderande stad				
— Invånarnas uppfattning - rekommendera att flytta till Helsingborg	75	76		Minst 76
◆ Andel elever som upplever att man i skolan respekterar varandras olikheter	-	89	89	Minst 90 %
— Andel kunder som är ganska eller mycket nöjda med sin hemtjänst	90	89		Minst 90 %
■ Andel flickor i den öppna fritidsverksamheten ²	-	35	30	Minst 34 %
— Invånarnas uppfattning om kulturverksamheten	70	69		Minst 71
— Antal anmälda våldsbrott per 1000 invånare	16,6	15,5		Max 13,0
I Helsingborg ska det finnas lika möjligheter för alla barn och unga				
— Andel elever i årskurs 9 med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram (efter sommarskola)	89	85		Minst 86 %
— Andel elever i årskurs 6 med lägst betyget E för ämnesproven i sv, sv2, en och ma	93	93		Minst 94 %
◆ Elevers syn på skolan och undervisningen i årskurs 8 - andel positiva svar	-	84	83	Minst 85 %
■ Andel barn och unga som fullföljer sin insats hos socialtjänsten	-	68	66	Minst 75 %

¹ Resultaten har en eftersläpning på ett år.

² Resultatet tertiäl 2 2016 avser våren 2016.

Omvärld - stadens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Helsingborg ska ha det bästa klimatet för företagsamma människor				
— Nöjd-Kund-Index Företagsklimat (SKL:s Öppna jämförelser) ¹	67	68		Minst 70
— Andel företagsamma människor (har F-skattsedel, är delägare i ett aktivt handelsbolag, är VD eller ordinarie styrelsemedlem i ett aktivt aktiebolag)	10,9	10,9		Minst 11,2 %
Helsingborg ska vara ledande i miljö- och klimatfrågor				
● Rankning Sveriges bästa miljökommun	10	13	4	Plats 10 eller bättre
● Avfallsmängd per invånare ²	-	-	397	Max 467 kg

Organisation - stadens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Helsingborgs stad ska vara en attraktiv arbetsgivare				
— Ledarindex enligt HME	78	79		Minst 80
— Medarbetarindex	74	73		Minst 74
— Motivationsindex - medarbetare som anser att de lär nytt och utvecklas i sitt dagliga arbete	79	80		Minst 81
Helsingborgs stad ska vara ledande i att ta tillvara digitaliseringens möjligheter				
● Andel hushåll med tillgång till snabbt bredband ³	65,2	70,5	83,8	Minst 75
— Ranking utifrån eBlomlådan	-	-		Plats 3 eller bättre
— Webbinformation till invånarna - ranking utifrån Informationsindex	3	1		Plats 1

Ekonomi - stadens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Helsingborgs stads ekonomi ska vara god och balanseras med hänsyn till social och miljömässig hållbarhet				
● Stadens soliditet	58	54	54	Minst 54 %
◆ Resultat skattefinansierad verksamhet (helårsprognos 2016)	242	187	130	Minst 136 mnkr

¹ Resultatet 2014 avser 2013 (undersökningen gjordes inte 2014)

² Resultatet har en eftersläpning på ett år. Resultatet tertial 2 2016 avser helåret 2015.

³ Resultaten har en eftersläpning på ett år.

Uppföljning stadens styrkort

Alla i Helsingborg ska ha möjlighet att påverka sina liv

Vi arbetar med dialog, deltagande och medskapande från invånarna i stadens utveckling. Detta gör vi bland annat genom kontaktcenter, sociala medier, Helsingborgspanelen och olika former av samråd. Ett annat exempel är delprojekt Dialog 3.0 där de boende på Drottninghög har möjligheten att påverka och komma med idéer för områdets utveckling. Resultatet från årets mätning av Nöjd inflytande-index kommer vid årets slut.

Andelen förvärvsarbetande invånare har haft en försiktigt positiv utveckling de senaste åren. Statistiken har förhållandevis lång eftersläpning och nya uppgifter kommer först vid årets slut. Ungdomsarbetslösheten i Helsingborg har minskat de senaste åren. I augusti uppgår den till 14,0 procent vilket är 1,8 procentenheter lägre än 2015 och 6,2 procentenheter lägre än 2013. Prognosen är att staden kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet att alla i Helsingborg ska ha möjlighet att påverka sina liv.

Helsingborg ska vara en öppen och inkluderande stad

Andel elever som upplever att man i skolan respekterar varandras olikheter uppgår 2016 till 89 procent. Resultatet innebär ingen förändring jämfört med förra året. Resultatet kommer från skol- och fritidsförvaltningens attitydundersökning som även visar att elevernas uppfattning är att respekten för varandras olikheter är större bland de yngre eleverna jämfört med de äldre.

Socialstyrelsens kundundersökning från 2015 visar att 89 procent kunderna är mycket nöjda eller ganska nöjda med sin hemtjänst. Hemvården arbetar med de digitala planeringsverktygen som infördes förra året med syfte att bland annat öka kontinuiteten i person och tid. Resultatet för kundundersökningen 2016 presenterar vi i årsredovisningen.

Idrotts- och fritidsnämnden fortsätter att rikta verksamhet mot flickor. Nämnden jobbar målmedvetet med att involvera flickor i planeringen av aktiviteter med syftet att flickors deltagande i den öppna fritidsverksamheten. Prognosen är att staden inte helt kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet att Helsingborg ska vara en öppen och inkluderande stad.

I Helsingborg ska det finnas lika möjligheter för alla barn och unga

Andelen elever med en positiv syn på skolan och undervisningen i årskurs 8 uppgår till 83 procent. Övriga kommuners resultat för 2016 blir tillgängliga först mot årets slut men i jämförelse med resultaten från 2015 har Helsingborg bra värden. Det genomsnittliga resultatet för de 199 kommuner som gjorde undersökningen 2015 var 75 procent och bland större städer 77 procent. Undersökningen består av sju frågor och ger tillsammans med kunskapsresultaten en bild av hur väl staden lyckas inom skolan.

Skolverket har ännu inte publicerat resultaten från läsåret 2015/2016 men stadens egen uppföljning visar att andelen elever med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram har ökat till 85,1 procent 2015/2016 från 80,7 procent 2014/2015. En betydande sänkning av andelen F har skett i ämnet matematik jämfört med föregående år. Andelen elever med minst betyg E i alla ämnen var vid vårterminens slut 75,9 procent vilket innebär en liten ökning sedan förra året. Även det genomsnittliga meritvärdet i stadens skolor fortsätter att stiga för fjärde året i rad.

Andel barn och unga som fullföljer sin insats hos socialtjänsten uppgår efter andra tertialet 2016 till 66 procent. Det är något lägre än resultatet 2015 och klart lägre än ambitionen på 75 procent. Samtidigt är det en liten förbättring jämfört med årets fyra första månader då resultatet låg på 64 procent. Socialförvaltningen har under året arbetat för att höja kvaliteten i utredningsarbetet. En framgångsfaktor för att öka andelen barn och unga som fullföljer sin insats är att de eller deras vårdnadshavare har inflytande och möjlighet att påverka hur deras insats utformas och genomförs. Förvaltningen arbetar för att det ska bli tydligare hur barnets eller den unges perspektiv och röst finns med i arbetet och i dokumentationen. Verksamheten analyserar årets resultat så här långt med fokus på avbrottsorsaker. Prognosen är att staden inte helt kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet att det i Helsingborg ska finnas lika möjligheter för alla barn och unga.

Helsingborg ska ha det bästa klimatet för företagssamma människor

Sedan starten 2011 har Helsingborg haft en positiv utveckling av resultatet i Sveriges Kommuner och Landstings servicemätning av företagsklimatet. I senaste mätningen från 2015 låg staden på det genomsnittliga resultatet bland deltagande kommuner. Ambitionen är att fortsätta den positiva trenden och i årets mätning nå indexvärde 70.

I Svenskt Näringslivs kommunranking av företagsklimatet har Helsingborg tappat placeringar jämfört med 2015. Detta är en tydlig trend bland större städer. Helsingborg (plats 44) är tillsammans med Västerås (plats 46) de enda större städerna inom topp 50 på listan.

Ett nyckeltal för stadens attraktivitet är antalet kommersiella gästnätter. Mellan 2014 och 2015 ökade antalet med 12 procent (från 651 975 till 728 843). Prognosen är att staden kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet att Helsingborg ska ha det bästa klimatet för företagsamma människor.

Helsingborg ska vara ledande i miljö- och klimatfrågor

Helsingborgs stad hamnar på plats fyra i tidningen Aktuell Hållbarhets rankning av Sveriges bästa miljökommuner 2016. Det är en förbättring jämfört med plats 13 i förra årets rankning. Rankingen baseras på Aktuell Hållbarhet enkät och uppgifter från Vattenmyndigheterna och Boverket samt sju nyckeltal. Helsingborg fick 26,8 av totalt 37 poäng och vinnaren Västerås fick 29,3 poäng. Helsingborg får poäng i 16 av de 19 frågorna i Miljöaktuellt enkät, full poäng i enkätfrågorna från Vattenmyndigheterna och Boverket och har bra resultat i de sju nyckeltalen (till exempel förnybar energi i byggnader och förnybara drivmedel).

Stadens arbete med avfallshantering en viktig hållbarhetsfråga. Materialåtervinning är bra men det allra bästa ur miljösynpunkt är att förebygga att avfallet uppstår över huvud taget. De elva kommunerna i nordvästra Skåne har gemensamt fastställt att avfallet ska minska till 320 kg per person till 2020. Avfallsmängden per invånare i Helsingborg uppgick 2015 till 397 kg. Nya riktlinjer för hur hushållsavfall ska klassificeras gör att statistiken för 2015 inte är jämförbar med tidigare år. Ambitionen för 2015 (467 kg) sattes innan dessa riktlinjer var färdiga och är därför missvisande.

Avfallsmängderna 2015 ligger kvar på ungefär samma nivå som 2014. För att nå ambitionen 320 kg per invånare inom fem år behöver kommunerna

bland annat arbeta med att öka kunskapen och förståelsen hos invånare och företag för sambandet mellan konsumtion, avfall och miljöpåverkan. Detta för att motivera ett förändrat beteende hos målgrupperna.

Ett viktigt nyckeltal för kollektivtrafiken är antalet resor med stadsbuss. I jämförelse med samma period 2015 har antalet resor januari-augusti i år ökat med knappt 3 procent. Staden har nått ambitionen för 2016 inom målet att Helsingborg ska vara ledande i miljö- och klimatfrågor.

Helsingborgs stad ska vara en attraktiv arbetsgivare

Staden arbetar för att attrahera och behålla kompetenta och engagerade medarbetare och chefer. Detta för att kunna leverera service med hög kvalitet till de vi finns till för. Den nationella undersökningen av hållbart medarbetarengagemang visar att Helsingborg ligger bra till inom ledarskap, styrning och motivation jämfört med många andra kommuner. Resultatet för 2016 kommer i höstens medarbetarundersökning. Prognosen är att staden kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet att Helsingborgs stad ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Helsingborgs stad ska vara ledande i att ta tillvara digitaliseringens möjligheter

Andelen hushåll med tillgång till snabbt bredband uppgick i oktober 2015 till knappt 84 procent. Bredbandutbyggnaden i Helsingborg är viktig för att vi ska kunna ta vara på digitaliseringens möjligheter. Digitaliseringen utvecklar innovationer och nya företag samt förbättrar möjligheterna till inflytande och medskapande bland invånarna. Bredbandsutbyggnaden sker successivt med ambitionen att 95 procent av alla hushåll ska ha tillgång till 100 Mbit/s år 2020. Prognosen är att staden kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet att Helsingborgs stad ska vara ledande i att ta tillvara digitaliseringens möjligheter.

Helsingborgs stads ekonomi ska vara god och balanseras med hänsyn till social och miljömässig hållbarhet

Resultatet för skattefinansierad verksamhet förväntas uppgå till 130 mnkr vilket innebär ett resultat på strax under två procent av skatter och statsbidrag. Stadens soliditet, rensat från koncerninterna lån, ligger i augusti på 54 procent vilket är samma nivå som 2015. Prognosen är att staden inte helt kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet att Helsingborgs stads ekonomi ska vara god och balanseras med hänsyn till social och miljömässig hållbarhet.

Jämförelse med andra

I vårt arbete med mål- och resultatstyrning är jämförelser med andra en viktig del. Det betyder att vi gör jämförelser med andra kommuner för att utvärdera resultat och kvalitet på stadens service och tjänster. Sammanställningen nedan utgår ifrån de mätetal

som finns med i stadens styrkort och som är jämförbara med andra kommuner (se även sidan 5). Vid upprättandet av delårsbokslutet saknar vi fortfarande resultat för 2016 till de flesta nyckeltal.

Tabell 1. Resultat i stadens styrkort jämfört med andra kommuner

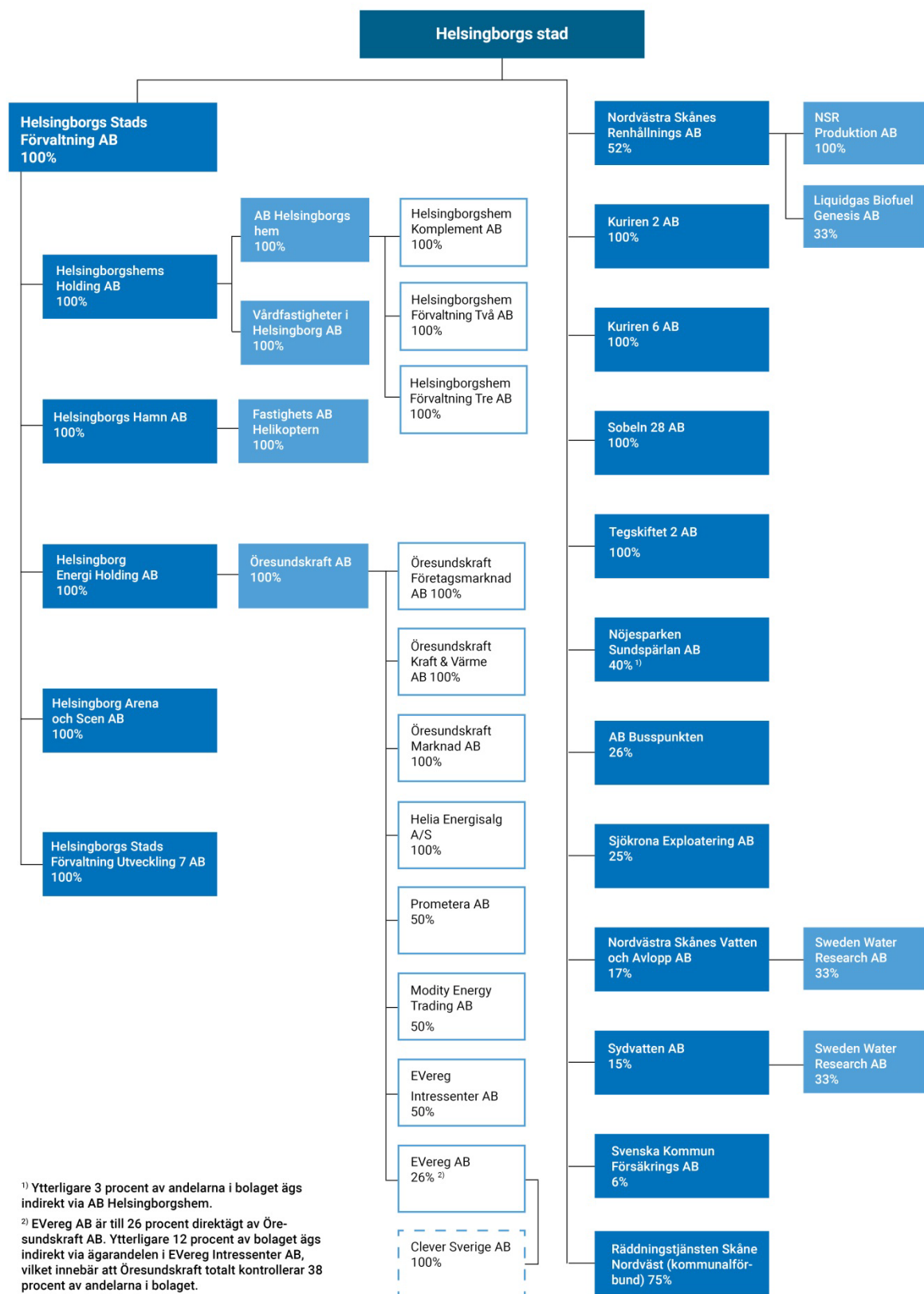
Nykkelstal	Helsingborg		Jönköping		Västerås		Örebro		Snitt alla kommuner	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Nöjd-Inflytande-Index, 0-100	40		44		42		46		40	
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, procent	73,5 ¹		79,8 ¹		76,7 ¹		76,0 ¹		78,5 ¹	
Invånarnas uppfattning - rekommendera att flytta till kommunen, index 0-100	76		77		69		75		63	
Kunder som är ganska eller mycket nöjda med sin hemtjänst, procent	89		92		89		90		91	
Invånarnas uppfattning om kulturverksamheten, index 0-100	69		69		70		70		62	
Antal anmälda våldsbrott per 1000 invånare	15,5		9,4		11,1		11,7		8,6	
Elever i årskurs 9 med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram, procent	83,3		87,9		84,1		83,0		84,4	
Elever i årskurs 6 med lägst betyget E för ämnesproven i sv, sv2, en och ma, procent	93		95		87		92		93	
Elever i årskurs 8 med en positiv syn på skolan och undervisningen, procent	84	83	72		76		78		75	
NKI Företagsklimat, index 0-100	68 ¹		67 ¹		70 ¹		73 ¹		68 ¹	
Andel företagsamma människor, procent ³	10,9		10,0		9,3		9,7		12,3	
Sveriges Bästa Miljökommun, rank 1-290	13	4	54	21	4	1	1	20	-	-
Ledarskap enligt HME, index 0-100	79		-		75		78		77	
Motivation enligt HME, index 0-100	81		-		77		80		79	
Andel hushåll med tillgång till snabbt bredband, procent	83,8		66,0		85,6		84,1		68,7	
Webbinformation till medborgarna, index 0-100	96		87		93		91		80	

¹ Resultatet avser år 2014

² Gäller lägeskommun och före sommarskola

³ Har F-skattsedel, är delägare i ett aktivt handelsbolag, är VD eller ordinarie styrelsemedlem i ett aktivt aktiebolag

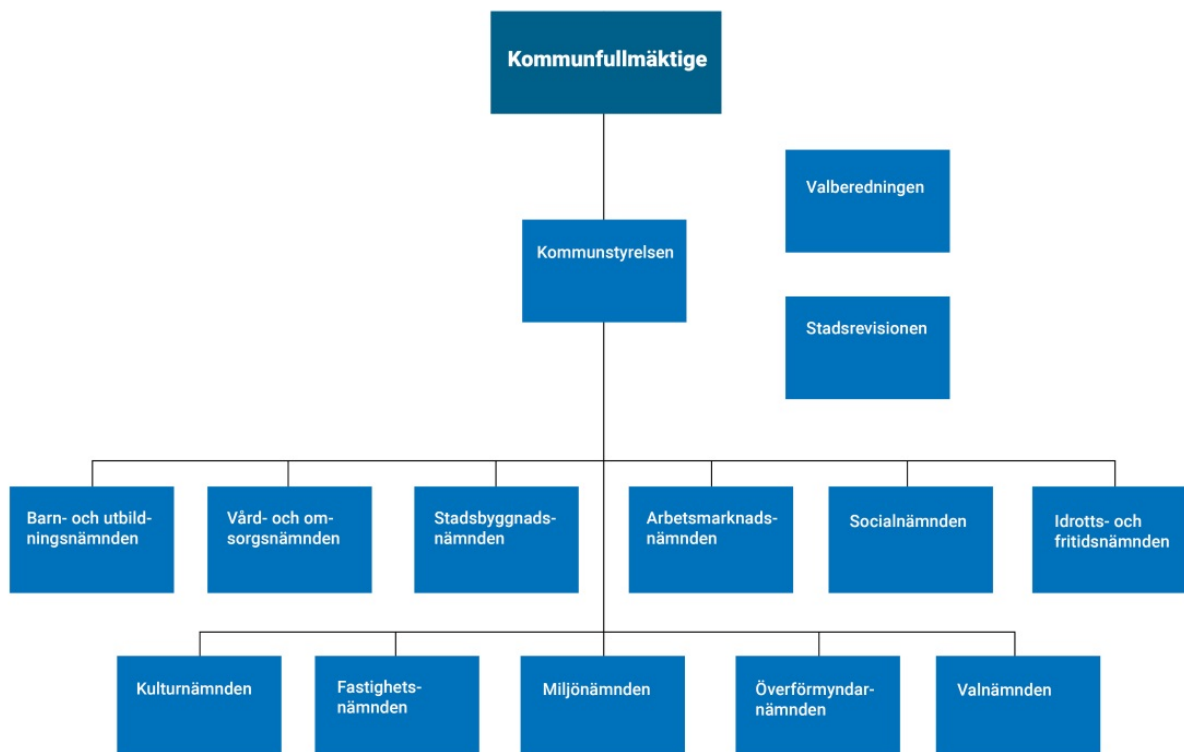
Koncernens organisation

¹⁾ Ytterligare 3 procent av andelarna i bolaget ägs indirekt via AB Helsingborgshem.

²⁾ EVEReg AB är till 26 procent direktägt av Öresundskraft AB. Ytterligare 12 procent av bolaget ägs indirekt via ägarandelen i EVEReg Intressenter AB, vilket innebär att Öresundskraft totalt kontrollerar 38 procent av andelarna i bolaget.

Stadens organisation

Ekonomisk analys

STADENS RESULTAT

Helsingborgs stads prognos visar på ett förväntat årsresultat om 130 mnkr. Resultat per sista augusti uppgick till 62 mnkr.

Helårsprognos

+130

mnkr

ÖVERGRIPANDE ANALYS

Nämnders och styrelser helårsprognoser ligger sammantaget 35 mnkr bättre än budget.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar i sin prognos för år 2016 ett beräknat underskott på 35 mnkr. Resultatet beror i huvudsak på en snabb tillväxttakt i staden, en tillväxttakt som medför att fler barn och elever finns i verksamheten än vad nämnden blivit tilldelad ekonomiska resurser för.

Vård- och omsorgsnämndens helårsprognos visar på ett underskott om 3 mnkr. Generellt har verksamhetsområdena inom nämnden en bättre budgetbalans nu än tidigare. Det underskott som dock uppskattas för året är i första hand relaterat till högre bostadsanpassningsbidrag och ökade kostnader för externa placeringar inom LSS.

Stadsbyggnadsnämnden beräknar ett överskott på 25 mnkr för år 2016, vilket är en följd av att flera större projekt är förskjutna i tid. Fördröjningarna ger nämnden lägre kostnader i form av räntor och avskrivningar än tidigare budgeterat.

Arbetsmarknadsnämnden redovisar i sin helårsprognos ett överskott på 10 mnkr. Det positiva utfallet är bland annat ett resultat av färre försörjningsstöd än beräknat och en utökad uppdragsverksamhet gentemot Arbetsförmedlingen samt vissa av stadens förvaltningar.

Socialnämnden prognostiserar ett noll-resultat för året, vilket till betydande del beror på att kostnader för externa placeringar har stabiliserats genom riktade insatser.

Idrotts- och fritidsnämnden beräknar ett överskott på 2 mnkr för året. Resultatet är dels beroende på att ett antal satsningar förskjutits i tid, dels att kostnaderna för utbildningsprogram är lägre än budgeterat.

Kulturnämnden redovisar i sin prognos för år 2016 ett överskott om 1 mnkr, vilket till största del beror på ökade entré- och försäljningsintäkter på Dunkers kulturhus samt Helsingborgs museer.

Verksamheten har även avyttrat en utställning, vilket bidrar till överskottet.

Fastighetsnämndens helårsprognos visar på ett överskott om 13 mnkr. Verksamhetens är stabil, men det finns en viss osäkerhet kring förväntat utfall beroende på kostnader relaterade till bostäder för nyanlända invånare.

Miljönämndens beräknade utfall för året är ett noll-resultat och driften följer i stort den verksamhetsplan som nämnden arbetar utifrån.

Överförmyndarnämnden prognostiserar ett underskott på 1 mnkr för året och detta är i huvudsak hänförligt till ökade kostnader för ärenden som rör ensamkommande barn.

Kommunstyrelsen redovisar ett beräknat överskott för år 2016 om 64 mnkr, där stadsledningsförvaltningen står för 23 mnkr och stadsgemensamt för 41 mnkr. Inom stadsledningsförvaltningen är resultatet i huvudsak hänförligt till vinster vid försäljning av fastigheter för exploatering. För det stadsgemensamma resultatet så är en betydande del relaterat till att pensionskostnaderna förväntas bli lägre än budgeterat, primärt relaterat till pensionsavsättningar före 1998.

Finansförvaltningens verksamhet tillsammans med stadens internbank redovisar en positiv prognos med 12 mnkr.

Den samlade prognosen som nämnderna lämnat visar på att 85 mnkr kommer att användas av tidigare års överskott under året. Detta belopp redovisas som en kostnad år 2016.

Utifrån den försiktighet som ofta tillämpas i nämndernas prognoser har avdelningen för ekonomi och styrning valt att justera upp helårsprognosen med 23 mnkr.

FINANSIELLA MÅLSÄTTNINGAR

För att kunna säkra en bra verksamhet i framtiden behöver staden ha en fortsatt god ekonomi. Kommunfullmäktige har i stadens styrkort fastställt finansiella målsättningar för staden.

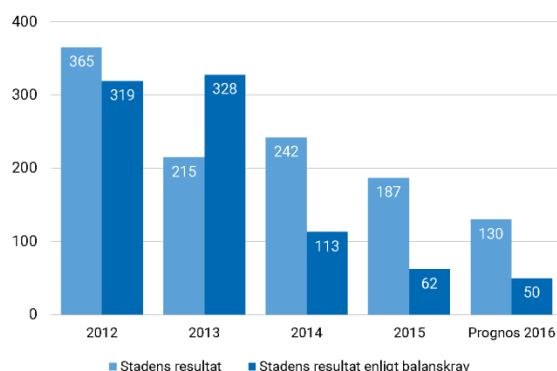
- Stadens soliditet justerad för koncernintern finansiering via internbanken ska vara minst 54 procent. Utfallet i augusti är 54 procent.

- Resultat i skattefinansierad verksamhet ska vara 136 mnkr. Prognosen för 2016 är 130 mnkr.

BALANSKRAV - LAGSTIFTNINGENS KRAV PÅ GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Vid beräkning av balanskravsresultatet räknas vissa poster bort från årets resultat såsom realisationsvinster, kostnader för pensioner före 1998 samt VA-verksamhetens resultat. Lagstiftningens krav är att det framtänkade balanskravsresultatet ska vara högre än noll. Tabellen nedan visar att så är fallet med god marginal för Helsingborg, men vi behöver bryta den nedåtgående trenden.

Diagram 1. Stadens resultat och resultat ur balanskravsynpunkt, mnkr

SKATTEINTÄKTER, STATSBI DRAG OCH UTJÄMNING

Den samlade helårsprognosen för skattenettot ökar med 45 mnkr jämfört med budget 2016. Detta beror på en ökning av de generella statsbidragen med 131 mnkr, varav 73 mnkr avser ett särskilt statligt flyktingbidrag. Vidare ger fastighetsavgiften ett plus på 3 mnkr. Prognosen för skatteintäkterna är 88 mnkr lägre än budget.

Tabell 2. Skatteintäkter, generella statsbidrag, fastighetsavgift och utjämning, mnkr

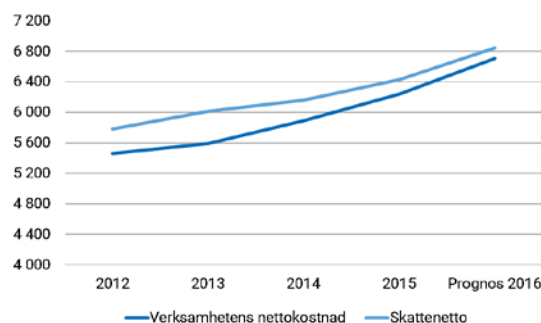
	Bokslut 2015	Budget 2016	Prognos 2016	Avvikelse 2016
Skatteintäkter	5 358	5 658	5 570	-88
Kom. ekonomisk utjämning	1 067	1 129	1 260	131
Fastighetsavgift	201	204	207	3
LSS-utjämning	-192	-191	-192	-1
Intäkter	6 433	6 800	6 845	45

VERKSAMHETENS FINANSIERING

För att undvika att vara beroende av ett positivt finansnetto för att uppnå stadens långsiktiga ekonomiska målsättning behöver verksamhetens

nettokostnad vara lägre än skattenettot. Den sammanlagda nettokostnaden för verksamheten beräknas bli 6 705 mnkr år 2016, vilket understiger skattenettot på 6 845 mnkr med 140 mnkr.

Diagram 2. Verksamhetens nettokostnad och skattenetto, staden, mnkr

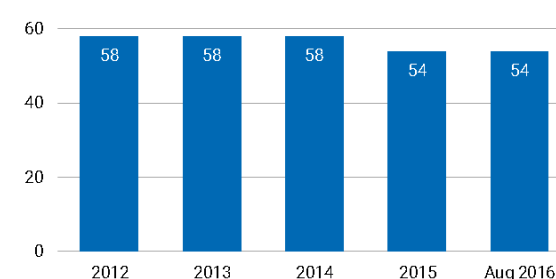
SOLIDITET

Per augusti var soliditeten 53,8 procent, och då är pensionsskuld intjänad före 1998 med i balansomslutningen (2 607 mnkr).

Stadens internbank ökar balansomslutningen genom att låna upp kapital och detta bokförs som en skuld. Samtidigt lånas dessa medel ut till dotterföretagen och detta bokförs som en fordran. Desto större omfattning internbanken har desto mer sjunker soliditeten och därför räknas internbanken bort.

För att få en mer rättvisande jämförelse med andra kommuner behöver både internbanken och pensionsskulden räknas bort. Om vi gör detta blir soliditeten 70,5 procent, vilket är högre än de flesta andra kommuner.

Diagram 3. Stadens soliditet justerad för koncerninterna mellanhavanden via internbanken, procent.

Tabell 3. Stadens resultatprognos per nämnd/verksamhet, mnkr

Nämnd	Prognos årets resultat	Bästa fall	Sämsta fall
Barn- och utbildningsnämnden	-35,4	-22,9	-40,4
Vård- och omsorgsnämnden	-3,0	0,0	-10,0
Stadsbyggnadsnämnden exkl VA	25,0	30,0	10,0
Arbetsmarknadsnämnden	9,5	13,5	6,5
Socialnämnden	0,0	3,0	-2,0
Idrotts- och fritidsnämnden	2,4	3,4	1,4
Kulturnämnden	1,3	2,5	0,5
Fastighetsnämnden	13,0	18,0	8,0
Miljönämnden	0,0	0,4	0,0
Överförmyndarnämnden	-0,9	-0,9	-1,5
Valnämnden	0,0	0,0	-0,1
Kommunstyrelsen	22,9	27,9	17,9
Stadsrevisionen	0,0	0,1	-0,1
Delsumma nämnder	34,7	75,0	-9,7
Finansförvaltning	11,8	15,0	7,0
Stadsgemensamt	41,2	46,2	36,2
Skattenetto	6 845,0	6 845,0	6 845,0
Kommunbidrag	-6 826,0	-6 826,0	-6 826,0
Övergripande prognosvärdering	23,3	-5,2	67,6
Skattefinansierad verksamhet	95,3	75,0	129,7
Stadens resultat inklusive jämförelsestörande poster	130,0	150,0	120,0

Tabell 4. Stadens resultatöverföring per nämnd, mnkr

Nämnd	Ingående resultatöverföring	Prognos ianspråktagande resultatöverföring	Prognos årets resultat	Utgående resultatöverföring
Barn- och utbildningsnämnden	149,4	-32,6	-35,4	81,4
Vård- och omsorgsnämnden	39,8	-20,0	-3,0	16,8
Stadsbyggnadsnämnden	24,6	-9,1	25,0	40,5
Arbetsmarknadsnämnden	56,2	-7,8	9,5	57,9
Socialnämnden	11,8	0,0	0,0	11,8
Idrotts- och fritidsnämnden	5,6	0,0	2,4	8,0
Kulturnämnden	10,7	-4,5	1,3	7,5
Fastighetsnämnden	29,5	0,0	13,0	42,5
Miljönämnden	3,1	-0,4	0,0	2,7
Överförmyndarnämnden	-0,1	0,0	-0,9	-1,0
Valnämnden	2,9	0,0	0,0	2,9
Kommunstyrelsen exklusive stadsgemensamt ¹	27,2	-10,1	22,9	40,0
Stadsrevisionen	2,2	0,0	0,0	2,2
Summa nämnder	362,9	-84,5	34,7	313,1

¹ Inklusive vinst vid försäljning av exploateringsfastigheter (21 mnkr 2016).

Ekonomisk analys

KONCERNENS AVGRÄNSNING

Delårsbokslutet är upprättat enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 Delårsrapport. Bokslutet omfattar Helsingborgs stad och de aktiebolag i vilka staden har ett bestämmande eller betydande inflytande. Samtliga bolag ägda av Helsingborgs Stads Förvaltning AB är inkluderade i den ekonomiska sammanställningen, men i övrigt har undantag skett för de bolag som har begränsad verksamhet och vars sammanlagda omsättning/ omslutning understiger fem procent av redovisade skatteintäkter samt generella stadsbidrag.

RESULTAT

Stadens koncern redovisar ett resultat efter finansiella poster på 313 mnkr (370). Exkluderas den jämförelsestörande posten om 14 mnkr, vilken uppstod vid fastighetsförsäljningar år 2015, så är det samlade resultatet för stadens bolag i linje med samma period föregående år. Stadens resultatnivå har däremot minskat.

Helårsprognosen för stadens koncern uppgår till 446 mnkr (489) efter finansiella poster. I föregående års resultat ingick en jämförelsestörande positivt post med 63 mnkr. Rensat för denna jämförelsestörande post är den beräknade resultatnivå för året något högre än för år 2015. Stadens bolag beräknas sammantaget redovisa ett högre resultat för 2016 än för föregående år, medan stadens resultatnivå bedöms bli lägre.

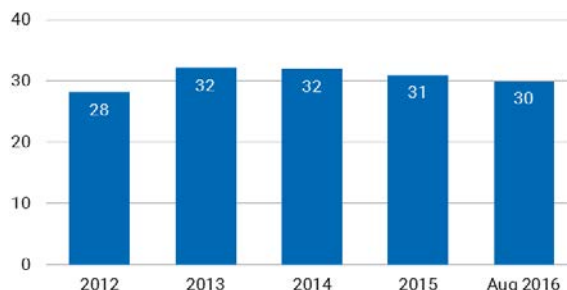
Ingen effekt av bolagsskatt är beaktad i delårsresultaten, medan helårsprognosen inkluderar en uppskattad skattekostnad för bolagen i koncernen.

FINANSIELL MÅLSÄTTNING OCH SOLIDITET

Det finns ett uttalat mål att staden ska ha en stabil och långsiktigt god ekonomi. Den ekonomiska ställningen och finansiella styrkan kan bland annat mätas genom soliditet. I delårsbokslutet per sista augusti 2016 uppgår soliditeten för stadens koncern till 30 procent, vilket är en procentenhet lägre än vid föregående årsskifte.

Den förändrade soliditeten har sin grund i att balansomslutningen ökat med 1 496 mnkr. Ökningen beror i huvudsak på en fortsatt hög investeringstakt samt att staden tagit upp ett långfristigt lån för att möta framtida kapitalbehov.

Diagram 4. Koncernens soliditet, procent

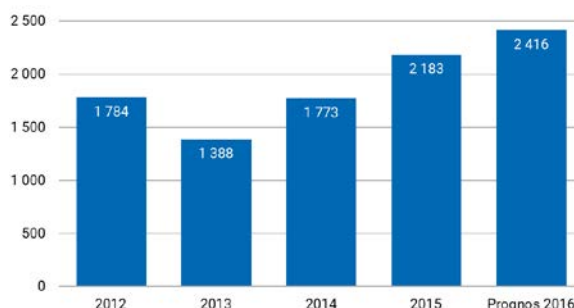
Det finns ingen rekommenderad nivå för hur hög soliditeten i en kommunkoncern bör vara. Det kan tilläggas att flertalet kommunkoncerner har övervärden i sina bostadsbolag, varför ett marknadsvärderat fastighetsbestånd skulle förändra den synliga finansiella ställningen. Detta gäller även Helsingborgs stads koncern.

Vidare är soliditeten för Helsingborg inte direkt jämförbar med merparten av Sveriges kommunkoncerner, då staden valt att redovisa pensions-skuld intjänad före 1998 som en avsättning och inte som en ansvarsförbindelse. Den balanserade pensionsskulden påverkar därmed soliditetstalet negativt. Pensionsskulden som staden valt att balansera uppgår till 2 607 (2 806) mnkr.

INVESTERINGAR

Koncernens investeringar beräknas uppgå till 2 416 mnkr för år 2016, vilket är en ökning med 233 mnkr jämfört med föregående år. Bolagen svarar för 57 procent av de totala investeringarna. Helsingborgs Hamn och Öresundskraft ökar sina investeringsnivåer i relation till tidigare, medan Helsingborgshem har sänkt investeringstakten från den högsta investeringsnivån någonsin år 2015.

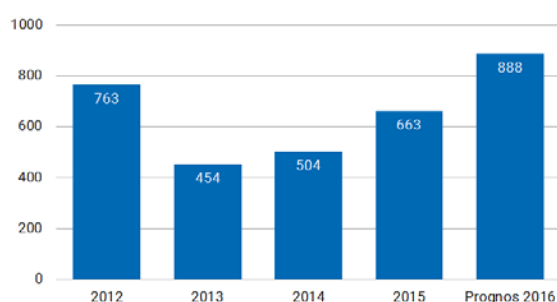
Diagram 5. Koncernens investeringar, mnkr

Investeringar

Vi beräknar att nettoinvesteringarna för stadens skattefinansierade verksamhet 2016 kommer att uppgå till 888 mnkr. De största utgifterna under året är påbörjade projekt som blir klara 2017 och framåt.

Diagram 6: Stadens nettoinvesteringar, mnkr

FÄRDIGSTÄLLDA INVESTERINGAR 2016

Under året kommer vi bland annat färdigställa nedanstående investeringsprojekt.

Tabell 5: Färdigställda investeringar 2016

Investeringsprojekt	Prognostiserad totalutgift vid färdigställande
Studentkårhushus	25 mnkr
Elinebergsskolan, lågstadie	14 mnkr
Husensjöskolan	30 mnkr
Skolpaviljonger	30 mnkr
Kattarps LSS-boende	23 mnkr
Gröna värden	12 mnkr
Kajer	12 mnkr

Helsingborg, nytt studentkårhushus

Under året har vi genomfört en ombyggnation av GA-församlingshem till studenternas nya kårhus, Helsingborg. Studentkårhuset stod klart för inflyttning i april. Totalutgiften är prognostiserad till 25 mnkr.

Elinebergsskolans lågstadiedel, ombyggnad

I maj blev ombyggnationen av Elinebergsskolans lågstadiedel klar, tre månader före tidplan. Samtidigt med ombyggnationen förbättrade vi lokalerna tillgänglighet och den pedagogiska funktionaliteten. Projektet omfattade också en upprustning av utemiljön. Totalutgiften är prognostiserad till 14 mnkr.

Husensjöskolan, tillbyggnad

Husensjöskolan är sedan ett antal år tillbaka trångbodd. Tillbyggnaden som blev klar i augusti ersätter tidigare paviljong och ger skolan ytterligare tre klassrum. Byggnationen har också ökat skolans tillgänglighet. Totalutgiften är prognostiserad till 30 mnkr.

Skolpaviljonger

Under sommaren har vi färdigställt 14 klassrum med hjälp av olika paviljonglösningar på tillfälliga bygglov. Dessa klassrum finns på Filbornaskolan, Högstensskolan och Rydebäcksskolan. Totalutgiften för skolpaviljonger under året är prognostiserad till 30 mnkr.

Kattarps LSS-boende, nybyggnad

Nybyggnationen av Kattarps LSS-boende omfattar 12 små bostadslägenheter. Vi beräknar att boendet är färdigställt i december 2016. Totalutgiften är prognostiserad till 23 mnkr.

Gröna värden

Arbetena med utveckling av de gröna värdena i Slottshagen och Jordbodalen blev klara under sommaren. Dessa projekt ingår i förverkligandet av handlingsplanen för stadens grönstruktur. Totalutgiften uppgår till cirka 12 mnkr.

Kajer

Om- och utbyggnaden av kajen söder om den kommande kongressen blev klar i april och möjliggör för det fortsatta arbetet med utvecklingen av området. Totalutgiften uppgår till cirka 12 mnkr.

PÅBÖRJADE INVESTERINGSPROJEKT 2016

I maj påbörjade vi ombyggnationen av Kungsparken. En ny gång- och cykelväg byggs på sträckan mellan Dunkers kulturhus och Gröningen och vi anlägger en gräsmatta med inslag av vårlök anlägg mellan träden. Totalutgiften är prognostiserad till 5 mnkr. Under sommaren startade vi den första delen av renoveringen och förstärkningen av kajerna på Oceanpiren. Detta är den första delen i utvecklingen av H+ området. Vi kommer upphandla den andra delen under hösten. Totalutgiften för de båda etapperna samt genombrotet genom piren är prognostiserad till 133 mnkr.

Helsingborg växer och inom fastighetsbeståndet under 2016 påbörjar vi många investeringsprojekt för att öka kapaciteten i skolor och förskolor samt tillgången till LSS-boende och idrottshallar.

Toftahallen, en ny idrottshall i Ödåkra

En ny idrottshall i Ödåkra kompletterar Helsingborgs stads utbud av fullmåtthallar samt ersätter Norrlyckeskolans gymnastiksal. Den nya hallen kommer att bli en viktig mötesplats i området och är en efterlängtd resurs för både föreningslivet som skola. Idrottshallen beräknar vi är färdigställd januari 2017 med en prognostiserad totalutgift på 32 mnkr.

Ny gymnastikhall

Staden har förvärvat fastigheten Python 3 på Bredgatan. Vi planerar för en cirka 900 m2 gymnastikhall som komplement till Gymnastikens hus på Ättekulla. Gymnastikhallen beräknar vi är färdigställd april 2017 med en prognostiserad totalutgift på 10 mnkr.

Nytt LSS-boende i Ödåkra

Det nya LSS-boendet i Ödåkra kommer ha två separata enheter med vardera sex lägenheter. Inflyttningen är beräknad till juni 2017. Totalutgiften är prognostiserad till 29 mnkr.

Ny skola på Gustavslund och i Rydebäck

Elevtalsökningar innebär att ytterligare en grundskola behöver byggas på Gustavslund (450 elever) och en ny grundskola i Rydebäck (550-600 elever). Vi beräknar att skolan på Gustavslund är färdigställd juli 2017 med en prognostiserad totalutgift på 127 mnkr. Skolan i Rydebäck planerar vi för inflyttning i slutet av 2018. Totalutgiften för skolan i Rydebäck prognostiserar vi till 131 mnkr.

Västergårdshallen

Helsingborg växer kraftigt åt öster. Nya stadsdelar som Gustavslund och i framtiden även Östra Ramlösa behöver tillgång till en fullmåtthall för att skapa förutsättningar för föreningslivet i området. Den nya skolan som vi planerar på Gustavslund kommer inte att ha egna idrottslokaler utan idrottsbehovet kommer vi också tillgodose i den nya hallen på Västergård. Idrottshallen beräknar vi är färdigställd augusti 2017 med en prognostiserad totalutgift på 39 mnkr.

Gläntanskolan, tillbyggnad

Gläntanskolan och Svensgårdsskolan har sina idrottslokaler och slöjdlokaler i gamla Norrlyckeskolan. Lokalerna är slitna och ligger en bit bort vilket försvårar det pedagogiska arbetet. Genom att bygga ut Gläntanskolan ökar vi kapaciteten samtidigt som vi får nya slöjdlokaler. Vi beräknar att tillbyggnaden av salarna är klara december 2017 med en prognostiserad totalutgift på 39 mnkr.

Holstagårdsskolan, tillbyggnad

Holstagårdsskolan byggdes ursprungligen för lägre årskurser med tydligt fokus på lokaleffektivitet. Större undervisningslokaler saknas, vilket framför allt påverkar högre årskurser. Med en tillbyggnad får Holstagårdsskolan både ökad elevkapacitet och pedagogisk anpassning av sina lokaler. Vi beräknar att tillbyggnaden är klar au-

gusti 2017 med en prognostiserad totalutgift på 15 mnkr.

GA-skolan, anpassning till grundskola

Förtätningar av centrala Helsingborg innebär att vi behöver utöka grundskolekapaciteten i stadens centrala delar. GA-skolan beräknas totalt kunna ta emot 500-600 elever, F-9. Vi beräknar att grundskolan är färdigställd augusti 2017 med en prognostiserad totalutgift på 30 mnkr.

Nytt LSS-boende på Senderödsvägen

Nya LSS-boendet på Senderödsvägen ersätter boendet på Hebsackersgatan som övergår till SOL-boende. LSS-boendet kommer ha 12 platser och inflyttningen är planerad till december 2018. Totalutgiften är prognostiserad till 24 mnkr.

Ringstorpsparkens förskola

I en ny detaljplan för Ringstorpsparken har det skapats möjligheter att bygga en förskola med plats för 150 barn. Vi planerar byggstart under hösten 2016 och beräknar att den nya förskolan är färdigställd januari 2018 med en totalutgift på 42 mnkr.

Ny förskola i Ödåkra

Gläntanskolan innehåller idag både förskola som skola. Skolverksamheten byggs för närvarande ut och vi planerar därmed för en ny förskola i fastigheten Pianisten för 120 barn. Vi beräknar att den nya förskolan är färdigställd maj 2018 med en prognostiserad totalutgift på 38 mnkr.

S:t Jörgens skola, tillbyggnad

S:t Jörgens skola är en av de äldsta skolorna i Helsingborg. Skolans huvudbyggnad genomgår för närvarande en större renovering som vi beräknar är klar juli 2017. Totalutgiften för renoveringen är prognostiserad till 38 mnkr. Vi planerar även för att ersätta dagens paviljonger med en permanent tillbyggnad till skolans huvudbyggnad. Tillbyggnaden beräknar vi vara klar i augusti 2018. Totalutgiften för tillbyggnaden är prognostiserad till 10 mnkr.

Olympia

Olympia fotbollsstadion är under ombyggnation. Hela arenan ses över med nya läktare i norr, söder och väster och en ombyggd läktare i öster. Arenan kommer bland annat ha lokaler för HIFs fotbollsverksamhet, matchfunktioner i form av omklädningsrum och domarrum, media zoner och kommentatorshytter, supporterzoner, restaurang, sportbar, kiosker och HIF-shop. Vi planerar att Olympia står klar mars 2017. Den prognostiserade totalutgiften är på 408 mnkr exklusive index.

KOMMANDE INVESTERINGSPROJEKT

Under hösten påbörjar vi de första ombyggnadsarbetena för den stora kollektivtrafiksatsningen Helsingborgsexpressen. Inom fastighetsbeståndet planerar vi för en fortsatt hög investeringstakt flera år framöver och förbereder för en omfattande produktion av skolor, förskolor, idrottshallar och LSS-bostäder.

Finans

FINANSFÖRVALTNING

Internbanksverksamheten, stadsinterna räntor samt övrig finansverksamhet uppvisar ett prognosticerat helårsresultat som är 12 mnkr högre än budget.

HÖGSTA KREDITBETYG

Kreditbedömningsinstitutet Standard & Poor's ger staden fortsatt det högsta kreditbetyget AAA, ett betyg som varit oförändrat sedan våren 2012. Detta är högre än för till exempel alla banker som är verksamma i Sverige. Det höga kreditbetyget ger Helsingborgs stad goda möjligheter till kapitalanskaffning och till fördelaktiga lånevillkor.

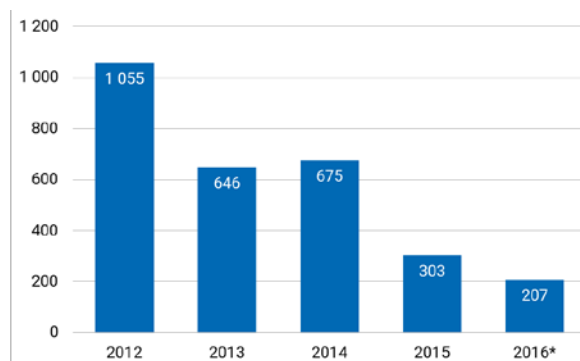
INTERNBANKEN

Extern kapitalanskaffning, likviditetshantering och finansiella placeringar samordnas i kommunkoncernen genom stadens internbank. Internbankens övergripande uppdrag är att optimera kapitalflödena och genom detta stödja stadens dotterbolag i deras affärs- och resultatutveckling. Internbankens verksamhet ger ett mervärde för både staden och för bolagen. Den vidareutlåning staden gör till bolagen sker utifrån marknadsmässiga villkor.

STADENS NETTOLIKVIDITET

Stadens nettolikviditet var 31 augusti 2016 drygt 200 mnkr. Diagrammet nedan visar nettolikviditeten 31 december respektive år.

Diagram 7. Stadens nettolikviditet, mnkr

* Avser nettolikviditet 31 augusti 2016.

UTLÅNING

Vidareutlåningen från stadens internbank uppgick 31 augusti 2016 till 6 115 mnkr, vilket är 275 mnkr högre än vid ingången av året. Större delen av utlåningen sker till Helsingborgshem och Öresundskraft. Under året har utlåningen till Helsingborgshem ökat med 300 mnkr samtidigt som utlåningen till Öresundskraft minskat med 50 mnkr. Utlåningen till stadens dotterbolag förväntas öka under de närmaste åren, huvudsakligen till följd av Helsingborgshems investeringar.

UPPLÅNING OCH INLÅNING

Internbankens upplåning uppgick 31 augusti 2016 till 6 900 mnkr, vilket är en ökning med 995 mnkr från årsskiftet. Upplåningen fördelade sig med 4,1 mdkr på emitterade obligationer genom stadens egna obligationsprogram och 2,8 mdkr via certifikatsupplåning. I upplåningen ingår 750 mnkr som internbanken lånat upp för stadens räkning. Lånet är på 10 år till fast ränta (1,25 %) och möter stadens sjunkande nettolikviditet samt bidrar till att öka koncernens genomsnittliga kapitalbindning som behöver förlängas.

FINANSIELLA LÄGET

Tillväxt och arbetsmarknad i USA är tillfredsställande och FED gör sannolikt sin andra höjning under hösten. I Europa är den finansiella osäkerheten stor till följd av Brexit och populistiska vindar inom EU. Enligt Eurobarometern i juli 2016 behövs reformer inom migration, terrorism och globalisering. När nu Storbritannien genom både penning- och finanspolitik höjer sin konkurrenskraft tvingas EU att öppna upp för en mer flexibel tolkning av stabilitets- och tillväxtpakten. I Sverige kämpar Riksbanken genom negativa räntor och obligationsköp med att hålla kronan svag eller att undvika förstärkningar av kronan. Konsumtionen, som varit en drivande faktor för svensk konjunktur, visar tecken på att avmattas och fastighetsmarknaden har inte samma glöd som tidigare.

Sammantaget kan sägas att penningpolitiken troligen har gjort sitt och vidare stimulanser måste ske via finanspolitik och reformer. Frågan blir då hur de finansiella marknaderna kommer att reagera då det står klart att ingen mer stimulans kommer från centralbankerna?

Staden

Resultaträkning

Tabell 6: Resultaträkning staden, mnkr

Resultaträkning	Utfall jan-aug 2016	Utfall jan-aug 2015	Prognos 2016	Budget 2016	Bokslut 2015
Verksamhetens intäkter	1 260	1 160	1 845	1 673	1 706
Verksamhetens kostnader	-5 230	-4 852	-8 204	-7 965	-7 654
Avskrivningar	-225	-219	-346	-344	-337
Jämförelsestörande poster	-	-	-	-	45
Verksamhetens nettokostnad	-4 195	-3 911	-6 705	-6 636	-6 240
Skatteintäkter	3 424	3 334	5 570	5 658	5 358
Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	840	661	1 260	1 129	1 067
Fastighetsavgift	132	131	207	204	201
LSS-utjämning	-128	-128	-192	-191	-192
Skattenetto	4 268	3 997	6 845	6 800	6 433
Resultat efter skattenetto	73	86	140	164	193
Finansiella intäkter	24	24	42	29	35
Finansiella kostnader	-36	-20	-52	-58	-40
Jämförelsestörande poster	-	-	-	-	0
Finansnetto	-12	4	-10	-28	-6
Årets resultat	62	90	130	136	187

Balansräkning

Tabell 7: Balansräkning staden, mnkr

Balansräkning	2016-08-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR		
Immateriella anläggningstillgångar	12	3
Materiella anläggningstillgångar	7 187	6 901
Finansiella anläggningstillgångar	12 263	11 985
Summa anläggningstillgångar	19 462	18 889
Förråd och exploateringsmark	155	155
Fordringar	580	793
Kortfristiga placeringar	750	-
Kassa och bank	751	886
Summa omsättningstillgångar	2 236	1 834
Summa tillgångar	21 698	20 723
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital	8 361	8 299
-varav periodens resultat	62	187
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2 733	2 806
Övriga avsättningar	74	76
Summa avsättningar	2 807	2 882
Långfristiga skulder	4 041	3 464
Kortfristiga skulder	6 489	6 078
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	21 698	20 723

Resultaträkning

Tabell 8: Resultaträkning koncernen, mnkr

Resultaträkning	Utfall jan-aug 2016	Utfall jan-aug 2015	Prognos 2016	Bokslut 2015
Verksamhetens intäkter	3 705	3 578	5 564	5 390
Verksamhetens kostnader	-7 006	-6 606	-10 992	-10 473
Avskrivningar	-576	-551	-870	-842
Jämförelsestörande poster	-	14	-	63
Verksamhetens nettokostnad	-3 877	-3 566	-6 298	-5 862
Skatteintäkter	3 424	3 334	5 570	5 358
Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	840	661	1 260	1 067
Fastighetsavgift	132	131	207	201
LSS-utjämning	-128	-128	-192	-192
Skattenetto	4 268	3 997	6 845	6 433
Resultat efter skattenetto	391	431	547	571
Finansiella intäkter	11	6	24	32
Finansiella kostnader	-89	-67	-125	-115
Jämförelsestörande poster	-	0	-	0
Finansnetto	-78	-61	-101	-82
Resultat efter finansnetto	313	370	446	489
Skatter	-	-	-71	-86
Årets resultat	313	370	375	402

Balansräkning

Tabell 9: Balansräkning koncernen, mnkr

Balansräkning	2016-08-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR		
Immateriella anläggningstillgångar	32	25
Materiella anläggningstillgångar	18 161	17 448
Finansiella anläggningstillgångar	1 011	1 008
Summa anläggningstillgångar	19 204	18 482
Förråd och exploateringsmark	230	234
Fordringar	1 446	1 282
Kortfristiga placeringar	750	-
Kassa och bank	755	892
Summa omsättningstillgångar	3 181	2 408
Summa tillgångar	22 385	20 889
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital	6 753	6 440
-varav periodens resultat	313	402
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2 784	2 856
Övriga avsättningar	650	656
Summa avsättningar	3 434	3 512
Långfristiga skulder	4 790	4 297
Kortfristiga skulder	7 408	6 640
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	22 385	20 889

Måluppfyllelse nämnder

Kommunfullmäktige beslutar om nämndstyrkort för alla nämnder. Nämndstyrkortet innehåller övergripande mål för nämnden som verksamheten ska arbeta mot. Nämndstyrkortens mål är kopplade mot stadens övergripande mål i riktning mot Helsingborg 2035.

Nedan redovisar vi måluppfyllelsen i nämndstyrkortet fram till augusti 2016 inom perspektiven invånare, omvärld, organisation och ekonomi. Ytterligare utfall redovisar vi i koncernens årsredovisning.

Tabell 10: Måluppfyllelse per perspektiv, nämnder augusti 2016

Nämnd	Invånare	Omvärld	Organisation	Ekonomi
Barn- och utbildningsnämnden	●	●	●	◆
Vård- och omsorgsnämnden	■	●	◆	■
Stadsbyggnadsnämnden	—	◆	●	—
Arbetsmarknadsnämnden	●	◆	◆	—
Socialnämnden	◆	●	■	◆
Idrotts- och fritidsnämnden	—	◆	■	●
Kulturnämnden	●	◆	—	●
Fastighetsnämnden	◆	●	●	◆
Miljönämnden	●	—	—	—
Överförmyndarnämnden	●	—	—	—

Barn- och utbildningsnämnden

TRE VIKTIGA HÄNDELSER FÖR VERKSAMHETEN

- Arbetet och organisationen kring lokalanskaffning har stärkts för att möta utmaningar som finns att skapa nya lokaler till följd av den ökade efterfrågan på förskole- och skolplatser.
- Ett intensivt arbete pågår för att klara det stora rekryteringsbehov som finns med anledning av det ökade barn- och elevantalet.
- Ny upphandling av pedagogiskt IT-system till verksamheterna har genomförts, implementering av Unikum och It's learning sker under 2016/2017.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

Utgångspunkten för barn- och utbildningsnämndens arbete är ökad måluppfyllelse för alla barn och elever som återfinns i nämndens verksamheter. Ett viktigt led i detta arbete är nämndens satsningar på särskilda fokusområden. Under 2016 har verksamheterna fått i uppdrag att lägga särskilt fokus på följande fyra områden; språk, fritidshem, kunskapsuppföljning samt matematik.

Efter Skolinspektionens regelbundna tillsyn i Helsingborgs stad under våren 2015 framkom att huvudmannen överlag har en god styrning och ledning av de kommunala förskolorna och skolorna. Kritik riktades dock mot att kunskapsuppdraget inte följs upp tillräckligt väl på huvudmannanivå inom förskola, fritidshem, förskoleklass, grund- och gymnasiesärskola samt introduktionsprogrammet på gymnasieskolan. Under våren arbetade projektgrupper med att ta fram kvalitetskriterier och former för att på ett bättre sätt kunna följa upp kunskapsutvecklingen i dessa verksamheter. Projekten avslutades i början av sommaren och de kvalitetskriterierna användes under utvärderingen av läsåret 15/16 med syfte att säkerställa en god kvalitet samt likvärdighet inom och mellan våra verksamheter.

Kollegialt lärande har under året skett på alla nivåer inom förvaltningen. Ett av årets chefsmöten tog sin utgångspunkt i verksamhetsbesök och lärande av varandra. Detta har i sin tur fått ringar på vattnet och lett till att arbetet med att synliggöra det kollegiala arbetet har fortsatt ute i våra verksamheter.

Utifrån ledningens studieresa till Nya Zeeland utvecklas under hösten arbetet med elevcentrerat, eller elevnära, ledarskap. Ett elevnära ledarskap innebär att se till sambandet mellan ledarskap och elevernas resultat genom att sätta kvalitet, elevernas lärande och lärares undervisning i centrum. Skolledarna är nyckelpersoner som idé- och kulturbärare. Utgångspunkten är tydliga mål och tydliga,

höga förväntningar, strategisk resursfördelning och användning, planering, samordning och utvärdering av lärarnas undervisning samt att leda lärares lärande och utveckling. Tillsammans bidrar dessa områden till att skapa en trygg och säker miljö samt de förutsättningar som krävs för utveckling och lärande hos eleverna.

I takt med att staden växer, och därmed även antalet barn och elever i våra verksamheter, har stort fokus lagts på att få fram nya lokaler och nya former för verksamheter inom både grundskola och förskola. Verksamheterna har tillsammans med förvaltningen gått igenom olika tänkbara möjligheter att bedriva verksamhet och inventerat vilka lokaler som finns att tillgå. Utmaningen är att snabbt skapa verksamheter som inte bara erbjuder en plats utan också ett gott kvalitativt innehåll. Frågan om införandet av förskolebussar har utretts och ska nu återrapporteras till nämnden. Som ett led i arbetet med att möta det kommande lokalbehovet har förvaltningen även inrättat en tjänst som etableringschef vars fokus ligger på att bygga nya skolor och förskolor i staden. Antalet elever i grundskolan beräknas att årligen öka med 400. Här utöver tillkommer nyanlända elever, vilka ökade i antal under föregående år. I juni 2016 fanns 915 nyanlända elever, enligt skollagens definition elever som kommit till Sverige under de senaste fyra åren, i stadens grundskolor. Nyanlända elever kommer först till Välkomsten på Pedagogiskt center för en två veckor lång kartläggning av skolbakgrund och bedömning av modersmål, matematik samt grunder i svenska. Eleven matchas sedan med en skola.

Arbetet med att upphandla pedagogiskt IT-stöd för Helsingborgs stads skolor är avslutat och innan sommaren tecknades avtal med två leverantörer, Unikum för förskolan och grund- och grundsärskolan och It's learning för gymnasie- och gymnasiesärskolan. Implementeringen av de upphandlade IT-stöden kommer att ske successivt under läsåret

16/17 och till sommaren 2017 ska alla verksamheter vara inne i systemen.

Hösten 2015 påbörjades Datateams-projektet som syftar till att med hjälp av vetenskapliga metoder ställa upp hypoteser och samla in data om vad man tror att ett identifierat problem beror på. Projektet är ett samarbete med universitet i Twente. Det övergripande målet är att driva skolutveckling med ett större inslag av både kvalitativ och kvantitativ data. Sju skolor från Helsingborgs stad deltar i projektet som omfattar förskola, grund- och gymnasieskola. Satsningen utvärderades vid läsårets slut med ett positivt utfall då en majoritet av alla svaranden ansåg att modellen bidrar till gemensam reflektion och ökad insikt i de problem man valt att arbeta med. Alla skolor som deltagit under läsåret kommer att fortsätta även läsåret 16/17. Deltagande skolor kommer även att vara med på en konferens i Malmö under hösten för att dela erfarenheter från projektet med skolor från andra kommuner.

Förvaltningen genomför tillsammans med Högskolan Kristianstad under höstterminen en forskningsstudie om elevers motivation i skolan. 8 klasser i årskurs 6 i stadens skolor deltar i studien som syftar till att undersöka hur elevers prestationer, motivation och studiestrategier i ämnet naturvetenskap påverkas av tydligt kommunicerade förväntningar.

Utifrån resultatet i Arbetsmiljöverkets rapport från 2015 har förvaltningen genomfört en studie av skollära arbetsbelastning. I rapporten framkommer att skollärarna upplever en hög arbetsbelastning och en obalans mellan resurser och arbetsåtagande. Ett behov av utvecklingsinsatser finns således av att skapa förutsättningar för balans mellan olika delar av skollära uppdrag samt att bättre samordna stödfunktioner på förvaltningsnivå och utforma dessa utifrån verksamheternas behov. Arbetet med att utforma stödsatser för skollärarna har påbörjats.

Miljö

Vårterminens årliga matsvinnsvägning visade på ett genomsnittligt svinn på 83,4 gram per ätande elev/matgäst, en minskning på 7 gram sedan förra årets mätning. Förskolorna har ett högre svinn än skolorna och det förekommer stora variationer mellan enheterna. För att minska matsvinnet ytterligare krävs ett engagemang från både matgäster och kockar men också en översyn av hela matkedjan för att undvika matsvinn på vägen från inköp av livsmedel till servering av maten. Ekologiska matinköp, mätt i kronor sett till den totala kostnaden

för matinköp i stadens kommunala verksamheter, har under året ökat och ligger för perioden januari till juni på 46 procent.

Skol- och fritidsförvaltningens arbete med att minska mängden skadliga kemikalier på förskolor och skolor fortsätter genom guiden "Vägledningen för kemikaliesmart förskola och skola" som färdigställs under hösten. Dokumentet syftar till att ge kunskap om de kemiska ämnen som kan förekomma på enheterna samt att underlätta och effektivisera arbetet med att minska dessa.

Utifrån hundradagensprogrammet fick Skol- och Fritidsförvaltningen i uppdrag från nämnden att arbeta med ett från jord till bord-projekt. Drottninghögskolans förskoleklass och Blidögatans förskola har deltagit i projektet som löpt under ett års tid och innefattat arbete med att utforska växter och matens ursprung, att ta hand om skörd, använda grödor till matlagning samt ge barnen och eleverna en ökad kunskap om ekologisk kontra konventionellt odlad mat. Arbetet i temat har kopplats till olika områden inom läroplanen. Barnen och eleverna har under projektets gång fått en djupare förståelse för kopplingen mellan människa, mat, hälsa och miljö samt utvecklat sin kunskap och sina färdigheter inom områdena naturvetenskap, matematik samt språk och kommunikation.

Rönnowska skolan och Nicolaiskolan fick under en vecka i maj besök av den amerikanska ungdomsorganisationen Up with people som verkar för att utbilda och skapa förståelse för olika kulturer runt om i världen. Temat på besöket i Helsingborg var miljö och hållbar konsumtion. Genom workshops och diskussioner kring ämnet fick eleverna ökad kunskap om olika miljöproblem ur såväl lokala som globala perspektiv samt vad de kan göra för att påverka utvecklingen i frågan.

Förskola och pedagogisk omsorg

Ett kontinuerligt utvecklingsarbete pågår på stadens förskolor, där förstelärare och pedagoger utgör viktiga resurser. Förstelärarna arbetar utifrån ett didaktiskt perspektiv, medan pedagogerna i stor utsträckning arbetar med pedagogisk dokumentation och inkluderande lärmiljöer. Kompetensutvecklingsinsatser kring pedagogisk dokumentation fortsätter och under våren har pedagoger erbjudits påbyggnadsutbildningar kring detta arbetssätt.

Förskolorna arbetar med att förtydliga det systematiska kvalitetsarbetet genom att i större utsträckning involvera pedagogerna i arbetet med förskolans kvalitetsrapport.

Strukturen kring övergången mellan förskola och förskoleklass är ett annat område som utvecklas i syfte att få en tydligare helhetsbild av barnets utveckling samt skapa trygghet och tydlighet i övergångsprocessen för såväl barn som pedagoger och lärare.

Arbetet med flerspråkighet inom förskolan har fortsatt där ett närmare samarbete med Modersmålsenheten har etablerats. Modersmålsenheten arrangerar nätverksträffar för alla förskolechefer för att härigenom främja ett kollegialt lärande kring arbetet med modersmål inom förskolan.

För att möta det ökade behovet av antalet förskoleplatser i Helsingborgs stad har befintliga verksamheter utvecklats och nya startats. I början av januari startade Råå förskola utegruppen Äventyrsgruppen, som den 1 april även fick tillgång till Råå IF:s klubblokaler. Under april öppnade den nya tvåspråkiga förskolan Curious Kids Preeschool på Fredriksdal. Svenska och engelska genomsyrar hela verksamheten och förskolan kommer att ha plats för upp till 50 barn i åldrarna 1 till 5 år. I maj invigdes paviljonger på Mörarps förskola som kommer att användas tills vidare beslut är taget om åtgärder kring förskolans befintliga fuktskadade lokaler. Förskolan Galaxen invid Filbornaskolan som öppnade i augusti har plats för 80 barn och inriktning på natur, teknik och rörelse. Beslut har även tagits om att bygga en ny förskola på Filborna.

Grundskola och förskoleklass

Helsingborgs snabba tillväxt medför även ett ökat antal grundskoleelever. Det finns idag ett stort behov av nya grundskolor samtidigt som flera enheter expanderar. I mars påbörjades bygget av Gustavslundsskolan som beräknas stå klar för att ta emot 450 elever till skolstarten i augusti 2017. Nanny Palmkvistskolan har sedan höstterminens start utökat med 200 elever genom paviljonger. I september invigs en tillbyggnad på Husensjöskolan som kommer att rymma 50 elever. Rydebäcksskolan har fått nya paviljonger avsedda för högstadiet i väntan på den nya skolbyggnaden som ska vara klar 2018/2019. En utbyggnad i form av paviljonger har även gjorts på Högastenskolan. Med syfte att öka skolans attraktivitet och samtidigt avlasta andra enheter i området planeras även för en utvidgning av Ättekollaskolan.

Tre skolor i staden har inlett ett samarbete med Skolverket kring "samverkan för bästa skola". I projektet som syftar till att förbättra elevernas kunskapsresultat och öka likvärdigheten inom och mellan skolor erbjuds särskilt stöd för att höja kva-

liteten genom att utveckla förmågan att planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Skolorna har visat prov på hur vi gemensamt tar ansvar för de nyanlända eleverna i våra verksamheter. I juni 2016 gick 915 nyanlända elever i stadens grundskolor, det vill säga enligt definitionen i Skollagen elever som kommit till Sverige under de senaste fyra åren. Alla verksamheter har involverats i mottagandet och samarbetet med Välkomsten är nu väl etablerat. I Välkomsten tas nyanlända barn och ungdomar emot och förbereds inför skolstarten genom en kartläggning av deras kunskaper och skolbakgrund samt genom en introduktion i det svenska språket.

Pedagoger i fritidshem och förskoleklass har erbjudits föreläsningar och nätverksträffar under våren, och dessa kommer att åtföljas av fler kompetensutvecklingsinsatser under hösten 2016. Syftet med insatserna är att höja kvaliteten och skapa likvärdighet inom och mellan våra verksamheter. Ett stödmaterial har även tagits fram för att hjälpa rektorerna och pedagogerna vid deras planering, genomförande och utvärdering av fritidshemsverksamheten.

Resultat grundskola VT 16

Årskurs 9

Meritvärdet för årskurs 9 i stadens skolor fortsätter att stiga för fjärde året i rad och hamnade på 230,1 poäng, att jämföra med snittet i rikets kommunala skolor som ligger på 220,3 poäng. Andelen elever i årskurs 9 som blev behöriga till gymnasiets yrkesprogram steg under VT 16 efter förra årets dipp och hamnade på 85,1 procent, det vill säga ungefär samma nivå som för två år sedan. Andelen F i de gamla kärnämnen minskade något VT 16 jämfört med föregående år. Bland kärnämnen återfinns störst andel F i Svenska som andraspråk, SvA, där cirka en tredjedel av betygen utgörs av F. I Matematik respektive Engelska ligger andelen F på 6 procent medan andelen F i Svenska ligger på 3 procent för eleverna i årskurs 9. En betydande sänkning av andelen F har skett i Matematik jämfört med föregående år. Andelen elever med minst betyg E i alla ämnen var vid vårterminens slut 75,9 procent vilket innebär en liten ökning sedan förra året.

Årskurs 6

Resultatet av den genomsnittliga betygspoängen för årskurs 6 i stadens skolor har legat ganska stabilt de senaste fyra åren. Vid vårterminens slut låg den på 13,5 poäng vilket innebär en sänkning med 0,2 poängenheter sedan föregående år. Andelen F ökade något i samtliga av de gamla kärnäm-

nena jämfört med föregående år. Störst andel F återfinns i Svenska som andraspråk, SvA.

Gymnasieskolan

Alla kommunala gymnasieskolor har sedan 2013 tillsammans med förvaltningens utvecklingsavdelning arbetat med det som kallas för konstruktiv länkning. Arbetet syftar till att elever ska få tydliga lärandemål utifrån var de själva befinner sig. Med hjälp av dessa skapas relevanta och meningsfulla uppgifter och aktiviteter så att eleverna arbetar mot de uppsatta målen. Under varje kurs ska eleverna regelbundet bedömas och få löpande information om hur deras prestationer ligger till i relation till uppsatta mål för att säkerställa en kontinuerlig utveckling utifrån var eleven befinner sig.

Detta arbete har under våren mynnat ut i en så kallad begreppslik ram. Ramen innehåller gymnasieskolornas gemensamt framtagna syn på hur man ska arbeta med konstruktiv länkning, men även hur arbetet ska stödjas genom bland annat ledarskap och kollegialt lärande. Nästa steg i detta arbete kommer bestå av att skolorna utifrån lokala förutsättningar ska omvandla det här till praktik. Fokus kommer även att ligga på hur arbetet med konstruktiv länkning kan utvärderas på både process- och resultatnivå.

Ett projekt som syftar till att underlätta nyanlända analfabeters skolgång har inletts och kommer till en början att pågå under höstterminen. Arbetet syftar till att identifiera olika problem eller hinder som de nyanlända ställs inför i sitt lärande och sin vardag, samt hur de problemen kan lösas. En viktig faktor är hur eleverna ska få agens, eller handlingskapacitet, över sina liv. En avsikt med projektet är också att hitta nya samarbetsformer mellan stadens förvaltningar.

Arbetet med att starta en ny skola som endast ska erbjuda lärlingsutbildning inom ramen för yrkesprogram, har påbörjats. En projektledare och blivande rektor, anställdes under våren 2016 för att leda arbetet. Statistik visar att elever på lärlingsutbildning i högre grad får anställning efter examen. Minst hälften av elevernas skoltid kommer att vara förlagd ute på olika företag, betydligt mer än på ett vanligt yrkesprogram. Detta innebär också ökade valmöjligheter för de elever som är intresserade av ett yrkesprogram i Helsingborgs stad. Den nya skolan planeras starta hösten 2017.

Resultat gymnasieskolan VT 16

Läsåret 15/16 höjdes examensfrekvensen ytterligare för båda programtyper. På de högskoleförberedande programmen tog 91 procent av eleverna sin examen, en höjning med ca 3 procentenheter

gentemot förra läsåret, och en förbättring med ca 9 procentenheter jämfört med 13/14. På yrkesprogrammen höjdes examensfrekvensen till 81,3 procent. En marginell förbättring jämfört med 14/15, och en förbättring med ca 8 procentenheter mot 13/14. Sammantaget hade 12 av 16 (inga humanister gick i åk3 15/16) nationella program en högre examensfrekvens 15/16 jämfört med föregående läsår. Yrkesprogrammen har fortfarande lägre examensfrekvens än högskoleförberedande och följer därmed trenden i riket.

Ett vanligt hinder för examen över tid har varit kursen svenska 3 på de högskoleförberedande programmen, och kursen matematik 1a på yrkesprogrammen. Gemensamt för båda programtyper är att kursen gymnasiearbetet är bekymmersam, nära 40 procent av eleverna utan examen har inte klarat denna kurs läsåret 15/16. Samtidigt ska poängteras att andelen och antalet elever utan examen är de lägsta sedan GY11-reformen.

Särskola

För att kunna bereda plats åt det ökade antalet grundsärskoleelever startade särskoleverksamheten på Pårps skola under januari med plats för 10 elever. Om- och utbyggnaden av skolan har försejats, men i april 2017 beräknas alla lokaler vara iordningställda för att totalt kunna ta emot cirka 40 elever.

Satsning på gemensamma stödresurser

För att stärka arbetet kring barn och elever med ohälsa eller annan problematik genomförs en rad förstärkningar inom Elevhälsan. Ett tvärprofessionellt team ska inrättas med syfte att tidigt fånga upp psykisk och fysisk ohälsa och traumatisering samt att samverka med behandlande vårdhuvudmän. Om skolor hamnar i akuta situationer kan detta team med kort varsel förstärka elevhälsan på en enhet. En annan problematik som idag finns i verksamheten handlar om elever som av olika skäl inte kommer till skolan och där situationen för såväl eleven som för skola och föräldrar kan upplevas som mycket svår. För att arbeta med dessa situationer har ett team bestående av specialpedagoger, ungdomscoacher och psykolog startats dit såväl kommunala som fristående skolor vända sig för att få hjälp. Genom extra resurser har elevhälsan under året även stärkt upp sitt arbete med nyanlända elever på Välkomsten genom fler tjänster av skol-sköterskor, socionom och psykolog. Deras arbete riktar sig även till skolenheter för rådgivning och handledning kring nyanlända.

Förvaltningen har under 2015/2016 tillsammans med förskolecheferna arbetat med flerspråkighet i

förskolan. Rutiner kring förskolornas arbete med flerspråkighet har utarbetats i syfte att ge en klar bild av vad förskolan ska göra och hur vi ska förhålla oss till uppdraget kring flerspråkighet och modersmålsstöd. Genom språkutvecklande arbetssätt och flerspråkighet ökar pedagogernas insikter och samsyn kring hur barnen kan ges möjlighet att utveckla alla sina språk och sin kulturella identitet. Riktlinjer är under implementering och än kvarstår mycket arbete med att kompetensutveckla personalen i frågor om flerspråkighet för att kunna möta varje barn utifrån dess förutsättningar.

Förvaltningen arbetar för att utveckla insatser som stödjer skolledarna i sina uppdrag. Under hösten kommer ett rekryteringsteam att byggas upp för ska stödja skolledarna i arbetet med rekryteringen till enheterna. Teamets verksamhet kommer att formas efter skolledarnas önskemål för att sätta in relevant stöd där behovet finns. En vikariebank har även skapats med syfte att samordna och underlätta skolledarnas vikarieanskaffning. Vikariebanken testas under hösten i ett av förvaltningens verksamhetsområden för att sedan utvärderas vid terminsslut och implementeras fullt ut under nästa år.

HELÅRSPROGNOS

Barn- och utbildningsnämndens helårsprognos för årets resultat visar på ett underskott på 35,4 mnkr. Helsingborg växer i en rasande takt. Detta präglar barn- och utbildningsnämndens prognos, vars ekonomiska avvikelse nästan helt beror på att fler barn och elever finns i verksamheten än vad nämnden fått resurser för. Störst avvikelse finns för grundskolan, där antalet elever är drygt 300 högre än budgeterad nivå.

Viss osäkerhet finns i nuläget avseende nämndens prognos, främst beroende på att antalet barn och elever är svårbedömt. Framförallt kompliceras bilden av hur många nya helsingborgare som tillkommer framöver samt vilken efterfrågan som finns hos dessa avseende nämndens frivilliga verksamheter. Likaså finns en osäkerhet avseende intäktssidan för nyanlända barn och elever.

Riktade statsbidrag fördelas löpande från främst Skolverket, vilket medför en osäkerhet och ryckighet för förskolor och skolor. Osäkerhet finns också om hur uppföljning av dessa bidrag ska ske samt om nämnden fullt ut klarar uppsatta krav för att få behålla alla statsbidrag. I aktuell prognos är utgångspunkten att dessa statsbidrag kommer att behållas.

UPPFÖLJNING NÄMNDENS STYRKORT

Invånare – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Alla förskolor och skolor ska utveckla arbetsformer som gynnar ett faktiskt inflytande för barn och elever				
◆ Andel elever som har inflytande över arbetssätt	-	86,6 %	87,1 %	Minst 88 %
◆ Andel elever som anser att deras lärare tar hänsyn till deras åsikter	-	91 %	91,7 %	Minst 92 %
Alla förskolor och skolor ska medvetet påverka och stimulera barn och elever att utveckla förståelse för samhällets demokratiska värderingar				
◆ Andel elever som upplever att man i skolan respekterar varandras olikheter	-	89,7 %	89,4 %	Minst 91 %
◆ Andel elever som anser att de vuxna i skolan reagerar när en elev kränks	-	91,4 %	91,8 %	Minst 92 %
Alla förskolor och skolor ska på ett systematiskt sätt utveckla arbetsformer som tar hänsyn till varje individs behov och förutsättningar				
◆ Andel elever som vet vad de ska kunna för att nå målen i de olika ämnena	-	90 %	90,6 %	Minst 91 %
● Andel elever som får veta hur det går för dem i skolarbetet	-	89,3 %	90,5 %	Minst 90 %
◆ Andel elever i grundskolan med minst E i alla ämnen i årskurs 6	79,4 %	79,1 %	78 %	Minst 80 %
● Andel elever i grundskolan med minst E i alla ämnen i årskurs 9	76 %	74,6 %	76,3 %	Minst 76 %
● Genomsnittligt meritvärde i grundskolan	224,7	226,9	230,9	Minst 228
■ Genomsnittlig skillnad i meritvärde flickor-pojkar	-	25,7	41,9	Max 24
● Andel elever i grundskolan behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram.	84,7 %	80,7 %	85,1 %	Minst 82 %
● Andel elever i grundskolan behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram exkl. nyinvandrade	-	-	90,4 %	Minst 86 %
● Andel elever behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram efter sommarskola	-	83,7 %	87,5 %	Minst 85 %
● Andel elever på gymnasieskolans yrkesprogram som uppnår kraven för gymnasieexamen	73,4 %	79,8 %	81,3 %	Minst 81 %
● Andel elever på gymnasieskolans högskoleförberedande program som uppnår kraven för gymnasieexamen	82,6 %	86,3 %	90,8 %	Minst 87 %
◆ Tjänstegaranti: Vi garanterar att ditt barn kan läsa och skriva efter sitt första skolår	96 %	95 %	93 %	100 %
◆ Tjänstegaranti: Vi garanterar att ditt barn kan räkna efter sitt andra skolår	94 %	92 %	93 %	100 %

Omvärld - nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Alla förskolor och skolor ska erbjuda barn och elever inkluderande och utmanande lärmiljöer				
◆ Andel elever som upplever att de får den arbetsro de behöver	-	75,7 %	76,5 %	Minst 77 %
● Andel elever som upplever nyfikenhet och lust att lära	-	83,7 %	85 %	Minst 85 %
◆ Andel elever som upplever att deras lärare ger dem utmaningar	-	91 %	91,1 %	Minst 92 %
— Tjänstegaranti: Vi garanterar alla barn i förskolan och alla elever i skolan minst en estetisk upplevelse/kulturupplevelse per läsår från tre års ålder tills de lämnat gymnasiet	89 %	99 %		100 %
Alla förskolor och skolor ska reducera matsvinnet				
● Matsvinn, gram per ätande	-	91	83	Max 90

Organisation - nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Barn- och utbildningsnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare				
— Medarbetarindex	75	75		Minst 76
— Ledarindex	80	81		Minst 82
● Sjukfrånvaro	4,82 %	5,3 %	4,8 %	Max 5 %
Alla förskolor och skolor ska använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande				
— Tjänstegaranti: Vi garanterar att vårdnadshavare i förskolan i ett strukturerat digitalt forum kan följa förskolans lärandeprocesser	-	-		Minst 100 %
— Tjänstegaranti: Vi garanterar att gymnasieeleverna i ett strukturerat digitalt forum ser hur de utvecklas i förhållande till de mål de ska nå	-	-		Minst 100 %

Ekonomi - nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Nämndens verksamheter ska vara effektiva med hänsyn till ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet				
◆ Bokslutsutfall	24,6 mnkr	10,9 mnkr	-21,3 mnkr	+0

Alla förskolor och skolor ska utveckla arbetsformer som gynnar ett faktiskt inflytande för barn och elever

Målet följs upp genom två frågor i stadens Attitydundersökning; om eleverna upplever att de har inflytande över arbetsätten i skolan och om de anser att deras lärare tar hänsyn till deras åsikter.

Andelen elever som upplever att de har inflytande över sitt arbetssätt och som anser att deras lärare tar hänsyn till deras åsikter har ökat något sedan 2015. Resultaten ligger emellertid fortfarande precis under nämndens målvärde på 88 respektive 92 procent nöjda svar. Överlag svarar eleverna mindre positivt i takt med att de blir äldre. 93 procent av eleverna i årskurs F-3 svarar att de får vara med och påverka hur man arbetar i skolan, medan motsvarande siffra för eleverna i gymnasieskolan är 77 procent.

För att ytterligare öka elevernas delaktighet och inflytande arbetar stadens skolor aktivt med att informera eleverna om deras möjligheter att utöva inflytande på skolans arbetssätt och sin skolmiljö genom exempelvis klass-, elev-, mat- och miljöråd. Skolorna utvecklar sätt att tydligare informera eleverna om olika ämnesmål, en förutsättning för att nå goda resultat och veta vad och hur inflytande kan utövas. På flera enheter har man börjat med elevledda utvecklingssamtal.

Alla förskolor och skolor ska medvetet påverka och stimulera barn och elever att utveckla förståelse för samhällets demokratiska värderingar

Målet följs upp genom två frågor i stadens Attitydundersökning; om eleverna upplever att man i skolan respekterar varandras olikheter och om de anser att de vuxna reagerar när en elev kränks.

Resultaten har höjts något sedan 2015 och ligger precis under nämndens målvärde på 91 respektive 92 procent nöjda svar. Överlag svarar eleverna mindre positivt på frågorna ju äldre de är. Exempelvis svarar 95 procent av eleverna i årskurs F-3 att man respekterar varandra i deras skola, medan motsvarande siffra för eleverna i gymnasieskolan är 82 procent.

För att höja resultaten ytterligare arbetar stadens skolor med att öka elevernas kunskap kring grundläggande demokratiska värden och mänskliga rättigheter genom att skapa förståelse för olika människors livsvillkor.

Alla förskolor och skolor ska på ett systematiskt sätt utveckla arbetsformer som tar hänsyn till varje individs behov och förutsättningar

Merparten av resultaten når upp till målvärdet vilket innebär att skolorna och förskolorna på ett tillfredsställande sätt tar hänsyn till elevernas behov och förutsättningar.

För mätetalet gällande genomsnittlig skillnad i meritvärdet mellan pojkar och flickor nås dock inte målvärdet. Här krävs insatser för att vända den nu ökande skillnaden i meritvärde mellan könen. Skolorna har börjat utveckla och testa arbetssätt som visat sig gynna pojkarnas resultat i större utsträckning och diskussioner om vidare åtgärder förs på enheterna.

Utfallet för tjänstegarantierna Läsa och skriva år 1 och Räkna år 2 hamnar båda på 93 procent.

Alla förskolor och skolor ska erbjuda barn och elever inkluderande och utmanande lärmiljöer

Tre av fyra utfall är i dagsläget inrapporterade för nämndmålet att förskolor och skolor ska erbjuda barn och elever inkluderande och utmanande miljöer. Resultatet av mätetalet om andelen elever som upplever att deras lärare ger dem utmaningar ligger precis på nämndens målvärde på 85 procent. De övriga två mätetalen, andelen elever som upplever att de får den arbetsro de behöver och andelen elever som upplever att deras lärare ger dem utmaningar ligger båda strax under respektive målvärde. Utfallet på samtliga tre mätetal har höjts sedan 2015.

Alla förskolor och skolor ska reducera matsvinnet

Utfallet för mätetalet som avser matsvinnet per ätande ligger på 83 gram. Det innebär ett resultat på 7 gram under målvärdet 90 gram matsvinn per ätande. Detta svarar dock inte på om vi når nämndens mål att alla förskolor och skolor ska reducera matsvinnet då mätetalet inte säger något om huruvida varje enhet har minskat sitt matsvinn eller inte.

Barn- och utbildningsnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Det är sannolikt att målvärdet för sjukfrånvaron på 5 procent inte kommer att nås på helårsbasis eftersom tertial 2 innehåller semestermånaderna, vilket i regel innefattar en lägre sjukfrånvaro. Men eftersom sjukfrånvaron är något lägre än motsvarande period föregående år (0,2 procentenheter lägre), är det sannolikt att sjukfrånvaron på helårsbasis också blir något lägre än föregående år då den var 5,3 procent.

Enligt Försäkringskassan är det den psykiska ohälsan som ökat mest. I staden pågår ett projekt

"Främja psykisk hälsa" som syftar till att identifiera friskfaktorer för psykisk hälsa på arbetsplatsen, där tre arbetsplatser inom Barn- och utbildningsnämnden medverkar. Efter projektets slut, december 2017, kommer olika aktiviteter att genomföras med målsättningen att chefer och medarbetare på samtliga arbetsplatser i staden bättre ska kunna hantera upplevd psykisk ohälsa och stress i jobbet och därmed öka den upplevda psykiska hälsan och sjukfrånvarotalen.

Våren 2016 kom en ny föreskrift från Arbetsmiljöverket om "organisatorisk och social arbetsmiljö" som preciserar vilka organisatoriska och sociala faktorer som är viktiga att arbeta med för att medarbetarna ska må bra. Våra chefer har fått stödmaterial för att kunna föra en dialog om dessa delar på arbetsplatsträffar och i samverkan. Samtliga chefer ska genomgå utbildning i höst om den nya föreskriften. Dessa åtgärder förväntas också ge positiva utfall på sjukfrånvarotalen.

Nämndens verksamheter ska vara effektiva med hänsyn till ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet

Barn- och utbildningsnämnden arbetar för att redovisa en ekonomi i balans. Det innebär att inga

större under- eller överskott ska uppstå, utan tilldelade resurser ska utnyttjas i verksamheten. En stabil ekonomi är grunden för att kunna bedriva en långsiktigt stabil verksamhet. Nämndens helårsprognos för året visar på ett underskott på 35,4 mnkr. Den befolkningsprognos som kom i april visar på en kraftig ökning av antalet barn och elever, och nämnden kan se att volymerna i verksamheterna redan överträffar denna befolkningsprognos. Underskottet beror alltså främst på att antalet barn och elever i förskolor och skolor är betydligt större än vad som planerats.

Den kraftiga ökningen av antalet barn och elever har krävt en omfattande uppstart av nya verksamheter på de kommunala enheterna, vilket i viss utsträckning har medfört underskott i samband med denna uppstart. För de kommunala verksamheterna inom förskola, grundskola och gymnasieskola finns dock sammantaget inga stora ekonomiska avvikelser i nuläget. Risk finns dock att svårigheterna att rekrytera personal samt successiva tillskott i form av statsbidrag kan påverka utfallet framöver.

Vård- och omsorgsnämnden

TRE VIKTIGA HÄNDELSER FÖR VERKSAMHETEN

- Vård- och omsorgsnämnden har fattat ett beslut om att starta tre geografiska hemtagningsteam, där rekrytering av chef för verksamheten pågår. Syftet är att underlätta helsingborgarnas hemgång från sjukhus och förbättra samarbetet med Regionen.
- Nämnden har beslutat om konkurrensutsättning av vårdboenden och förväntas besluta om utförare för gruppboendestäder inom LSS i september månad. Nämnden har också beslutat att ta fram förfrågningsunderlag för externa utförare inom daglig verksamhet tillsammans med en ny upphandling av hemvård.
- Staden har tagit ställning till förslag om nytt samverkansavtal med Region Skåne.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

Digitalisering

Arbetet med digitalisering av verksamheten fortsätter i olika former. Vi delar in arbetet i informativa, förebyggande och mer driftsorienterade insatser. Just nu införs digital tillsyn och under hösten kommer ett par pilotverksamheter att införa nyckelfri hemvård.

Omvärldsorientering och idéer kring utvecklingsarbete sker bland annat i olika EU-projekt. Vårt eget Safeage där vi är projektägare och arbetar tillsammans med Italien, Finland och Holland, ett Vinnovafinansierat arbete om "smartare hem" tillsammans med Helsingborgshem och en i dagläget aktuell ny processkartläggning, EU 2.0, för att kartlägga fler finansieringsmöjligheter.

En testmiljö som flera delar av organisationen arbetar med är en innovationsapplikation som syftar till att uppmuntra medarbetare att vara innovativa och till att kartlägga innovationsförmågan i vår organisation. En ny testbed av sängsensorer kommer att inledas under hösten.

Vi är en av nio kommuner inom vård- och omsorgsområdet som blivit utvalda att delta i SKL:s projekt "LEDA för smartare välfärd". SKL har, i samarbete med Vinnova, initierat ett förändringsledningsprogram för att öka hastighet och kvalitet i införandet av digitala lösningar. Programmet ska identifiera, beskriva och sprida vad som möjliggör utveckling, och vad som kan stå i vägen. Genom ökad förståelse för vad som utmärker ett lyckat införande av ny teknik är tanken att programmet ska gynna vidare utveckling inom alla kommuner.

Omsorgsdirektören har också blivit tillfrågad och ingår i SKL:s "Beställargrupp Välfärdsteknologi". Syftet är att öka förmågan hos Sveriges kommuner

att göra goda inköp av välfärdsteknologi och andra digitala lösningar inom vård och omsorgssektorn.

Äldreomsorg

Vårdboendenas ekonomiska utfall förra året har präglat arbetet hittills 2016. Mycket fokus har legat på tydlig resultatstyrning och noggrann värdering av enheternas kostnader. Vi har effektiviserat verksamheten och som ett komplement gått över till att styra på tid och timmar, vilket gett oss en bättre bild av resultatläget. Samma typ av styrning införs inom hemvården under hösten.

Nämnden har fattat beslut om att konkurrensutsetta fyra vårdboenden.

Pålsjö Parks korttidsenhet har haft en lägre belägningsgrad än på länge, vilket är en effekt av att fler personer går hem direkt från lasarettet.

Ett exempel på hur vi arbetar med omvärldsorientering, förutom förvaltningens gemensamma omvärldsanalys, är hur Jordbodalens vårdboende arbetat. De samverkar med övriga verksamheter i förvaltningen, men söker också kontakt med och samverkar med arbetsförmedling, försäkringskassa, näringsliv med flera. Varje år deltar de exempelvis i att planera inför Närlundadagen i samverkan med Helsingborgshem, föreningar och näringsidkare i närområdet.

Ett annat exempel är Bergalidens vårdboende som arbetar med en hälsopedagog vars uppdrag är att motivera, stimulera och utveckla personalens kunskaper kring hälsa, kost och fysisk aktivitet. Detta är även något som personalen ska kunna använda sig av i omvårdnadsarbetet. Hälsopedagogen bygger även relationer med hyresgästerna för att kunna delta i dialogerna med omvårdnadspersonalen kring deras utmaningar att motivera, stimulera och aktivera hyresgäster. På samma vårdboende

arbetar man också med att utveckla det interna lärandet genom att erbjuda möjligheten att praktisera på andra enheter.

På Murteglet planeras för en äldrepedagog, vars uppgift bland annat blir att arbeta med aktiviteter och social gemenskap.

Åbräddens och Kungshults vårdboenden arbetar i ett pilotprojekt med digital signering för legitimerad personal.

Matomsorg

Matomsorg har anställt måltidsutvecklare som också är kvalitets- och hygienansvarig. Arbetsuppgiften är att arbeta aktivt ute på mottagningsköken med att inspirera, stötta och förbättra måltidssituationen med allt från att ge tips på bättre porslin, utrustning samt serveringstips. Tillsammans med kostchefen kommer funktionen också att arbeta med verksamheternas kostombud och leda utbildningar. Vi har arbetat med önskematsedlar och olika temaveckor. Under vecka 17 till 18 genomfördes årets kundenkät med frågor om matens smak och trivseln runt måltiden. Svarsfrekvensen var högre än föregående år och resultatet har förbättrats. Framförallt var det roligt att se att våra kunder både uppskattar smaken bättre samt tycker att måltiden är en trevligare stund.

Även i år är Matomsorg uppmärksammade av White Guide genom att tre av enhetens kockar nominerats på temat "Årets Seniorcock 2016".

Den 15 september arrangerades en kick-off för vinterns stora satsning på måltidsutveckling för kostombud och personal tillsammans med ett antal stjärnkockar.

Hemvård

Även inom hemvården arbetar vi med stort fokus på resultatstyrning och hushållning med ekonomin. Några exempel på effektiviseringsåtgärder är att organisationen för hemservice och vaktmästeri påbörjat anpassning av verksamheten avseende personalresurser. En annan åtgärd är att verkställa nämndens beslut om att städinsatser ska biståndsbedömas.

Verksamhetens sjukfrånvaro tillsammans med volymökning ställer stora krav på både ekonomi, kvalitet och personalresurser. Behovet av vikarier är periodvis större än tillgången, vilket innebär att ett aktivt arbete med bland annat sjukfrånvaron bedrivs.

Hemvården har under året haft en volymökning på 5 procent jämfört med budget och ökningen i förhållande till 2015 är knappt 2 procent.

Sjusköterskeorganisationen har haft en tight bemanningssituation under sommaren men har klarat av verksamhetens behov väl genom veckovisa planeringsmöten där man arbetat med att hjälpas åt över olika ansvarsområden. Ett antal företag är upphandlade för att kunna vara ett komplement avseende sjuksköterskebemanning vid behov, inte heller dessa har kunnat leverera det behov som har funnits i verksamheten under sommarmånaderna.

Flera delar av hemvården arbetar med att minska sin miljöpåverkan genom en planering av logistik, GPS-sändare i bilarna för smartare rutter, eldrivna bilar och cyklar. Det finns även exempel på hemvårdsområden där kunderna erbjuds stöd i att hantera sin källsortering.

Medarbetarna uppmuntras till praktisering i andra verksamheter inom omsorg Helsingborg och i externa verksamheter. De besöker dagverksamheter, minnesmottagning, ambulans, arbetar i nattpatrullen, besöker Dorotech (trygghetslarm) och hudmottagningen för att nämna några.

Stora delar av hemvården är nu utrustad med smarta telefoner och nästa steg i stadens norra delar är att byta ut hårddiskar och arbetsskärmar för att stå rustade för framtidens IT-krav och kapacitet gällande nya tekniska lösningar.

LSS

Fyra enheter inom LSS på Björktrastgatan och Fjällugglegatan planeras att konkurrensutsättas. Tilldelningsbeslut fattas i september månad.

LSS-verksamheterna representeras inte i lika stor omfattning som äldreomsorgen i nationella mätetal och jämförelser. Därför arbetar förvaltningen med en egen, digital och animerad (pict-o-stat) kundundersökning som utförs växelvis över åren mellan daglig verksamhet och bostäder med särskild service. Årets undersökning utförs i den dagliga verksamheten och med fokus på kundernas upplevelse av trygghet, där resultatet har förbättrats avsevärt.

Porten är ett samarbetsprojekt med myndighetsenheten. Den vänder sig till personer med funktionsnedsättningar som är på väg in i vuxenvärlden, är på väg att ansöka om bostad enligt LSS, är under utredning eller väntar på sin nya bostad. Genom att vara steget före och arbeta uppsökande istället för att vänta in de som behöver stöd så skapas genom Porten större möjligheter till delaktighet så att brukarna kan förbereda sig, bli mer delaktiga och lättare göra egna val.

Ett nytt serviceboende med tolv lägenheter i ett flerfamiljshus startade i våras på Spannmålgatan i

Maria Park. En ny daglig verksamhet öppnar under hösten på Bollbrogatan.

Även i LSS-verksamheten arbetar vi lärande och omvärldsorienterande med bland annat studiebesök i skolor runt om i staden i syfte att ta del av kundernas hela livssituation. En av våra enhetschefer har haft mentoruppdrag på Malmö Högskola, vilket ger möjligheter till omvärldsbevakning men också input till verksamheterna.

LSS-verksamheterna är väldigt aktiva i sociala medier som är ett fantastiskt sätt för anhöriga, kunder, ungdomar, personal med flera att följa och kommentera vad som händer i verksamheten. Parallellt pågår ett arbete med att utveckla applikationer som möjliggör högre självständighet t.ex. i planering och inköp av matvaror.

Verksamheten bedriver just nu ett arbete med utveckling av digitalisering och välfärdsteknologi genom att utveckla ett uppdrag med teknikombud.

Gemensamt

Inom den förebyggande verksamheten har en ny funktion, anhörigrådgivare, anställts. Funktionen samverkar med olika aktörer och rollen syftar till att synliggöra och utveckla stadens anhörigstöd.

HELÅRSPROGNOS

Nämnden redovisar en prognos för helåret på minus 3 mnkr.

Det prognostiserade underskottet består av löneavtalet inom Kommunals avtalsområde. Kostnaderna beräknas bli ca 5 mnkr mer än beräknat 2016 och de förändringar som hittills gjorts innebär att ca hälften av dem har inarbetats i budgetram.

Det är positivt att verksamheterna nu i övrigt redovisar en budgetbalans inom i stort sett alla verksamhetsområden, mycket tack vare de ramutökningar som nämnden fått och de effektiviseringsåtgärder som arbetats intensivt med. Tillsammans har nämnd och förvaltning beslutat om åtgärder motsvarande drygt 25 mnkr på helårsbasis. Även kostnaderna för utskrivningsklara patienter är bättre än budget. Vi har fortsatt ökande kostnader för externa placeringar inom LSS, i dagsläget -7,4 mnkr, två viten för ej verkställda boendebeslut på vardera 350 tkr samt volymökningar inom hemvård/hemsjukvård. Även bostadsanpassningsbidragen överskrider sin budget beroende på kostsamma hissinstallationer, ca 3 mnkr.

Osäkerheten består till stor del av det slutliga utfallet på Kommunals löneavtal. Sommaren är en kritisk tidpunkt där vikariatskostnader för augusti ökat en del jämfört med tidigare. Vi ser också en stor konkurrens om arbetskraften som i sämsta fall kan innebära ökade kostnader för mer- och övertid.

UPPFÖLJNING NÄMNDENS STYRKORT

Invånare – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Nämnden ska ge alla möjlighet att bo kvar i den självvalda hemmiljön				
— Beläggingsgrad på dagverksamheter	87 %	84 %		94 %
— Andel hyresgäster i vårdboende som är mycket/ganska nöjd med sitt särskilda boende	82 %	81 %		83 %
— Andel kunder som är sammantaget mycket/ganska nöjd med hemtjänsten	90 %	89 %		90 %
Nämnden ska öka kundernas delaktighet och inflytande				
— Andel kunder som uppger att personalen alltid eller oftast tar hänsyn till åsikter och önskemål (hemtjänst)	88 %	88 %		88 %
— Andel kunder som uppger att personalen alltid eller oftast informerar om tillfälliga förändringar (Hemtjänst)	71 %	68 %		72 %
■ Andel nya beslut med genomförandeplan	-	-	59 %	90 %
— Andel genomförandeplaner som är uppföljda inom sex månader	-	-		100 %
— Andel hyresgäster som uppger att personalen alltid eller oftast tar hänsyn till åsikter och önskemål (Särskilt boende)	74 %	72 %		75 %
— Andel hyresgäster som uppger att personalen alltid eller oftast bemöter dem på ett bra sätt (Särskilt boende)	92 %	92 %		93 %
— Andel kunder som uppger att personalen alltid eller oftast bemöter dem på ett bra sätt (hemtjänst)	98 %	97 %		97 %

Omvärld – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Nämnden ska öka antalet projekt inom testmiljöer				
● Antal projekt inom testmiljöer som startats under året	-	1	2	Minst 1
Nämnden ska minska sin miljöpåverkan				
◆ Andel ekologiska livsmedel	30,0 %	31,6 %	38,9 %	Minst 40 %

Organisation – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare				
— Medarbetarindex	73	67		70
— Ledarskapsindex	75	70		76
◆ Total sjukfrånvaro	8,3 %	9,0 %	9,4 %	Max 9,3 %
■ Andel långtidssjukfrånvaro utifrån total sjukfrånvaro	35,1 %	34,6 %	43,6 %	Max 34,2 %
Nämnden ska vara ledande i att ta tillvara digitaliseringens möjligheter				
— Andel personer som har beslut om tillsyn via kamera	0 %	0 %		Minst 10 %
● Andel digitala nämndssammanträden	0 %	0 %	100 %	Minst 100 %

Ekonomi – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Nämndens ekonomi ska vara god med hänsyn till social och miljömässig hållbarhet				
■ Ekonomi i balans	0	-45	-1	0

Nämnden ska ge alla möjlighet att bo kvar i den självvalda hemmiljön

Nämnden har en tydlig ambition att ge alla möjlighet och förutsättningar att bo kvar i sin självvalda hemmiljö så långt det går och forskning visar bland annat att funktioner bibehålls bättre i hemmiljön. För den som inte kan bo kvar i sitt eget hem ska vi hålla en god fysisk standard, erbjuda ett meningsfullt innehåll och utföra insatser med hög kvalitet.

Kundundersökningen från Socialstyrelsen, "Vad tycker äldre om äldreomsorgen?" visar att kunderna är mycket nöjda eller ganska nöjda med sin hemtjänst under 2015. Hemvården arbetar med de digitala planeringsverktygen som infördes under 2015 med syfte att bland annat öka kontinuiteten i person och tid. Resultatet för kundundersökningen 2016 sammanställs och redovisas under hösten vilket innebär att utfall saknas för tertiäl 2.

På boendena för äldre gjordes under 2015 satsningar på bland annat måltidsmiljöerna med syfte att öka kundernas delaktighet och arbetet med att utveckla måltidssituationen fortsätter under hela 2016.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att erbjuda hyresgästerna aktiviteter som matchar deras intressen, önskemål och behov inom vårt så kallade "Vinna-Vinna koncept". Aktiviteterna sker i samarbete med bland annat stadsteatern och föreningslivet.

Socialstyrelsens kundundersökning, "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" visar att hyresgästerna är mycket eller ganska nöjda med sitt särskilda boende. Resultatet för kundundersökningen 2016 sammanställs och redovisas under hösten vilket innebär att utfall saknas för tertiäl 2.

Beläggingsgraden på dagverksamheterna påverkades av flera olika anledningar under 2015 bland annat på grund av att en del gäster har fått plats på vårdboende och att gästerna inte har kunnat komma på grund av att färdtjänsten inte kommit. Åtgärdsförslag togs fram och arbetet med dessa pågår under 2016. Beläggingsgraden mäts när året är slut vilket innebär att utfall saknas för tertiäl 2.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Nämnden ska öka kundernas delaktighet och inflytande

För att kunna erbjuda kunden en god delaktighet i sin omsorg ställer nämnden krav på att genomförandeplanen håller hög kvalitet i samtliga delar. Genomförandeplanen är grunden för att säkerställa en god vård och omsorg så att den enskilde kan påverka sin vardag. Andel genomförandeplaner som är uppföljda mäts i anslutning till Socialstyrelsens nationella undersökning som redovisas i november.

En ny roll som kundkoordinator förväntas införas under vintern 2016 för att kvalitetssäkra processer och rutiner gentemot kund. Inom LSS-verksamheten fortsätter arbetet med att uppnå fullgod dokumentation genom bland annat stödpedagoger som blir fler och fler.

Socialstyrelsens kundundersökning, "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?", om personalen alltid eller oftast tar hänsyn till åsikter och önskemål i hemtjänsten och på särskilda boenden sammanställs och redovisas under hösten vilket innebär att utfall saknas för tertiäl 2.

Under 2015 instiftades ett kvalitetspris inom Omsorg i Helsingborg för att lyfta fram och skapa intresse för kvalitetsfrågorna. Kvalitetspriset kommer att delas ut även under 2016.

Resultatet från Socialstyrelsens kundundersökning 2015 på frågan om personalen i hemtjänsten alltid eller oftast informerar om tillfälliga förändringar låg mycket nära målvärdet. Sedan 2016 har verksamheterna arbetat med att bli ännu bättre genom tydligare rutiner och påvisa betydelsen av att meddela kunderna. Resultatet för kundundersökningen 2016 sammanställs och redovisas under hösten vilket innebär att utfall saknas för tertiäl 2.

Arbetet kring den gemensamma värdegrunden med fokus på bemötande pågår under hela 2016 under ledning av respektive enhetschef.

Socialstyrelsens kundundersökning 2015 visade också att kunderna på de särskilda boendena och de som har hemtjänst tyckte att personalen alltid eller oftast bemötte dem på ett bra sätt. Resultatet

för kundundersökningen 2016 sammanställs och redovisas under hösten vilket innebär att utfall saknas för tertial 2.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Nämnden ska öka antalet projekt inom testmiljöer

Nämnden arbetar med testmiljöer vars uppgift är att prova ny teknik, nya lösningar och att erbjuda företag att testa sina produkter i verksamheten. Ett projekt som startade 2016 handlar om att skapa en mer innovationsdriven verksamhet. Via en applikation som kallas Pacetracer mäts medarbetarnas innovationsbenägenhet för att kunna se den generella inställningen till förändringar. Syftet är även att kunna finna lämpliga verksamheter att driva test- och pilotprojekt inom.

Ett projekt som startade 2015 handlar om sängsensorer och syftet var att samla in information om sömnrutiner och sömnkvalitet. Ytterligare en typ av sängsensorer kommer att testas med start i oktober på Kungshults vårdboende. Ett innovationspris som instiftades 2015 av omsorgsdirektören med syfte att lyfta upp och sprida alla kreativa och innovativa lösningar som skapats inom Omsorg i Helsingborg kommer att delas ut även 2016.

Nämnden når målet.

Nämnden ska minska sin miljöpåverkan

Andelen ekologiska livsmedel som köps in ökade under 2015 och ett nytt livsmedelsavtal tecknades med en ny grossist. Andelen inköpta ekologiska livsmedel har ökat och resultatet ligger nära det angivna målvärdet.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Årets medarbetarundersökning får ett nytt innehåll vilket innebär att undersökningen inte längre kommer att ge något medarbetarindex och detta påverkar nämndens styrkort som har reviderats under hösten. Mätetalen som mäter medarbetarindex och ledarskapsindex är borttaget och ersatt med hållbart medarbetarengagemang (HME) då även frågorna om ledarskapet kommer att förändras i undersökningen.

Resultatet för medarbetarundersökningen 2016 sammanställs och redovisas under hösten vilket innebär att utfall för tertial 2 saknas.

Sedan våren har ett arbete med enhetschefer pågått inom Omsorg i Helsingborg som handlar om att bli en attraktiv arbetsgivare. Flera olika förbättringsområden har identifierats såsom bland annat

planering av arbetet, otydliga förväntningar och attityder/kulturer.

Sjukfrånvaron för tertial 2 är 9,4 procent varav 43,6 procent består av långtidsfrånvaro och vilket är en ökning. Under hösten kommer en riktad satsning i ett hemvårdsområde att påbörjas i samarbete med Feelgood.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Nämnden ska vara ledande i att ta tillvara digitaliseringens möjligheter

Myndighetsenheten är ansvarig för ett projekt som handlar om E-hemtjänst där bland annat nyckelfri hemvård, olika typer av digital dokumentation och tillsyn via kamera ingår. Den digitala tillsynen via kamera införs i höst, vilket innebär att utfallet som gäller andel personer som har beslut om tillsyn inte kan redovisas för tertial 2.

Ett pilotprojekt som handlar om nyckelfri hemvård kommer att starta under hösten i ett par hemvårdsområden. Digitala nämndsammanträden har förekommit i maj, juni och augusti vilket innebär att nämnden nått målvärdet.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Nämndens ekonomi ska vara god med hänsyn till social och miljömässig hållbarhet

Nämnden redovisar en prognos för helåret på minus 3 mnkr.

Det prognostiserade underskottet består av löneavtalet inom Kommunals avtalsområde. Kostnaderna beräknas bli ca 5 mnkr mer än beräknat 2016 och de förändringar som hittills gjorts innebär att ca hälften av dem har inarbetats i budgetram.

Det är positivt att verksamheterna nu i övrigt redovisar en budgetbalans inom i stort sett alla verksamhetsområden, mycket tack vare de ramutökningar som nämnden fått och de effektiviseringsåtgärder som arbetats intensivt med. Tillsammans har nämnd och förvaltning beslutat om åtgärder motsvarande drygt 25 mnkr på helårsbasis. Även kostnaderna för utskrivningsklara patienter är bättre än budget. Vi har fortsatt ökande kostnader för externa placeringar inom LSS, i dagsläget -7,4 mnkr, två viten för ej verkställda boendebeslut på vardera 350 tkr samt volymökningar inom hemvård/hemsjukvård. Även bostadsanpassningsbidragen överskrider sin budget beroende på kostsamma hissinstallationer, ca 3 mnkr.

Stadsbyggnadsnämnden

TRE VIKTIGA HÄNDELSER FÖR VERKSAMHETEN

- I maj invigdes #pixlapiren i Helsingborg som ska bli en ny mötesplats för helsingborgarna att testa och förverkliga idéer och aktiviteter.
- I juni påbörjades samrådet för Trafikplanen samt Stadsplan 2017, två viktiga strategiska planer där vi vill få in invånarnas synpunkter.
- I augusti beviljade stadsbyggnadsnämnden bygglov för hotell och kongressanläggning på ångfärjan.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

Sommaren har präglats av varierande väder men oavsett ska våra grönområden, parker, torg, gång- och cykelvägar och gator vara till för helsingborgarna och inbjuda till möten, upplevelser och rekreation.

Maj blev invigningarnas månad och i år har vi invigt Sundstorgsträdgården och de nya stadsodlingarna på Drottninghög och Fredriksdal. I samband med att Helsingborgs trädgårdsförening firade 100 år har vi haft evenemanget TrädgårdsVår i Stadsparken och den 27 maj öppnade vi Oslopiren som en kreativ mötesplats under namnet "Pixla piren".

För att hålla staden hel och ren så har så kallade "serviceteam" arbetat under sommaren som komplement under högsäsong på populära platser för att bemöta skräpets uppkomst och vara synliga och aktiva i området under dygnets flesta timmar. Maskinsopningen har också utökats och behovsanpassat städar vi nu trottoarer, även om detta normalt ska hanteras av fastighetsägarna. Även tömning av papperskorgar samt skräpplockning sker nu även kvällstid, allt med målsättningen att göra staden till Sveriges renaste.

Under juni och juli månad har två detalplaner vunnit laga kraft, det är del av Rya 1:30, Rydebäck, som möjliggör en ny f-9 skola samt cirka 70 bostäder och Filborna 33:2 m.fl., Väla södra industriområde, som möjliggör utveckling av NSR:s verksamheter, vindkraft, m.m.

Byggnadstakten i Helsingborg är mycket hög vilket gör att antalet bostäder i planbufferten minskar. Från 1 maj till 31 juli påbörjades 660 bostäder och 110 bostäder färdigställdes. Totalt har det under året påbörjats 1240 och färdigställts 410 bostäder fram till den 31 juli. Efter tertial 2 finns ca 2560 bostäder i en planbuffert. Av dessa finns ca 1260 bostäder i detalplaner yngre än 2 år.

Under sommaren har vi även haft mycket dialog med våra invånare, cirka 15 aktiviteter med inslag av dialog/information har genomförts. Mycket fokus har legat på stadsplan 2017. Helsingborgarna kan under samrådstiden fram till 23 september tycka till om förslaget, antingen direkt via den digitala stadsplanen eller genom att skicka in sina synpunkter via mail eller brev. Under sommaren har det funnits möjlighet att komma till Stadsbyggnadshuset, ta del av planen och ställa frågor. Representanter från förvaltningen har också funnits på plats på ett antal pop-up-dialoger i augusti; på Stadsbiblioteket, på Mäster Palms plats och på Kontaktcenter. Stadsplan fanns även med under evenemangen Trädgårdsvår och Hx.

HELÅRSPROGNOS

Stadsbyggnadsnämndens helårsprognos för årets resultat visar på ett överskott på 25,0 mnkr. Detta beror på att kapitalkostnaderna (avskrivningar och räntor) blir betydligt lägre under 2016 än planerat. Flera av de större projekten är förskjutna i tid vilken ger de lägre kapitalkostnaderna. I år ser avskrivningarna ut att bli ca 22 mnkr mindre och räntorna ca 3 mnkr mindre än planerat. Efterhand som projekten kommer igång ökar även avskrivningarna och räntorna, de kommer framöver att uppgå till de budgeterade beloppen. I samband med byte av affärssystem har samtliga anläggningar (cirka 1 900 stycken) analyserats. Vi har korrigerat återstående avskrivningstider så att de bättre speglar verkliga förhållanden. Dessutom har ett antal anläggningar utrangerats då de inte längre är i bruk. Flera av åtgärderna är av engångskaraktär.

Övriga verksamheters prognos visar på ett nollresultat.

UPPFÖLJNING NÄMNDENS STYRKORT

Invånare – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Invånarna ska ha en ökad delaktighet när vi planerar, bygger och förvaltar Helsingborg				
— Upplevd nöjdhet vid dialog	-	91 %		Minst 75 %
Helsingborg ska vara en öppen och inkluderande stad				
— Känsla av otrygghet i det egna bostadsområdet i Region Skånes mätning	-	-		Max 13,2 %

Omvärld – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Helsingborg ska ha det bästa klimatet för företagsamma människor				
— Nöjd-kund-index på bygglovsavdelningen	-	56		Minst 70
— Nöjd-kund-index för upplåtelse av allmän platsmark	-	73		Minst 70
● Andelen privatkunder som tycker det är enkelt att komma i kontakt med handläggare när de behöver det	85 %	71 %	83 %	Minst 80 %
■ Andelen privatkunder som anser att handläggningstiden är rimlig	68 %	75 %	68 %	Minst 80 %
● Andelen privatkunder som är nöjda med bemötandet då de varit i kontakt med oss	85 %	80 %	90 %	Minst 80 %
■ Andelen privatkunder som tycker att blanketter och informationsmaterial är lätta att förstå	72 %	72 %	68 %	Minst 80 %
◆ Antal bygglovsansökningar som får besked inom tio arbetsdagar om ärendet är komplett eller om det behöver kompletteras	88 %	81 %	78 %	Minst 80 %
● Andel bygglovsansökningar där beslut fattas inom åtta veckor från det att ärendet är komplett	95 %	93 %	92 %	Minst 80 %
Vi ska vara ledande i miljö- och klimatfrågor				
— Antalet ökade cyklister i Helsingborg	0 %	-15 %		Minst 4 %
— Antalet ökade resor med stadstrafik (buss)	-	-		Minst 16 185 604
— Andel fossilfritt bränsle som förbrukas av stadens fordon	-	-		Minst 65 %
— Svensk försäkrings ranking av kommuners arbete med klimatanpassning	-	-		Minst 9
— Naturskyddsföreningens ranking av naturvårdsbästa kommun	-	-		Minst 2
◆ Andelen detaljplaner som innehåller bostäder och som har god kollektivtrafiklokalisering	100 %	100 %	95 %	Minst 100 %

Organisation – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare				
— Stadsbyggnadsförvaltningens medarbetarindex	79	78		Minst 80
— Stadsbyggnadsförvaltningens ledarindex	82	84		Minst 80
Vi ska vara ledande i att ta tillvara digitaliseringens möjligheter				
● Antalet nya digitala servicelösningar som underlättar för våra invånare	3	3	4	Minst 2

Ekonomi – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Vår ekonomi ska vara god och balanseras med hänsyn till social och miljömässig hållbarhet				
— Andel antagna detaljplaner som konsekvensbeskrivs utifrån ett livscykelperspektiv	-	-		Minst 10 %

Invånarna ska ha en ökad delaktighet när vi planerar, bygger och förvaltar Helsingborg

Under tertial 2 har cirka 15 aktiviteter med inslag av dialog/information genomförts. Det är fler än samma tertial förra året vilket till största delen beror på Stadsplan 2017.

Vi kan se att många av dialogerna vi för rör ämnen som engagerar våra invånare, många gånger på ett personligt plan. Det kan vara förslag kring stadens kolonier i stadsplan 2017, tryggheten i sitt bostadsområde eller placeringen av bostadsmoduler för nya svenskar. Det ställer krav på dialogprocessen och på tjänstemännen som är ute och möter våra invånare.

Samrådet för stadsplanen inleddes 23 juni. Helsingborgarna kan under samrådstiden fram till 23 september tycka till om förslaget, antingen direkt via den digitala stadsplanen eller genom att skicka in sina synpunkter via mail eller brev. Under sommaren har det funnits möjlighet att komma till Stadsbyggnadshuset, ta del av planen och ställa frågor. Representer från förvaltningen har också funnits på plats på ett antal pop-up-dialoger i augusti; på Stadsbiblioteket, på Mäster Palms plats och på Kontaktcenter. Stadsplan fanns även med under evenemangen Trädgårdsvår och Hx.

De allra sista dagarna i augusti startade förvaltningens dialogturné för att prata med folk om trygghet i Helsingborg. Dialogturnén är en del av arbetet med att ta fram en handlingsplan för en tryggare stadsmiljö. De tre dialoger som hölls i slutet av augusti följdes av ytterligare sju i september. För de som inte har möjlighet att komma till träf-

farna finns det möjlighet att lämna synpunkter på två sätt via webben; genom att peka ut otrygga platser i en digital karta och/eller svara på frågor i en trygghetsundersökning. Intresset för trygghetsdialogen är stort. Träffarna har varit välbesökta med intresserade invånare som vill berätta om hur de upplever tryggheten i Helsingborg. I slutet av augusti hade över 200 svar kommit in direkt via helsingborg.se.

Under sommaren har projektledaren för ombyggnaden av Drottninggatan/Järnvägsgatan varit ute en första runda för att starta upp direktkommunikationen med handlare längs med gatan. Den största delen av handlarna är positivt inställda till ombyggnaden och tacksamma över att vi informerar dem. Dessa personliga möten är inte inräknade i de 15 aktiviteterna.

Under september månad kommer vi att mäta nöjdheten vid två planpromenader på Drottninghög.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Helsingborg ska vara en öppen och inkluderande stad

Vi arbetar med att utveckla stadens olika delar och förstärka deras identiteter och att skapa trygga offentliga platser. Under maj till augusti har förvaltningen jobbat med trygghet på olika sätt.

Röra sig mellan stadens olika delar

Ett nytt cykelstråk håller på och ta form genom Kungsparken och arbetet med att bygga om cykelparkeringen på Kungstorget har påbörjats. Dessa projekt är exempel på utveckling av stadsmiljön

som ger invånare och besökare möjlighet att på ett enkelt sätt att röra sig mellan olika stadsdelar. Efter dialog har vi även färdigställt belysning på sammanlagt 870 meter gång- och cykelvägar inom Gantofta, Råå och Drottninggatan vid Kinesiska muren.

Dialog och trygghet

Ett stort arbete som påbörjats är arbetet med att ta fram en handlingsplan för att öka tryggheten i stadsmiljön. För att kunna ta fram en bra handlingsplan och kunna prioritera våra åtgärder vill vi veta hur trygga invånarna känner sig i Helsingborg, där de bor och på de platser de besöker. Synpunkterna vi får in blir ett viktigt underlag när vi planerar för ett tryggare Helsingborg. För att fånga in synpunkter har en dialogturné påbörjats där vi träffar invånare på tio olika platser under två veckor och ställer frågan *Hur trygg känner du dig i Helsingborg?*

De tre dialoger som hölls i slutet av augusti följs av ytterligare sju i september. Intrycken från dessa dialoger är att otryggheten på Söder och Högaborg ökat. Flera människor uttrycker att man inte vill gå ut på kvällarna men att till exempel studenternas närvaro bidrar positivt.

Trygghet och säkerhet på badplatser

För att öka tryggheten och säkerheten på våra badplatser har vi satt upp 15 hjärtstartare vid 12 av Helsingborgs badplatser. Hjärtstartarna kommer att finnas i strandnära restauranger och kiosker och var tillgängliga under deras öppettider. Hjärtstartarna sattes upp under vecka 28 och 29 för att därefter vara tillgängliga när respektive restaurang eller kiosk är öppen.

Prognosen är att nämndens inte helt kommer att nå ambitionen för året inom målet

Helsingborg ska ha det bästa klimatet för företagsamma människor

Bygglov och markupplåtelse är två verksamheter inom förvaltningen som dagligen möter företagsamma människor som vill något, det kan vara att starta en uteservering, evenemang eller bygga om. Båda verksamheterna har haft ett högt tryck på ansökningar under sommaren.

Bygglovsenhetens utvecklingsarbete är i gång med projektet Bygglov 2.0, som startades upp i slutet av 2015. Projektet syftar till att öka kundnöjdheten genom att vi ska tillvarata digitaliseringens möjligheter, öka tillgängligheten och förbättra informationen i syfte att förenkla och korta handläggningstider och öka servicegraden samtidigt som vi ska ha fokus på att skapa en bra arbetsmiljö med

minskad stress. Under sommaren har bygglovsenheten haft en extraordinär situation med stor personalomsättning, samtidigt som ärendeingången var hög. Detta medförde att vi inte kunnat upprätthålla vår servicenivå och handläggningstider blev längre. Bygglovsenheten har skickat ut meddelande, lagt ut på hemsidan samt annons i dagspress om förlängda handläggningstider på grund av det extrema läget avseende bemanning och hög ärendeströmning. Detta har vi fått positiv feedback för eftersom det skapar rätt förväntan även om vi ser i våra mätningar att nöjdheten hos till exempel privatpersoner minskar något.

Polismyndighetens tillståndshandläggning som tar emot upplåtelseansökningar för stadens mark har under våren flyttat ner till Malmö. Den som vill ansöka om tillstånd gör detta via Polisens hemsida eller genom att besöka närmaste polisstation. Då det varit högt tryck på ansökningarna till polisen har det tagit längre tid än de 3 veckor som handläggningen normalt tar för en komplett ansökan.

Prognosen är att nämndens inte helt kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Vi ska vara ledande i miljö- och klimatfrågor

Föregångare i arbetet med ekosystemtjänster

Nyligen presenterades Aktuell Hållbarhets granskning av kommunernas miljöarbete. Helsingborg kom på fjärde plats vilket är en förbättring med nio placeringar från förra rankingen. Helsingborg är en av de kommuner som ingår i Naturvårdsverkets nätverk för ekosystemtjänster och som pekas ut som föregångare i arbetet med ekosystemtjänster vilket känns väldigt roligt.

Grönstrukturarbete

I juli hade vi slutbesiktning av upprustningen av Slottshagen respektive Jordbodalen, båda är delar i genomförandet av Handlingsplan Grönstruktur. På den stora trädgårdsfesten på Sofiero 26-28 augusti kommer vi tillsammans med Naturskyddsföreningen ha en visningsträdgård på temat på biologisk mångfald med aktiviteter för barn.

Årets Barnens skogsplantering var för första gången i Pålssjöområdet, strax norr om Sofieroskogen som genom barnens planteringar på sikt kommer att växa ihop med Laröds skogen. I år sattes 2 000 träd av 1 500 elever i årskurs 4. Träden var av 10 olika slag exempelvis ek, avenbok, skogslönn, olvon, fågelbär, sälg och stenros.

Stort fokus på vatten

Under sommaren har det varit en hel del fokus på vatten. Helsingborg har vi 22 badplatser, varav nio är klassificerade som EU-bad. Sommaren 2016 har

vi tagit badvattenprover på 15 av dessa badplatser i Helsingborg, från Utvälinge/Sandön i norr till Rydebäck/Fortuna i söder. En del prover har visat otjänligt badvatten men efter redovisningen av den omfattande konsultutredningen som genomförts har orsakerna till att badvattenkvaliteten vid några provtagningsstillfällen varit sämre kunnat redovisas på ett sakligt sätt.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare

Innan sommaren genomförde vi en halvdag med alla medarbetare för att diskutera förvaltningens kultur och värderingar. Vad står vi för, vad är viktigt att behålla och finns det delar som ska tas bort. Utifrån detta kommer vi att arbeta med förbättringsområden för att bevara och utveckla kulturen på förvaltningen. Att arbeta med de "mjuka värdena" på förvaltningen är en viktig framgångsfaktor för att bli en attraktiv arbetsgivare som kan attrahera och behålla personal. Chefgruppen kommer att arbeta vidare med alla förslag som har kommit in.

Årets medarbetarundersökning har ändrat utseende. Den stora förändringen är att det är färre frågor än tidigare. Vi har gått från ca 80 frågor till 29 frågor. Vi har även sett över språket i enkäten. Enkäten kommer att skickas ut till alla tillsvidareanställda medarbetare den 5 oktober. Eftersom vi har en ny medarbetarundersökning så har även våra index ändrats. Vi kommer att använda oss av HME indexen för att kunna göra jämförelser över åren och med andra kommuner och landsting.

Vi har påbörjat arbetet med att se över hur chefgruppen fungerar och hur vi kan utveckla detta forum att bli ett bättre stöd för våra chefer i deras ledarskap. Vi hade en gemensam utvecklingsdag i början av året där vi diskuterade plan för attraktiv arbetsgivare, och hur vi ska arbeta med chefgruppen och ledarutveckling under 2016. Utifrån gruppens önskemål så har mötestiden och mötesformen revideras för att öka delaktigheten. Vi har börjat arbeta mer med tema t.ex. medarbetarplaner och arbetsmiljöfrågor. Vi kommer försöka minska informationsbiten och ge möjlighet för mer diskussioner och erfarenhetsutbyten.

Under hösten kommer majoriteten av alla chefer på stadsbyggnadsförvaltningen att göra en Farax 360-undersökning. Flera av cheferna gick stadens ledarskapsprogram för fyra, fem år sedan och det är dags att få ny input i ledarskapsutvecklingen. De som inte kommer vara med i undersökningen är de chefer som deltar i Ledarskap Helsingborg under

året. Resultatet av Farax-undersökningen kommer vi att använda för att finna våra styrkor och förbättringsområden. Förhoppningsvis kommer vi att kunna se mönster och ta fram ett ledarskapsprogram både för individuell utveckling och för gruppen.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Vi ska vara ledande i att ta tillvara digitaliseringsmöjligheter

Arbetet med att erbjuda bra digitala servicelösningar för invånare och företagare sker med små korta steg i kontinuerlig utveckling och det planeras också större steg i samband med verksamhetsutveckling.

De små stegen är ibland att ersätta e-tjänster med öppna data vilket har börjat ske under perioden, till exempel stomnätspunkter. I en del arbeten har det också arbetats fram möjligheter för inlämning av synpunkter och skapa dialog. Exempel är Stadsplan 2017 och arbetet med trygga platser.

I det längre perspektivet arbetas det med Bygglov 2.0 och där omfattar arbetet både servicelösningar men också intern effektivitet och digitalisering. Det arbetet tar nya tag under tertiäl 3.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Vår ekonomi ska vara god och balanseras med hänsyn till social och miljömässig hållbarhet

För att redan i planskedet säkerställa att den fysiska planeringen balanseras utifrån ekonomisk hållbarhet såväl som det ekologiska och sociala perspektivet har vi utvecklat en metod för konsekvensbeskrivning. Den har vi lagt in i våra mallar och kommer under året att testa och fortsätta utveckla den.

Det pågår även ett arbete i planens startskede som inte är helt synligt. När en ansökan om planläggning kommit in tas den upp i planberedningsgruppen. Där finns representanter från olika avdelningar inom förvaltningen och även från andra förvaltningar som är berörda. Redan där försöker man ta hänsyn till de ekonomiska konsekvenserna. När planarbetet ska startas hålls ett startmöte för att synliggöra vilka frågeställningar som är viktiga och som behöver utredas. Löpande processas sedan planförslaget och stäms sedan av genom ett internt samrådsmöte innan handlingarna skickas ut på samråd. Det gör att bland annat drift och underhåll och stadsmiljö är med tidigare i processen för att kunna vara med och påverka, t ex utformning av allmänna platser. Detta ger i längden kostnadsbe-

sparingar genom löpande kunskapsåterföring direkt i de enskilda ärendena.

I våra upphandlingar har vi möjlighet att ställa krav på både miljö- och social hållbarhet. Koncernen Helsingborg, förvaltningar och bolag, har ett nätverk där vi tittar på vilka miljökrav vi ställer vid entreprenader. Vi tar nu fram gemensamma rutiner för

att följa upp miljökraven och lägger upp ett arbete för att lära av varandra och jobba mer effektivt inom koncernen.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Arbetsmarknadsnämnden

TRE VIKTIGA HÄNDELSER FÖR VERKSAMHETEN

- Arbetslösheten och antalet personer i försörjningsstöd minskar, detta märks inte minst bland ungdomar.
- Europeiska socialfonden har beviljat förvaltningen ca 15 miljoner kronor för att i partnerskap med olika aktörer och invånare påbörja ett treårigt områdesarbete i Drottninghög, Fredriksdal och Dalhem.
- I förvaltningens interna utvecklingsarbete "Invånarprocessen" har beslut tagits om vilken inriktning förvaltningen ska ha. Förvaltningen har beslutat om ny organisation, arbetssätt och tillsättning av nya verksamhetschefer.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

Den positiva trenden med sjunkande arbetslöshet i Helsingborg inklusive ungdomsarbetslösheten och fortsatt hög efterfrågan på arbetskraft kvarstår. Förvaltningen kan konstatera fortsatt minskade kostnader för försörjningsstödet och bra studieresultat inom vuxenutbildningen. Helsingborgs arbetslöshet ligger trots det fortfarande högre både när det gäller totalen arbetslösa och ungdomar i jämförelse med riket. Matchningsproblemen på arbetsmarknaden ökar och företagen upplever det svårare att hitta rätt kompetens. Andelen nyanlända som behöver insatser och stöd från förvaltningen fortsätter att öka och bedöms ha stor inverkan på förvaltningens arbete de närmst kommande åren.

Med anledning av detta bedöms kostnaderna inom försörjningsstödet med all sannolikhet att öka. Behovet av personal, målgruppspecifika utbildningar som SFI (svenska för invandrare) i kombination med andra utbildningar och/eller insatser som också speglar det lokalregionala näringslivet ökar och utmanar.

Förvaltningen fokuserar insatserna på att förhindra att andelen långa ärenden och arbetslösa ungdomar ökar inom försörjningsstödet samt möjliggöra en snabbare etablering för nyanlända. Förvaltningen måste förtydliga och förenkla kopplingarna mellan studier på olika nivåer, insatser och arbetsmarknad.

Arbetet med migrations- och etableringsfrågor, bland annat tilldelningskvoten avseende nyanlända med PUT (permanent uppehållstillstånd), samordnas av arbetsmarknadsförvaltningen. Tre arbetsgrupper kopplat till utbildning, bostad och arbete tar gemensamt höjd för de lokala utmaningarna på både kort och lång sikt.

För att underlätta den initiala tiden i etableringen för nyanlända, har en ny överenskommelse upprättats med flera lokala myndigheter om att samlokaliseras under hösten. Ett utökat proaktivt samarbete med Arbetsförmedlingen har även initierats för att minska antalet helsingborgare som behöver insatser eller försörjningsstöd efter etableringsfasen.

Innan sommaren beviljades förvaltningen ett nytt ESF projekt: projekt Rekrytera. Det partsammansatta arbetet med lokala myndigheter, näringsliv och frivilliga organisationer kommer att inledas under hösten. Förvaltningen inrättar ett nytt områdeskontor på Drottninghög och syftet är att fler boende på Drottninghög, Fredriksdal och Dalhem ska få arbete och/eller påbörja studier. Samarbetet med näringslivet ska utvecklas och invånare i områden ska ha stor inflytande på projektet.

Förvaltningen ska även utveckla det pågående områdesbaserade arbetet på Planteringen, med tydliga insatser för fler invånare i arbete och studier i samarbete.

Nytt utslag i EU-domstolen medför att förvaltningen håller kvar auktorisationen inom svenska för invandrare och svenska som andraspråk och övergår inte som tidigare planerat till upphandling i enlighet med LOU. Förvaltningen är numera även delaktig i en regional plattform för Yrkes-SFI i Skåne, för ett utökat mer kostandseffektivt utbud kopplat till utbildningsbakgrund och arbetsmarknadens efterfrågan.

För att nå bättre måluppfyllelse arbetar förvaltningen systematiskt med sin interna utvecklingsprocess Invånarprocessen. Vårens inriktningsbeslut har nu resulterat i ett beslut om ny organisation, arbetssätt, verksamhetschefer och handlingsplaner för att verkställa ny organisation under januari 2017.

Samarbetet inom Familjen Helsingborg fortskrider som planerat. För att bättre kunna följa, utveckla och utvärdera det gemensamma arbetet, har Arbetsmarknadsnätverket utarbetat dels en effektmatrix och dels förslag på en konkret handlingsplan i samarbete med Arbetsförmedlingen. Handlingsplanen ska vara klar under hösten och samtliga kommuner har uttalade delansvar. Vuxenutbildningsnätverket och arbetsmarknadsnätverket träffas för utbyte, planering och utveckling. Gemensamma målet är att fler invånare ska nå ett arbete eller egenförsörjning genom bland annat att utbudet ska spegla både målgruppers behov och dels näringslivets efterfrågan.

HELÅRSPROGNOS

Arbetsmarknadsnämndens helårsprognos för årets resultat visar på ett överskott på 9,5 mnkr. Utbetalningarna av försörjningsstöd har minskat för fjärde året i rad även om minskningen har stannat av något. Antalet bidragshushåll med försörjningsstöd har under perioden januari till augusti i genomsnitt varit 1 972 stycken vilket är 122 färre (-5,8 procent) jämfört med samma period 2015. Kostnaden för utbetalt ekonomiskt bistånd beräknas uppgå till

198,9 mnkr för året vilket är 2,0 mnkr lägre än budgeterat. Det skulle innebära att kostnaderna minskat med 3,0 procent jämfört med 2015 och med 9,3 procent jämfört med 2014.

Nämnden har avsatt 4,0 mnkr som förvaltningschefen kan besluta om att använda om förutsättningarna för förvaltningen skulle ändras snabbt eller till nya satsningar som kan behöva göras under året. Av dessa beräknas endast en mindre del användas och ett överskott på 3,2 mnkr prognostiseras.

Förvaltningen har ett antal olika insatser för invånare som får försörjningsstöd. Antalet deltagare i vissa insatser har varit färre än budgeterat vilket ger ett överskott. Förvaltningens uppdragsverksamhet som även gör insatser på uppdrag från Arbetsförmedlingen och andra av stadens förvaltningar har haft höga volymer vilket bidrar till ett överskott på 3,6 mnkr. Den kommunala vuxenutbildningen Komvux Kärnan har under några år inte lyckats få balans i sin ekonomi. Efter att ha arbetat aktivt med sina kostnader men även fått fler elever förväntas nu enheten redovisa ett överskott.

UPPFÖLJNING NÄMNDENS STYRKORT

Invånare – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Invånarnas egenförsörjning ska öka				
● Egenförsörjning efter gymnasial vuxenutbildning	65 %	72 %	71 %	Minst 65 %
■ Egenförsörjning efter jobbprojekt	59 %	60 %	40 %	Minst 65 %
● Aktiva försörjningsstödstagare	87 %	90 %	91 %	Minst 90 %
— Egenförsörjning efter försörjningsstödsinsats	39 %	38 %		Minst 42 %
● Egenförsörjning efter studieväg 2 och 3 i SFI	-	-	83 %	Minst 65 %
● Godkända studieresultat inom vuxenutbildning	-	-	87 %	Minst 84 %
◆ Minskat återflöde	-	-	33 %	Max 31 %
Färre hushåll med långvarigt försörjningsstöd				
— Andel hushåll med långvarigt försörjningsstöd		-		Max 42 %
Invånarna ska ha inflytande på verksamhetens utveckling				
— Utvecklingsprocesser där invånarna aktivt medverkar	-	1		Minst 6
Barn och ungas situation ska förbättras				
◆ Barn i försörjningsstödshushåll	2 315	2 175	2 170	Högst 2 100 barn

Omvärld – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Vi ska vara en ledande samarbetspartner				
◆ Andel av insats- och utbildningsbudgeten som utförs av externa leverantörer.	-	-	56 %	Minst 57 %
— Fokus på arbete och studier i stadens områdes- och mötesplatsarbete.	-	0		Minst 1
— Samverkansavtal eller överenskommelser inom Familjen Helsingborg.		-		Minst 3
— Samverkansavtal eller överenskommelser med lokala myndigheter	-	-		Minst 3
— Utarbeta råd med branscher inför och under utbildnings- och insatsplanering	-	-		Minst 5

Organisation – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare				
— Index för medarbetare	Index 73	Index 72		Minst index 73
Vi ska öka tillgängligheten utifrån invånarnas förväntningar				
◆ Nöjda besökare	76 %	83 %	80 %	Minst 88 %
— Utveckla nya e-tjänster utifrån invånarens behov	-	1		Minst 1

Ekonomi – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Vår ekonomi ska vara balanserad och ta hänsyn till social och miljömässig hållbarhet				
— Ekonomiskt resultat	2 tkr	17 559 tkr	6 350 tkr	Minst 0 tkr
— Invånare som får sysselsättning genom socialt ansvarstagande kopplat till upphandling	-	24		Minst 40
— Intäkt av EU-bidrag eller annan extern finansiering	6 757 tkr	0 tkr	1 518 tkr	Minst 1 750 tkr

Invånarnas egenförsörjning ska öka

Nedan följer en analys av målet Invånarnas egenförsörjning ska öka. Innan analysen redovisas är det viktigt att föra resonemang kring kopplingen mellan mål och mätetal.

I dialog i strategiska ledningsgruppen framgår det att utfallet på mätetalen inte synliggör och inte är representativa för att kunna göra en kvalitativ analys av målet. Målet och mätetalen är inte kompatibla. Detta gör underlaget för analys av målet är begränsat. Detta är en viktig utvecklingsfråga.

Utifrån det underlag som finns samt de analyser som gjorts i förvaltningen under första halvåret 2016 kan vi dock konstatera följande lärdomar:

- Vi kan konstatera att den målgrupp som idag finns i förvaltningen står längre från arbetsmarknaden.
- Då invånaren som kommer i kontakt med oss står längre från arbetsmarknaden behöver vi anpassa våra aktiviteter (utbildning och insatser) utifrån detta. Denna analys har gjorts tidigare och vi ser att vi i högre utsträckning kan anpassa förvaltningens arbete. Vi har påbörjat omställningen vilket kommer att ge resultat på sikt. En viktig del av detta är en bredare definition av aktiva försörjningsstöds-tagare som tydliggör fler typer av aktiviteter som förvaltningen erbjuder invånaren för att invånaren ska nå arbete eller annan egenförsörjning. På detta vis kan vi också i högre utsträckning spegla invånarens stegförflyttning. Mätmetoder för detta behöver utvecklas.
- Vi behöver ytterligare utveckla möjligheten för invånaren att få parallella insatser (kombination av olika typer av stöd). En viktig del av detta är att invånaren får information och kunskap om vad förvaltningen har att erbjuda för stöd och aktiviteter. En annan viktig del är att vi som medarbetare tänker på möjligheten att kombinera olika typer av stöd. Detta ger större möjligheter till hållbara resultat för individen och därmed minskar återflödet.

-Vi behöver analysera vilka metoder vi använder i kontakten med invånaren för att säkerställa att vi inte använder metoder som gör invånaren beroende av vårt stöd på ett negativt sätt för invånaren.

- En viktig del av denna måluppfyllelse är att prata om hur vi som arbetar i förvaltningen ser på invånaren. Invånare har uttryckt att vi i förvaltningen i för stor utsträckning fokuserar på invånarens hinder och utmaningar och i för låg utsträckning styrkor och möjligheter. Detta behöver vi arbeta aktivt med för att förändra.

- Vi behöver utveckla en tydligare koppling till arbetsgivare i såväl offentlig som privat sektor. Detta för att kunna matcha arbetskraftsutbudet med efterfrågan från arbetsgivare.

Färre hushåll med långvarigt försörjningsstöd

Resultat i målet presenteras i årsbokslut.

Invånarna ska ha inflytande på verksamhetens utveckling.

Resultat i målet presenteras i årsbokslut.

Barn och ungas situation ska förbättras.

Förvaltningen har arbetat med en del riktade lösningar som anknyter till barnperspektivet, till exempel:

- Fokustjänster som arbetat med föräldralediga. Den är nu implementerad i verksamheten.

- Barn- och ungdomshandläggare som arbetar riktat mot de nyanlända tillsammans med andra förvaltningar.

Utfallet för mätetålet är till viss del ett resultat av omvärldsfaktorer vilket betyder att förvaltningen behöver arbeta mer aktivt och strategiskt med barnperspektivet utifrån:

- Hur vi använder de goda exempel vi redan utarbetat i förvaltningen.

- Att tydliggöra vår ambition med barnperspektivet. Hur ska förvaltningen verka i detta perspektiv och hur samarbetar vi med andra förvaltningar i detta?

- Att arbeta förvaltningsövergripande. Hur kan vi arbeta med frågan utifrån en helhet?

- Att arbeta långsiktigt.

- Bättre underlag i behovs- och målgruppsanalys. Till exempel årskullar, vilka typer av familjer som avslutas och ålder på barnen i pågående ärenden.

Det är först när vi arbetar med detta som en större påverkan på detta mål kan åstadkommas. Just nu pågår ett arbete kopplat till styrgrupp Försörjningsstöd som syftar till att lyfta barnperspektivet i hela förvaltningen för att utveckla resultatet.

Vi ser att förvaltningen behöver prioritera ärenden i vilka barn ingår samt att särskilt rikta insatser till barnfamiljer.

Vi ska vara en ledande samarbetspartner.

Andelen extern verksamhet har ökat både inom vuxenutbildning och inom arbetsmarknad men minskat inom försörjningsstödsinsatserna. Prognosen för helåret är i nuläget ett utfall på 56 procent. Målvärdet påverkas bland annat av förvaltningens kundval. Exempelvis väljer elever inom SFI, svenska för invandrare, själv anordnare vilket påverkar utfallet.

Innan sommaren beviljades förvaltningen ett nytt ESF projekt: projekt *Rekrytera*. Det partsammansatta arbetet med lokala myndigheter, näringsliv och frivilliga organisationer kommer att inledas med en analysfas under hösten. Det operativa arbetet inleds januari 2017 och förvaltningen inrättar ett nytt områdeskontor på Drottninghög. Syftet är att fler boende på Drottninghög, Fredriksdal och Dalhem ska få arbete och/eller påbörja studier. Samarbetet med näringslivet ska utvecklas och invånare i områden ska ha stor inflytande på projektet.

Förvaltningen ska även utveckla det pågående områdesbaserade arbetet på Planteringen, med tydliga insatser för fler invånare i arbete och studier i samarbete. Till årsanalysen ska det sammantagna arbetsresultatet redovisas kopplat till arbete och studier.

Samarbetet inom *Familjen Helsingborg* har utvecklats under perioden. För att bättre kunna följa, utveckla och utvärdera det gemensamma arbetet, har exempelvis arbetsmarknadsnätverket utarbetat en effektmatrix och förslag på en konkret handlingsplan i samarbete med Arbetsförmedlingen. Handlingsplanen ska vara klar under hösten och samtliga kommuner har uttalade delansvar.

Vuxenutbildningsnätverket och arbetsmarknadsnätverket träffas för gemensamt utbyte, planering och

utveckling. Det gemensamma målet är att fler invånare ska nå ett arbete eller egenförsörjning. Nätverket ska se över möjligheten av en gemensam hemsida för att underlätta invånarval och överblick. Nätverket vill även i högre grad möjliggöra att man kan läsa på olika nivåer samtidigt och i kombination med en eller flera arbetsmarknadsinsatser. Dialog sker med näringslivsansvariga inom *Familjen Helsingborg* för att utbudet av utbildningar bättre ska spegla näringslivets efterfrågan.

Ett nytt nätverk har initierats inom Familjen Helsingborg på strategisk som operativ nivå kopplat till *Migrations- och etableringsfrågor*. Nätverket initierades utifrån utmaningarna kopplade till den nya lagstiftningen som trädde i kraft under mars månad, där samtliga kommuner fått en tilldelningskvot avseende nyanlända med PUT (permanent uppehållstillstånd).

Förvaltningen har råd eller liknande med branscher kopplat till främst Yrkeshögskolan och Vuxenutbildningen. Tillsammans med skol- och fritidsförvaltningen, stadsledningsförvaltningens HR-avdelning, Näringsliv och destination samt externa parter som Arbetsförmedlingen och Högskolor, ska förvaltningen utveckla en mer systematisk och samordnad samverkan med det lokalregionala näringslivet. Detta samordningsarbete tar form under hösten 2016.

Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Resultat i målet presenteras i årsbokslut.

Vi ska öka tillgängligheten utifrån invånarnas förväntningar

Utfallet för nöjda besökare i mätningen i april är 80 procent vilket är en försämring med 3 procentenheter jämfört med 2015. Det är 8 procentenheter under målvärdet för 2016.

Vår ekonomi ska vara balanserad och ta hänsyn till social och miljömässig hållbarhet

I analysen av detta målvärde är följande punkter intressanta att belysa:

- Vi har i begränsad utsträckning använt oss av de extra satsningarna som finansierats av överskott från tidigare år. Vi har inte heller i någon större utsträckning använt de ofördelade medel som ligger i budgeten. Antalet OSA-anställningar skulle utökas men detta har inte genomförts. Användning av hållbarhetspengarna på ett ändamålsenligt sätt är en viktig förutsättning för att utvecklas i relation till detta målvärde.

- En del av att nyttja hållbarhetspengarna är att tydliggöra vad pengarna kan användas till och vilken effekt investeringen avser generera. Detta kan

främja en medvetenhet om budgetposten och därmed stimulera användningen av pengarna.

- Förvaltningen har ansökt om ett projekt finansierat av Europeiska socialfonden (ESF). Detta projekt riktar sig till nordöstra staden och avser främja kompetensmatchning mellan invånare och arbetsgivare. Projektet skapar goda förutsättningar att utveckla det områdesbaserade arbetet vilket är en viktig komponent för den sociala hållbarheten i staden.

- Förvaltningen söker kontinuerligt externa medel för att möta förändringar i behov och förutsättningar i olika målgrupper. Externa medel är en viktig del i att möjliggöra metodutveckling. De sammanhang som externa medel ger (exempelvis FINSAM eller ESF) är en viktig källa för input och närhet till omvärldsbevakning.

- Vad gäller vuxenutbildning är det viktigt att fortsätta utvecklingsarbetet gällande validering. Det

pågår ett aktivt arbete med det idag men det finns behov av ytterligare utveckling för att kvalitetssäkra en metod som kan möta olika målgrupper. En utmaning i detta arbete är förvaltningens kompetensförsörjning vad gäller studie- och yrkesvägledare samt att förvaltningens nuvarande lokaler utgör en begränsning.

- Det finns budgetutrymme till att utöka antalet elever i vuxenutbildningen. Detta är en viktig hållbarhetsfråga och kan anknytas till flera utmaningar i staden som framgår av trend- och omvärldsanalysen.

- Vad gäller miljömässig hållbarhet har förvaltningen arbetat med källsortering, byte av bilar, inköp av cyklar samt användning av kollektivtrafik. Det finns behov av att utöka fokus på miljömässig hållbarhet framöver. Förvaltningen har ingen tydlig struktur för arbetet med detta i dagsläget.

Socialnämnden

TRE VIKTIGA HÄNDELSER FÖR VERKSAMHETEN

- Vi öppnade i augusti ett nytt boende, med cirka 40 platser på Gåsebäck, för ensamkommande ungdomar. Det nya boendet har tagit emot befintliga ungdomar i staden för att få ned överinskrivningar på övriga boenden.
- Ett nytt verksamhetsområde, med en egen verksamhetschef, för ensamkommande barn och ungdomar har tillkommit.
- Avtal har tecknats om utökade lokaler på Bredgatan. Möjligheten öppnade sig i samband med stadsarkivets flytt och kommer att förbättra den fysiska arbetsmiljön för medarbetarna.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

Under perioden har inflödet av ärenden återigen nått höga nivåer. Det gäller både inom barn- och ungdomsvården och inom vuxenvården. Vi ser återigen en ökad rörlighet av socialsekreterare vilket påverkar utredningsarbetet för barn, ungdomar och vuxna. För att kunna behålla och rekrytera erfarna medarbetare, och därmed säkerställa lagligheten, togs beslut om tillfälligt lönetillägg, under ett år från augusti, för socialsekreterare inom myndighetsutövningen.

Kostnaden för de externa placeringarna minskar något under perioden. Ett målmedvetet arbete ser ut att äntligen få effekt.

Inströmningen av ensamkommande barn har minskat betydligt efter införandet av gränskontroller. Till och med augusti har endast 27 ungdomar anvisats hit, att jämföra med höstens anvisningar på 25 per vecka. Vi har nu cirka 300 ungdomar i vårt system där flertalet bor på våra interna HVB-hem. Det minskade inflödet har gjort att vi kan ägna tid åt kvalitetsförbättringar i mottagandet och integreringsarbetet. Ett nytt boende, på gamla brandstationen, har öppnats i augusti för att få ner antalet ungdomar på varje boende till normal nivå.

Vi har haft fortsatt fokus på ökad delaktighet och brukarmedverkan i utvecklingsarbetet. Vi har inlett ett spännande samarbete med CTF, Centrum för tjänsteforskning, och inlett ett projekt för ökade möjligheter till digital kontakt med våra klienter.

Huvudfokus är fortfarande arbetsmiljö och kompetensförsörjning och vi arbetar systematiskt enligt den åtgärdsplan som vi upprättade 2015. Det uttalade målet för samtliga dessa åtgärder är att skapa en socialförvaltning där erfarna medarbetare vill stanna och dit erfarna medarbetare aktivt söker sig.

Barn, unga och familj

Stort fokus även under årets andra del har varit att fortsätta arbeta med framtagna strategi för att utveckla former för att reducera kostnader för externa placeringar. En placeringssamordnare är rekryterad, det nya behandlingsteamet FRI kommer inom kort att startas upp och arbetet med att rekrytera egna familjehem framför konsulentstödda familjehem har intensifierats. Detta är olika led i strategin för att bidra till ökad kostnadseffektivitet. Inför 2017 kommer strategin att förstärkas med nya åtgärder, tydlig prognos kring effekter samt tydlig och tät uppföljning. Att utveckla formen för att stärka och stötta biologföräldrar till placerade barn kommer att tillföra ytterligare aktivitet i det strategiska arbetet för att reducera kostnader för externa placeringar.

En annan viktig utmaning för verksamheten är kompetensförsörjningen för alla funktioner och enheter. Den senaste tiden har vi upplevt det något enklare att bemanna vakanta tjänster. Rekryteringsunderlaget har varit positivt och personal som motsvarar de kompetens- och erfarenhetskrav som verksamheten ställer har kunnat rekryteras. Chefer och medarbetare arbetar gemensamt fram en bemanningsstrategi för att vara proaktiv i sitt agerande och förbättra möjligheterna för en god kompetensförsörjning på lång sikt. Vi kommer också att genomföra gemensamma Arbetsmiljödagar där medarbetare bjuds in för att arbeta med frågor kring vår gemensamma arbetsmiljö.

Vi har påbörjat ett utvecklingsarbete tillsammans med skol- och fritidsförvaltningen som syftar till att förbättra samverkan och skapa samsyn för att förbättra skolresultat för barn hos socialtjänsten. Under hösten kommer de första samsynsmöten att genomföras. Den nya intensiva utredningsmodellen *kugghjulsutredning* har utvärderats med positiva

resultat. Vi håller på att arbeta fram en plan för fortsatt utveckling och implementering av utredningsmodellen inom verksamheten.

Vi har fortsatt utvecklingsarbetet kring effektivare dokumentation och handläggningsrutiner. Vi ser ett behov av att utveckla kvalitén i utredningarna men även att möjliggöra för handläggaren att arbeta med socialt arbete istället för administrativt arbete och därmed skapa värde i klientprocessen och ge invånaren bästa stöd och service. Verksamheten har också förstärkts genom att anställa fler administratörer. Organisationen för dessa tjänster har förändrats och medarbetarnas påverkansmöjligheter kring utformningen har förbättrats.

Verksamheten har också arbetat fram ett förslag på hur vi kan arbeta för att stärka och stödja biologföräldrar vid placering av barn. Under hösten kommer arbetet att fortsätta för att hitta former och möjliggöra genomförandet av förslaget i verksamheten. Verksamheten planerar en utbildningsinsatsning med fokus på barnkonventionen vad en ny lag innebär. Vi kommer också att arbeta vidare med frågan om hälsoundersökning på olika nivåer för att säkerställa att barn som berörs blir hälsoundersökta.

Gemensamma resurser

Oavsett om vi ansvarar för myndighetsutövning med exempelvis skyddsbedömningar, utredningar utifrån vårdnad och umgänge, tillståndsprövning, tillsyn, behandling eller preventiva och tidiga insatser ser vi som vår uppgift att hjälpa människor att utifrån sina förutsättningar göra hållbara val och uppleva bästa möjliga livskvalitet.

Vi siktar på att arbetet och resultaten ska präglas av ambitionerna för samverkan, delaktighet, medskapande och digitalisering. Samverkan för allra bästa resultat och ökad digitalisering alltid hand i hand med ökad delaktighet och ökat medskapande. Vi har i nuläget ett antal försök igång men mycket mer att göra när det gäller dessa områden. Ett systematiskt arbete på alla enheter där alla medarbetare deltar i uppbyggnaden och analysen av enheternas styrkort och deras resultat är ett annat bärande fokus i verksamheten.

Samarbetet utifrån familjen Helsingborg ökar i alla enheter. Pågående dialoger om nya samverkansformer har inletts på flera enheter. Idéer om nya delar att samverka kring har arbetats fram.

Vi möter generellt en förändrad syn på när barn far illa. En enorm förflyttning har skett mot allt lägre tolerans för förhållanden och sätt att utöva föräldraskap som kan påverka barnen negativt. Detta

speglar en förändrad norm i samhället. Tillsammans med annan utveckling bidrar den till ett större antal anmälningar av mycket olika karaktär.

Våra biståndslösa insatser ökar i volym vilket vi verkligen välkomnar.

Vi har börjat planera för projekt med social marknadsföring som kan vara en del i att påverka både förväntningar och rådande normer kring föräldraskap, barns rätt, riskbeteenden m.m. 80- och 90-tals generationerna önskar våra förebyggande och tidiga insatser och det ska vi svara upp till.

Ytterligare en stor utmaning är att lyckas skapa ett verkligt förändrat synsätt på barn och barns rätt, i linje med Barnkonventionens avsikter. I hela verksamheten arbetar vi hårt med att kritiskt granska oss själva från hur vi beskriver barnens syn i utredningar till idé om trygghetsvandringar med barn utifrån vad våra krogmiljöer kan betyda sett med barnens ögon.

Under hösten kommer vi att arbeta med att planera för hur vi ska gå vidare med de av socialnämndens förbättringsområden som vi har särskilt ansvar för. De fyra områdena innebär att identifiera fler riskfaktorer för preventivt och innovativt arbete; kunskapshöjning generellt från barnkonvention till våldsbejakande extremism; nya former av invånarengagemang med en snabb transparent och tillgänglig verksamhet samt evidensbaserad digitalisering av verksamheten.

Vuxen

Verksamheten har under året tagit sig an ett flertal utmaningar. De externa placeringarna är en utmaning som är högt prioriterad, vi ser att det ger resultat i form av minskade kostnader inom missbruksdelen. Fortfarande finns det inom socialpsykiatrien alltför höga kostnader för extern vård. Samtliga chefer och enheter är engagerade i att hitta goda alternativ. I detta ligger, som konstaterats tidigare, ett behov av att stärka hemmavården inom såväl öppen- som heldygnsvård.

Två nya boenden har startat under perioden, Ödåkra och Elineberg. I samband med att Ödåkra startat har alla träningslägenheterna lagts i en enhet, stödboendeenheter. Vi planerar ett återhämtningsboende för personer med missbruk och beroendeproblem tillsammans med kommunerna i nordvästra Skåne och Region Skåne. Vid analys av våra placeringar har samtliga kommuner konstaterat ett behov av denna typ av heldygnsvård. Fördelen med att kunna driva denna typ av vård gemensamt är att möjligheten att påverka kostnader och innehåll ökar betydligt.

Externt är samverkan med Regionen den viktigaste, där arbetet med att ta fram en lokal överenskommelse för missbruks- och beroendevården pågår. Detta arbete utgår från den lokala samverkansgruppen, som tidigare enbart var koncentrerad på samverkan avseende socialpsykiatri. I arbetet med den lokala överenskommelsen ingår även kommunerna i nordvästra Skåne med representation från både vuxenvård och barn och unga.

Samtliga enheter har arbetat framgångsrikt för att höja kvalitén på våra insatser genom ett tydligt brukarperspektiv. Verksamheten har som ambition att den framtida utvecklingen av våra insatser ska ske genom ett innovativt samspel mellan brukare och medarbetare. Ett exempel på samspel som kommit till stånd är de så kallade brukarmentorer-na där brukare bland annat är en del av vår introduktion av nya medarbetare.

Administration

Den administrativa enheten har arbetat mycket med förvaltningsövergripande frågor med fokus på ledning och styrning. Då organisationen infört så kallade hela chefer har det funnits behov av att se över förvaltningens ekonomi- och verksamhetsstyrning för att denna ska anpassas till de rådande

förutsättningarna. Samtidigt har införandet av stadens nya ekonomisystem ställt krav på att i stort sett samtliga ekonomiadministrativa processer har behövt ses över och anpassas till de nya systemmässiga förutsättningarna.

Ett arbete för att förenkla förvaltningens verksamhetssystem har pågått under året och vi har kunnat genomföra en hel del förbättringar, även om ett stort arbete återstår.

Vidare har vi genomlyst de politiska processerna parallellt, för att dessa ska bli så effektiva som möjligt både vad gäller nämnds- som utskottsadministration.

HELÅRSPROGNOS

Socialnämndens helårsprognos för årets resultat visar på ett nollresultat. Detta beror främst på att kostnader för de externa placeringarna har stabiliserats genom ett strukturerat arbete med dessa placeringar.

Styrningen över de externa placeringarna är en fortsatt utmaning, likaså behovet av att stärka de egna resurserna i form av öppen- och heldygnsvård.

UPPFÖLJNING NÄMNDENS STYRKORT

Invånare - nämnden mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Socialnämnden ska öka den enskildes möjlighet till sysselsättning, bostad och utbildning				
◆ Andel klienter som bor sex månader eller kortare vid förvaltningens egna akutboende (Fenix)	-	59 %	57 %	Minst 60 %
▬ Andel barn och unga i identifierade riskzoner med förbättrade skolresultat	75 %	100 %		100 %
● Andel klienter inom Vuxen som fullföljer sin insats	-	53 %	57 %	Minst 55 %
▬ Klienternas helhetsintryck av förvaltningens arbete (Nöjd Kund Index; NKI)	-	77		Minst NKI 75
Socialnämnden ska förbättra levnadsvillkoren för utsatta barn och unga				
■ Andel klienter inom Barn, unga och familj som fullföljer sin insats	-	68 %	66 %	Minst 75 %
Utfästelsen kring nämndens tjänstegarantier ska hållas				
■ Andel berörda kontaktade inom 7 arbetsdagar sedan beslut om att inleda utredning är fattat (tjänstegaranti)	-	-	74 %	100 %
● Andel ärenden om stadigvarande serveringstillstånd med högst två månaders handläggningstid (tjänstegaranti)	-	-	100 %	100 %

Omvärld - nämnden mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Socialnämnden ska öka invånarnas delaktighet och medskapande				
● Andel invånare i innovationsgrupper/utvecklingsprojekt	-	-	65 %	50 %
Socialnämnden ska minska sin miljöpåverkan				
▬ Andelen inköpta ekologiska och/eller närodlat livsmedel ska öka	-	34 %		Minst 40 %

Organisation - nämnden mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Socialnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare				
▬ Andel enheter med medarbetarindex högre eller lika med stadens genomsnittliga medarbetarindex (MI)	-	14 %		Minst 70 %
▬ Andel enheter med ledarindex högre eller lika med stadens genomsnittliga ledarindex (LI)	-	29 %		Minst 70 %
■ Andel enheter med sjukfrånvaro lägre än fem procent	-	62 %	57 %	Minst 75 %
Socialnämnden ska öka den enskildes möjlighet till personlig och elektronisk kontakt				
■ Antal uppdrag inom våra serviceverksamheter	-	2 170	1 373	Minst 1 600

Ekonomi - nämnden mål och mätetal		Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Socialnämnden ska ha kostnadseffektiva lösningar					
■	Andel öppenvård av den totala vårdvolymen (biståndsbe- dömd vård)	-	55 %	46 %	Minst 60 %
●	Genomsnittlig insatstid inom extern heldygnsvård (institut- ionsplaceringar)	-	191 vård- dygn	153 vård- dygn	Högst 170 vårddygn

Socialnämnden ska öka den enskildes möjlighet till sysselsättning, bostad och utbildning

Socialnämndens strategi är att arbeta både strukturellt och individuellt, för att skapa bästa möjliga förutsättningar för att invånare i social utsatthet ska ta aktiv del av samhället.

Målet för Barn, unga och familj är att öka de skyddande faktorerna för att barnet ska klara en framtid av egen kraft. En god utbildning är en stark skyddsfaktor som kan kompensera för de risker som en del barn inom socialtjänsten utsätts för. Utbildning är dessutom en faktor som är fullt möjlig att påverka. Sedan 2013 finns en överenskommelse om samverkan upprättad mellan skol- och fritidsförvaltningen och socialförvaltningen. Samverkansavtalet fastställer att båda förvaltningarna arbetar aktivt tillsammans inom olika områden för att nå en fungerande samverkan. För att få samverkan att fungera krävs arbete och hållbara strukturer och inom verksamheten arbetar vi med, och utvecklar olika metoder och projekt för att få detta att fungera.

Idag samverkar förvaltningarna bland annat genom arbetsmetoderna Skolfam – skolsatsning för familjehemsplacerade barn och Skolrelaterade insatser (SRI). Skolfam är en strukturerad och manualbaserad förebyggande arbetsmetod som man har arbetat med på familjehemsenheten sedan 2005. Arbetsmetoden permanentades 2009. Målet är att barnen ska gå ut årskurs 9 med godkända betyg. SRI vänder sig till ungdomarna i årskurs 6-9 där ungdomarnas behov är individuella och omfattande och ett flertal ungdomar har neuropsykiatriska funktionshinder och/eller läs- och skrivsvårigheter. SRI utökas nu och omfattar också arbete med alla barn och ungdomar med hög frånvaro från skolan. Teamet byter namn till Närvaroteamet.

Sysselsättning och dagliga aktiviteter är något som är väsentligt för den rehabilitering som vi ger till vuxenverksamhetens målgrupper. Projektet IPS (försöksverksamhet med meningsfull sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning), Våga mötas samt socialpsykiatrins egen

sysselsättning är insatser som ger goda resultat. Dessa insatser, kombinerade med ett bra samordnat individuellt arbete med Case Management (CM), ger målgruppen ökade möjligheter till att nå den reguljära arbetsmarknaden eller till en meningsfull vardag och en högre grad av självständighet. Fullföljandegraden för verksamhetens samtliga insatser ligger idag på 57 procent.

Prognosen är att nämnden inte helt kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Socialnämnden ska förbättra levnadsvillkoren för utsatta barn och unga

Socialnämndens strategi är att arbeta proaktivt, både strukturellt och individuellt, i gränsöverskridande samarbete för att skapa bästa möjliga förutsättningar för barn och unga att lyckas.

Målet för Barn, unga och familj är att barnperspektivet ska vara synligt och tydligt i arbetet. Verksamhetsområdet genomför flera olika aktiviteter. För att möjliggöra för verksamheten att bidra till en förbättring av levnadsvillkoren för utsatta barn och unga krävs ett utredningsarbete av hög kvalitet. Under våren har verksamheten fokuserat på två viktiga delar av utredningsarbetet BBiC (Barnets behov i centrum) och det administrativa arbetet i utredningen. Ledningen för BBiC har knutits närmre verksamheten genom en förändrad ledningsstruktur och verksamheten har tillsatt en arbetsgrupp som arbetar med implementeringen av den nya versionen av BBiC. I arbetsgruppen finns även specialistkompetens. Utbildning av medarbetare kommer att ske hösten 2016.

Barnkonventionen föreslås bli lag den 1 januari 2018 och inför det planerar vi inom verksamhetsområdet en utbildningssatsning med fokus på vad barnkonventionen är och vad den nya lagen innebär. FN:s barnkonvention slår fast att barn är individer med egna rättigheter. I syfte att stärka barnens rättigheter inom våra verksamheter så finns det idag fem utbildade barnrättsstrateger hos SOF. Barnrättstrategerna ingår i ett stadsövergripande nätverk som leds av stadsledningsförvaltningen. Inom nätverket arbetar man med att uppdatera sig

om vad som händer i staden i barnrättsfrågor och planerar hur barnrättsarbetet kan spridas.

Andelen klienter inom Barn, unga och familj som fullföljer sin insats ligger över tid klart under målvärdet. Verksamheten ska analysera utfallen under aktuell period med fokus på avbrottsorsaker samt överväga en justering av målvärdet.

Samtliga enheter inom Gemensamma resurser inhämtar kunskap och söker bygga metoder för att få in barnens rätt, och inte minst delaktighetsperspektivet som förhållningssätt vid varje kontakt. Exempel på arbeten som görs är att familjerättsenheten utsett en person att ha barnrättsfokus vid ärendediskussioner samt att granskning sker av hur barnens syn framställs i utredningar.

Inom Gemensamma resurser har Part (Preventivt arbete tillsammans, samverkan mellan socialtjänst och skola i Helsingborg och Landskrona samt Region Skåne) i sitt projekt Sunda familjer involverat ungdomar som en fokusgrupp för att få fram deras syn på vad deras föräldrar behöver stöd och hjälp med i sin föräldraroll till tonåringar. I övrigt genomförs alla PART-projekt av barnens rättigheter och vi söker vägar att koppla varje projektplan till artiklar i FN:s barnrättskonvention.

Inom vuxenverksamheten har man som mål att det alltid ska upprättas en familjehandlingsplan i samverkan med Barn, unga och familj och Vuxen om samtidiga insatser pågår för barn och föräldrar.

Prognosen är att nämnden inte kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Utfästelsen kring nämndens tjänstegarantier ska hållas

Socialnämndens strategi är att arbeta utifrån definierade och tydliga tjänsteprocesser.

Tjänstegaranti 1: Andel berörda kontaktade inom 7 arbetsdagar sedan beslut om att inleda utredning är fattat.

För att hålla tjänstegarantin arbetar man idag med att fördela ärendet så snart det kommer till utrednings- och uppföljningsenheterna från mottagningsenheten. Tjänstegarantin upplevs som positiv av verksamheterna. Om tjänstegarantin inte kan hållas görs en avvikelserapportering där antal, överskriden tid samt orsak registreras och varje månad görs en analys. Genom analysen kan man se mönster och på så vis identifiera återkommande brister och därmed åtgärda dem. Utfallet av tjänstegarantin är 97 procent för Barn, unga och familj och 50 procent för Vuxen.

Tjänstegaranti 2: Handläggningstiden från det att ett ärende är komplett vid stadigvarande serveringstillstånd är högst två månader.

Tillståndsenheten arbetar löpande med handläggningstiderna med syfte att effektivisera och öka rättssäkerheten. Enheten prioriterar ansökningsärenden, där man särskilt bevakar både handläggningen och tiden för denna. Enheten strävar efter att eliminera tidstjuvar och att ha en hög rättsäkerhet.

Prognosen är att nämnden inte helt kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Socialnämnden ska öka invånarnas delaktighet och medskapande

Socialnämndens strategi är att inspirera och stimulera till entreprenörskap och samarbete samt öppna vägar för invånarnas deltagande och medskapande i förvaltningens verksamhetsutveckling.

Idag finns åtta stycken innovationsgrupper/utvecklingsprojekt där socialförvaltningen arbetar med tillsammans med bland andra invånare, frivilligorganisationer och andra förvaltningar. Exempel på grupper är Klarspråksgruppen, Mentorshipsgruppen, Digitalt utanförskap och Bättre hälsa för unga romer.

Inom Barn, unga och familj är målet att delaktigheten för barnet, den unga och familjen ska öka i processen med oss. Delaktighet och inflytande är grundläggande förutsättningar för att människor ska må bra, men också ett medel för att vi inom vår verksamhet ska lyckas med vårt uppdrag tillsammans med familjen. Samordnad individuell utvecklingsplan (SIP) ska upprättas tillsammans med den det berör om det finns behov av insatser från både socialtjänst och hälso- och sjukvården som behöver samordnas. Upprättandet av en SIP möjliggör för individen att vara delaktig och ha inflytande i arbetet. Inom verksamhetsområdet ser vi utvecklingsmöjligheter och under hösten kommer vi att genomföra en genomlysning av SIP. Genomlysningen ska resultera i statistik så vi kan göra en analys av bortfall samt identifiera aktuella för upprättandet av en plan. Vi kan också få svar på frågan hur många SIP gör vi av hur många möjliga och utifrån genomlysningen kommer förbättringsområden att identifieras och åtgärdas för att öka antalet som ett steg närmre verksamhetens mål att öka delaktigheten. För att öka kunskapen och förståelsen i organisationen så fortsätter vi också utbilda personal i SIP.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Socialnämnden ska minska sin miljöpåverkan

Socialnämndens strategi är att genom sitt miljö- och energiledningssystem bedriva ett effektivt och strukturerat miljöarbete med syftet att minska miljöpåverkan.

Socialnämndens strävan är att bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att minimera vår miljöpåverkan, förebygga förorening och kontinuerligt arbeta med ständiga förbättringar.

Andelen ekologiska inköp i hela förvaltningen uppgick 2015 till 34 procent. Trenden är vikande sedan mätningen, och efter årets första 6 månader uppgår de ekologiska inköpen till 27 procent. Inköp av ekologiska livsmedel är ett fortsatt förbättringsområde då andelen av dessa inköp varierar stort inom förvaltningens enheter.

Förvaltningen arbetar även med andra mål och mätetal som bland annat avser energi- och transportfrågor.

Prognosen är att nämnden inte kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Socialnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Socialnämndens strategi är att skapa förutsättningar för att kunna arbeta med kontinuerlig och högfrekvent klientkontakt.

43 procent av enheterna i förvaltningen klarar inte målet med en sjukfrånvaro lägre än 5 procent. Den totala sjukfrånvaron i förvaltningen är 5,3 procent att jämföra med målvärdet på 5 procent. Motsvarande utfall vid årsbokslut 2015 var 5,4 procent. Verksamhetsområdet Vuxen har en sjukfrånvaro på 6,5 procent jämfört med Barn, unga och Familj och Gemensamma resurser som båda har 4,6 procents sjukfrånvaro.

Det förebyggande arbetet är centralt och cheferna arbetar mycket med omtankesamtal för att tidigt kunna fånga upp medarbetare som inte mår bra och som behöver stöd. Dock har förvaltningen haft en ansträngd situation i och med att antalet medarbetare ökat kraftigt på kort tid och det finns en risk att sjuktalen återigen ökar. HR-enheten kommer att utökas efter sommaren för att fortsatt kunna säkerställa ett gott stöd till förvaltningen och bidra till att bibehålla den positiva trend för sjuktalen som påbörjades under 2015.

Prognosen är att nämnden inte kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Socialnämnden ska öka den enskildes möjlighet till personlig och elektronisk kontakt

Socialnämndens strategi är att genom strategisk kommunikation uppmuntra och förenkla för invå-

narnas att komma i kontakt med socialförvaltningen på frivillig väg, genom insatser som inte kräver biståndsbedömning.

Den absolut största delen av serviceinsatser är riktade mot barn, unga och deras familjer där förvaltningen erbjuder ett rikt utbud av kvalificerat stöd. Dessa insatser blir alltmer populära vilket resulterat i fler besök jämfört med tidigare, vilket är glädjande.

Vuxenverksamheten ser en påtaglig minskning av serviceinsatser jämfört med utfallet i årsbokslutet då man konstaterade att cirka en fjärdedel av de pågående insatserna gavs som lättillgänglig service. Det finns flera skäl till att serviceärenden på Alkohol- och drogrådgivningen har minskat. En del beror på flytten under våren då man var tvungen att stänga verksamheten under en period. Det beror också på en långtidssjukskrivning och en vakans under 6 månader i arbetsgruppen. Detta innebär att man inte kunde marknadsföra sig på samma sätt som tidigare.

Prognosen är att nämnden inte helt kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Socialnämnden ska ha kostnadseffektiva lösningar

Socialnämndens strategi är att erbjuda klienter rätt insats i rätt tid under rätt tidsperiod. För att lyckas uppnå kostnadseffektiva lösningar för att möta klienternas behov är en fungerande vårdkedja A och O. I denna vårdkedja kan det ibland ingå extern placering som ett led men även öppenvård och interna placeringar eller boendelösningar. För att kunna möta de utmaningar vi står inför i form av ett ökat ärendeflöde måste hemmaplanslösningar användas i större utsträckning, då dessa i stort sett alltid är ett billigare alternativ än externa alternativ samtidigt som kvaliteten på denna vård och behandling i de flesta fall är likvärdig eller till och med bättre.

För att nå detta mål måste andelen biståndsbedömd öppenvård öka i förhållande till heldygnsvården samtidigt som de genomsnittliga placeringslängderna inom heldygnsvården måste minska. Ett viktigt observandum är att ensamkommande står för 24 procent av våra heldygnsinsatser under perioden januari till augusti och 3 procent av öppenvårdsinsatserna. Exkluderar man ensamkommande i utfallet ligger andelen öppenvård på 62 procent.

Prognosen är att nämnden inte helt kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Idrotts- och fritidsnämnden

TRE VIKTIGA HÄNDELSER FÖR VERKSAMHETEN

- Fritid Helsingborg rekviderade, för stadens räkning, medel från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, för utökning av sommarlovsaktiviteter för barn mellan sex och femton år.
- #pixlapiren på Oslopiren hade invigning i maj.
- Block 15, en ny Fritidsgård på Närlunda, öppnade.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

Öppen fritidsverksamhet

Idrotts- och fritidsnämnden har gett Fritid Helsingborg tydliga uppdrag att öka den fysiska aktiviteten, att få fler att delta i föreningslivet och minska utanförskapet. Under senare delen av våren och sommaren har ett antal nya tjänster tillsatts för att bemanna projekt och verksamheter kopplade till dessa uppdrag.

Årets sommarläger har varit mycket populära och merparten av dem har varit fullbokade. Övriga sommaraktiviteter med skapande verksamhet, teater, dans, idrott och utflykter med mera har också lockat många deltagare. Totalt deltog 1300 barn och ungdomar i sommarlovsaktiviteter som Fritid Helsingborg ansvarade för.

I början på juni var det officiell invigning av den nya fritidsgården på Närlunda; Block 15. Lokalen, som ligger på bottenvåningen i ett av höghusen, har till stora delar utformats av ungdomarna i området. Ett av de nya rummen har en citatvägg, fylld med texter från bland annat låtar av Timbuktu och Bob Marley.

#pixlapiren

Fritid Helsingborg har sedan i maj haft två medarbetare för att underlätta och möjliggöra för enskilda invånare, grupper eller föreningar att genomföra sina idéer och aktiviteter på Oslopiren. Piren är indelad i rutor – pixlar – som är ungefär 10 x 10 meter. Pixlarna lånar staden ut till den som vill genomföra en idé eller projekt under en period. Vår personal har bemannat Aktivitetshuset där besökare kan hänga, pyssla, låna bollar (beachvolleyboll, beachhandboll, beachfotboll) och få hjälp med att börja pixla eller stöd med pågående pixlande.

Månaden före invigning besökte cirka 700 andra- och tredjeklassare från Helsingborg piren. De odlade växter och gick en guidad visning genom en utställning om piren och området från dåtid till

framtid. Vi fick mycket lovord från både barn och lärare om besöket och platsen.

Invigningen 27/5 var ett väldigt lyckat evenemang som gav ett bra avstamp inför en förväntansfull sommar på #pixlapiren.

Totalt har 15 personer/grupper visat intresse för att pixla. I dagsläget är det sju aktiva pixlare. Det har kommit in åtta ansökningar till Lilla Visionsfonden för att bedriva verksamhet på Oslopiren, varav fem har blivit gått vidare med sina projekt.

En av de mest populära aktiviteterna har varit Kulturhotellets och VeloHouse workshop med cykelverkstad för ensamkommande som pågick under juli månad. Även Splash Run (vattenhinderbana) som var på plats under Hx var uppskattad och välbesökt. Pixlapiren-dagen, som anordnades av Kulturhotellet lördag 27/8, hade omkring 200 besökare. Trädgårdsmästare Jennifer hade fyra uppskattade workshops vid stadsodlingen med 15 till 30 odlingsintresserade per tillfälle. Graffitimålare och skejtare var de mest återkommande besökarna på piren i sommar. Skateföreningen, som har en pixelytan, anordnade en väldigt populär skatetävling i juli.

Pulshöjaren

Vi anställde ytterligare en projektledare på heltid för att arbeta med de uppdrag vi har under Pulshöjaren. Fritid Helsingborgs öppna verksamhet blir mer mobil och flexibel vilket innebär nya utmaningar för hela organisationen. I Pulshöjaren har vi haft flera stora arrangemang under sommaren. Sommarens aktiviteter har varit av mer planerad karaktär vilket medförde att t.ex. aktivitetsbiljetter inte var aktuella under sommarlovet. Genom Pulshöjaren kunde ett 60-tal ungdomar delta i Hinderloppet Berzerk som arrangerades i Helsingborg för första gången i juli. Loppet, som hade ett tema kopplat till Helsingborgs historia, var en åtta kilometer lång bana med drygt tjugo hinder med start och mål i centrum.

Områdesbaserat arbete

Uppdraget för Områdesbaserat arbete är att motverka segregation och utanförskap samt integrera ungdomar i föreningslivet och annan fritidsverksamhet. Fokus i arbetet ligger på ökad rörelse och aktiviteter mot ett utvalt geografiskt område.

Fritid Helsingborg rekviderade, för stadens räkning, medel från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF), för en utökning av sommarlovsaktiviteter för barn mellan sex och femton år i framförallt socioekonomiskt svaga områden. Inom ramen för uppdraget Områdesbaserat arbete genomfördes en mängd aktiviteter med framgång under sommaren i samverkan med föreningslivet och andra externa aktörer med hjälp av dessa extra medel.

Bli ditt bästa jag

Uppdraget är en fortsättning på hälsoprojektet som startade och utvecklades i Bårslöv 2013. Vi har tillsatt två tjänster med uppdrag att öka den fysiska aktiviteten under och i anslutning till skoltid. Verksamheten är ett samarbete mellan Fritid Helsingborg, Elevhälsan och ett antal skolor. Under maj månad fokuserade arbetet på att kontakta och komma överens med skolor kring samarbete inför hösten. I dagsläget samarbetar vi med åtta skolor i Bli ditt bästa jag och öppen verksamhet inom Fritid Helsingborg bidrar med resurser för att möta den stora efterfrågan. Arbetet går ut på att skapa aktiviteter för rörelse under förmiddagsrasten, lunchrasten och efter skoltid. Vi drog igång verksamheten vid terminsstarten hösten 2016.

En frisk generation

Trettio barn i årskurs två på Nanny Palmkvistskolan kommer under ett år framöver att vara en del av projektet En frisk generation, tillsammans med sina föräldrar och syskon. Under det kommande läsåret kommer de varje vecka testa på olika fysiska aktiviteter och hälsosam mat vid två tillfällen. Helsingborg är den fjärde kommunen i landet som ingår i stiftelsen, som grundades av H.K.H Prins Daniel. Familjerna kommer att testa på allt från fartfyllda pass i skolans idrottshall till harmoniska friluftsaaktiviteter i skogen. Målet är att ge hela familjen verktyg och inspiration för att själva kunna påverka sina livsval och på så sätt minska risken för sjukdomar och ohälsa på sikt.

Anläggningar

Projektet med att stärka spontanrörelse har tagit ytterligare steg framåt. Anläggningen i Rydebäck har nu ett fungerande rörelsestyrt system för belysningen. På Norrvalla idrottsplats utreder vi en fortsatt utbyggnad för hinderbana och löpslinga inom området. Fritid Helsingborg har genom att bygga två så kallade Fysboxaren, en på vardera Norrvalla och Harlyckans idrottsplatser, skapat en ny form av utegym. Utegymsmen stod färdiga under maj månad och ger ytterligare möjligheter till fysisk träning i både organiserad och spontan form.

Fritid Helsingborg har tillsammans med Helsingborgsidrottens samorganisation, HISO, genomfört ett arbete i syfte att skapa rättvisare fördelning av tider, högre belägningsgrad och tydliga principer för lokal- och anläggningsbokningar. Under juli till augusti slutfördes den del i "Rättviseprojektet" som rör tilldelning av träningstider i våra idrottslokaler.

Eskilscupen, som arrangeras av Eskilsminne IF, hade i år 676 pojk- och flickfotbollslag i åldern 10 till 16 år. Nära 2000 matcher spelades på 68 fotbollsplaner runt om i staden under tre dagar. Fritid Helsingborg bidrog till arrangemanget genom att organisera övernattningsplatser på skolor och idrottshallar för flertalet av de cirka 11 500 deltagarna. Våra vaktmästare gjorde som vanligt ett utmärkt arbete för att förbereda alla planer och anläggningar.

HELÅRSPROGNOS

Idrotts- och fritidsnämndens helårsprognos för årets resultat visar på ett överskott på 2,4 mnkr.

Det överskott som prognostiseras avser framförallt de nya satsningar som initierades av nämnden inför 2016. Tid för planering och rekrytering av personal har medfört en viss försening. Likaså pekar prognosen på att den utbildning av personalen inom Idrott och fritidsnämnden, som pågår sedan årsskiftet, kommer att kosta något mindre än budgeterad nivå.

Ett nytt regelverk avseende hanteringen av investeringar, kallat, komponentavskrivning, tillämpas för nämndens verksamhet från innevarande år. Detta för med sig en viss osäkerhet gällande kostnadsredovisningen av planerade åtgärder. Därmed finns även en osäkerhet i den aktuella prognosen. Ett intensivt arbete har skett för att förtydliga reglerna, vilket innebär att tydligheten successivt har ökat under året.

UPPFÖLJNING NÄMNDENS STYRKORT

Invånare – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Fritid Helsingborg ska ge alla i staden möjlighet att påverka sina val av fritidsverksamheter				
— Andel 10-19-åringar som är medlemmar i en förening	-	-		Minst 52 %
— Antal bidragsberättigade aktivitetstillfällen per invånare i åldern 7-20 år	-	-		Minst 4,5
— Andel barn och ungdomar i öppen verksamhet som anser att de får vara med och bestämma	81 %	78 %		Minst 82 %
Fritid Helsingborgs verksamhet ska vara öppen och inkluderande				
— Vi garanterar att den öppna fritidsverksamheten erbjuder aktiviteter för ungdomar varje helgfri lördag	100 %	100 %		100 %
— Andel barn och ungdomar i öppen verksamhet som upplever trygghet och trivsel	94 %	94 %		Minst 94 %
Fritid Helsingborg ska ge alla barn och ungdomar lika möjligheter				
— Andel anläggningar som är tillgänglighetsanpassade	48 %	65 %		Minst 85 %
— Andel flickor i den öppna fritidsverksamheten	-	-		Minst 34 %
— Andel pojkar i Fritid Helsingborgs lovverksamhet	-	-		Minst 34 %

Omvärld – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Fritid Helsingborg ska ge stadens invånare möjlighet att skapa sina fritidsaktiviteter				
— Medelbetyg i medborgarundersökning på fråga avseende möjligheter att utöva fritidsintressen	7,7	7,5		Minst 7,9
◆ Andel barn och ungdomar som upplever sin fritid meningsfull	93 %	90 %	89 %	Minst 94 %
— Vi garanterar att det årets alla dagar finns inom- eller utomhusanläggning öppen för verksamhet	100 %	100 %		100 %
Fritid Helsingborgs verksamhet ska vara hållbar för miljö och klimat				
— Användning av rent kväve på grönytor	3 kg per 100 kvm	2,6 kg per 100 kvm		Max 2,7 kg per 100 kvm
— Andel inköpta ekologiska livsmedel	-	-		Minst 40 %

Organisation – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Idrotts- och fritidsnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare				
— Medarbetarindex	78	76		Minst 79
— Ledarindex	78	79		Minst 79
■ Sjukfrånvaro	3,92 %	3,9 %	5,7 %	Max 5 %
Fritid Helsingborgs kommunikation ska vara lättillgänglig och relevant				
— Andel besökare på fritidsgårdar och mötesplatser som är nöjda med informationen om verksamheten	-	-		Minst 87 %
— Andel medarbetare som upplever att de har tillgång till den information som de behöver för att utföra sina arbetsuppgifter	79,5 %	81 %		Minst 80 %

Ekonomi – nämndens mål och mätetal		Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Fritid Helsingborgs ekonomi ska vara god och balanseras med hänsyn till social och miljömässig hållbarhet					
	Bokslutsutfall	2 029 tkr	-8 650 tkr	2 645 tkr	+0
	Beläggningsgrad – större hallar	-	68 %		Minst 70 %
	Beläggningsgrad - konstgräsplaner	-	-		Minst 70 %

Fritid Helsingborg ska ge alla i staden möjlighet att påverka sina val av fritidsverksamheter

Vi arbetar vidare med att få fler ungdomar mer delaktiga i verksamheten. Under vårterminen har vi genomfört ett antal öppna möten där ungdomar från närområdena har bjudits in för dialog om verksamheten och aktiviteter. Våra erfarenheter visar att tjejer vanligen i större utsträckning är intresserade av att vara delaktiga och vilja vara med för att påverka sin fritid än killarna.

Vi har under sommaren anställt ett antal av de ungdomar som sitter i våra ungdomsråd till våra projekt och kurser. Genom deras positiva exempel har fler ungdomar visat intresse för att engagera sig. I framtiden kommer vi att anställa fler äldre ungdomar i den öppna fritidsverksamheten.

Det ekonomiska stödet till föreningslivet har ökat. Prognosen är att samtliga tillgängliga medel kommer att utbetalas.

Prognosen är att Idrotts- och fritidsnämnden kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet Fritid Helsingborg ska ge alla i staden möjlighet att påverka sina val av fritidsverksamheter.

Fritid Helsingborgs verksamhet ska vara öppen och inkluderande

Årets fritidsgårdsundersökning är inte genomförd ännu men resultaten från fritidsvaneundersökningen Ung Livsstil pekar mot att den öppna fritidsverksamheten är en trygg och säker miljö.

Tjänstegarantin om att erbjuda aktiviteter i den öppna fritidsverksamheten för ungdomar varje helgfri lördag är uppnådd. Vi har bland annat genomfört ett antal mycket populära evenemang i teknikhallen på Olympia som lockat stora grupper under sommaren.

Vår fortbildningssatsning, Fritidslyftet, fortsätter med fördjupade diskussioner kring frågor om bemötande, inflytande och delaktighet.

Prognosen är att Idrotts- och fritidsnämnden kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet Fritid

Helsingborgs verksamhet ska vara öppen och inkluderande.

Fritid Helsingborg ska ge alla barn och ungdomar lika möjligheter

Vår sommarlovsverksamhet har i år kunnat utökas med hjälp av de extra medel som staden rekviderat från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) för sommarlovsaktiviteter för barn mellan sex och femton år i framförallt socioekonomiskt svaga områden. Preliminära resultat visar att 44 procent av deltagarna i Fritid Helsingborgs sommarlovsverksamhet 2016 var killar. Vi har alltså lyckats skapa aktiviteter som tilltalar tjejer och killar i lika stor utsträckning.

Vi fortsätter att rikta verksamhet mot tjejer. På sommaren deltar fler tjejer i vår verksamhet. Det är tydligt att fler flickor vill vara med på våra aktiviteter när de är lediga från skolan. Vi jobbar mycket målmedvetet med att involvera tjejer i planeringen av våra aktiviteter. Ett exempel är förslaget från några tjejer på Närlunda som ville åka Zipline. De fick själva vara med i hela processen kring planering, bokning av buss och marknadsföring av arrangemanget. Vi lyckas nå tjejerna i åldern 10 till 12 år. Under vårterminen har vi valt att flytta verksamheten för 10-12 åringar till lokaler/anläggningar utanför fritidsgården. Vi öppnar upp anläggningarna redan tidigt eftermiddag för tonåringar. Det innebär att vi utökar antalet timmar de kan vara med i verksamhet, men det innebär även att ungdomar som endast kan delta i verksamhet på eftermiddagen har chans att ta del av vårt utbud.

Prognosen är att Idrotts- och fritidsnämnden inte helt kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet Fritid Helsingborg ska ge alla barn och ungdomar lika möjligheter.

Fritid Helsingborg ska ge stadens invånare möjlighet att skapa sina fritidsaktiviteter

I skol- och fritidsförvaltningens attitydundersökning uppger 89 procent av eleverna i grund- och gymnasieskolan att de har en meningsfull fritid. Resultatet är något lägre än i föregående års undersökning. Vi

behöver ständigt analysera och anpassa de delar av fritidsutbudet i staden som Fritid Helsingborg ansvarar för, så att det möter invånarnas önskemål och behov.

Satsningen på spontanidrott fortsätter. Som ett led i denna har två så kallade Fysboxar byggts på Harlyckans respektive Norrvalla idrottsplatser. Dessa utegym ger nya möjligheter till en aktiv fritid med fysisk träning på tider som utövaren själv kan bestämma.

Prognosen är att Idrotts- och fritidsnämnden till stora delar kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet Fritid Helsingborg ska ge stadens invånare möjlighet att skapa sina fritidsaktiviteter.

Fritid Helsingborgs verksamhet ska vara hållbar för miljö och klimat

Inom grönyteområdet fortsätter vårt framgångsrika miljöarbete som bland annat innebär att vi kunnat minska användningen av rent kväve på gräsplanerna vi ansvarar för. Vid anläggningen av nya grönytor har nya metoder införts som innebär minskat antal transporter och därmed mindre miljöpåverkan.

Bedömningen är att Fritid Helsingborg har goda möjligheter att klara målet om att minst 40 procent av inköpta livsmedel under 2016 ska vara ekologiska.

Prognosen är att Idrotts- och fritidsnämnden kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet Fritid Helsingborgs verksamhet ska vara hållbar för miljö och klimat.

Idrotts- och fritidsnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Förklaringen till den höga sjukfrånvaron för nämnden ligger i ett fåtal medarbetare med längre sjukskrivningar. Hur dessa individer har möjlighet att återgå i arbete under hösten avgör om nämnden kommer att nå målluppfyllelse för sjukfrånvaron på helårsbasis. Rehabilitering pågår för samtliga medarbetare i enlighet med stadens rehabtrappa.

Fritid Helsingborgs fortbildningssatsning för alla medarbetare, Fritidslyftet, fortsatte. Bland annat fick våra vaktmästare kompetenshöjande utbildning i VVS- och elkunskap.

Övriga resultat för detta mål hämtas främst från stadens medarbetarundersökning. Då undersökningen ännu inte är genomförd är det svårt att bedöma hur nämnden når ambitionen för målet.

Fritid Helsingborgs kommunikation ska vara lättillgänglig och relevant

Information och kommunikation kopplat till våra verksamheter är ständigt i fokus. Vi kan se förbättringar när det gäller vårt genomslag på sociala medier. Framgången för flera av de sent beslutade sommaraktiviteterna bedömer vi beror på att vi fått fler följare på Facebook och Twitter. Fritid Helsingborg har nu en egen kommunikatör som i samarbete verksamheterna inlett arbetet med att uppdatera vår information i olika kanaler.

Resultaten för detta mål är vid denna tidpunkt få. Det är därför svårt att bedöma i vilken grad målet har uppnåtts.

Fritid Helsingborgs ekonomi ska vara god och balanseras med hänsyn till social och miljömässig hållbarhet

Idrotts- och fritidsnämnden arbetar för att redovisa en ekonomi i balans. Det innebär att inga större under- eller överskott ska uppstå, utan tilldelade resurser ska utnyttjas i verksamheten. En stabil ekonomi är grunden för att kunna bedriva en långsiktigt stabil verksamhet. Aktuell prognos visar på ett överskott på 2,4 mnkr. Överskottet beror framförallt på en eftersläpning i uppstarten av de nya satsningar som initierades i internbudgeten för 2016.

Preliminära siffror visar att beläggningsgraden i större idrottshallar, så kallade fullmåtthallar 20X40 meter, ligger på samma nivå som 2015. Vid mätning våren 2016 var beläggningsgraden 67 procent.

Prognosen är att Idrotts- och fritidsnämnden till stora delar kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet Fritid Helsingborgs ekonomi ska vara god och balanseras med hänsyn till social och miljömässig hållbarhet.

Kulturnämnden

TRE VIKTIGA HÄNDELSER FÖR VERKSAMHETEN

- Arbetet med det fria kulturlivet har tagit ett rejält kliv framåt. Med stöd av nämndens nya regelverk för kulturstöd har nu flera stora kulturaktörer fått verksamhets- och hyresstöd, exempelvis Kulturhotellet, Helsingborgs kulturförening och Helsingborg Scenkonstforum.
- Avtal för medlemskap i ICORN (International Cities of Refuge Network) har undertecknats av Helsingborgs stad, genom kulturnämnden. Ett stort förberedande arbete har genomförts för att på bästa sätt ta emot och skapa en fristad för en förföljd författare eller konstnär.
- HBTQ-certifiering (Homosexuell, Bisexuell, Transperson och Qqueer) har genomförts inom olika personalgrupper på Dunkers kulturhus. Syftet med certifieringen var att få verktyg för att arbeta systematiskt med likabehandling, bemötande och mänskliga rättigheter.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

I Helsingborg är kultur viktigt. Varje dag producerar kulturinstitutioner, organisationer, föreningar och individer kulturupplevelser för och med invånare och besökare.

Arbetet med att stärka det fria kulturlivets ställning i staden fortsätter. Kulturnämnden har antagit ett nytt regelverk som gör ekonomiskt stöd möjligt för fler olika aktörer. Det finns numera möjlighet att söka verksamhets- och hyresstöd för stadigvarande kulturverksamhet.

Staden har genom kulturnämnden tecknat avtal om medlemskap i ICORN (International Cities of Refuge Network). Helsingborg kommer under två år vara fristad för en förföljd författare eller konstnär.

Stadens egna kulturverksamheter och institutioner fortsätter att visa sin roll i och relevans för Helsingborg i egenskap av angelägna besöksmål. Dunkers utställningar, Fredriksdals, Kulturmagasinet och Kärnans antal besökare överträffat såväl uppsatta mål som jämförelser med tidigare år.

Under året har samtliga verksamheter på ett eller annat sätt arbetat med och kring situationen med de många nyanlända flyktingarna från kris- och oroshärdar runt om i världen.

En ny biblioteksplan för Helsingborg har antagits som sätter de långsiktiga målen för biblioteksverksamheten. Resurser överförs till de prioriterade målgrupperna med barn och unga.

Närmare 70 grupper har guidats i staden för att få bättre förståelse för vår närmiljö ur ett historiskt, samtids- och framtidsperspektiv.

Kulturskolan har haft prova-på-verksamhet för såväl skolor som allmänhet. Vårens Kulturskolans dag var som vanligt en stor publikdragare.

Tillsammans med Media Evolution arrangerade BoostHbg en prova på virtual reality-dag dit över hundra personer kom för att testa och ta del av föreläsningar om hur det fungerar och vilka af-färsmöjligheter som finns.

För Fredriksdal har det varit högsäsong med mängder av arrangemang och aktiviteter. Verksamheten arbetar på nya sätt med dialog med besökarna, ökade möjligheter till besökarmedverkan i praktiska moment samt med nya aktiviteter och arrangemang.

Insamlingen av hotade vilda växter görs i samarbete med Länsstyrelsen Skåne, Lunds botaniska förening och Lunds universitets botaniska trädgård. Det samverkas också med stadsbyggnadsförvaltningens miljöbyrå och Sveriges lantbruksuniversitet om forskning och kunskapsspridning kring biologisk mångfald i trädgårdar.

På Kärnan har besökstalen ökat. Det beror till stor del på satsningen på helgöppet tidigare under säsongen, utställningen med audioguiderna samt på arrangemanget Tornfolket där kulturarvsföreningar befolkade och levandegjorde tornet under en helg.

Kulturmagasinet har under året arbetat intensivt med att utveckla och förvalta stadens offentliga konst. Förutom medverkan i projekt kring nya konstverk som ska tillföras staden så har större delen av Sofieros konst i parken rengjorts och konserverats.

Kulturkortet fortsätter att vara populärt och en relativt hög andel av stadens medarbetare valde att förlänga de Kulturkort de fick som julklapp 2014.

HELÅRSPROGNOS

Kulturnämndens helårsprognos visar på ett överskott på 1 251 tkr. Detta beror till största del på

ökade entré- och försäljningsintäkter både på Dunkers kulturhus och på Helsingborgs museer. Utställningen Loranga har sålts till en annan kulturinstitution vilket inte var budgeterat. Delar av periodens överskott kommer att användas för att utveckla verksamheten under hösten.

UPPFÖLJNING NÄMNDENS STYRKORT

Invånare – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Helsingborg ska ha ett öppet och inkluderande klimat för kultur och bildning				
— Antal dialoger med invånare, besökare och kulturaktörer	-	-		Minst 8
Kulturen i Helsingborg ska vara tillgänglig och välbesökt				
● Antalet besökare på Dunkers, Fredriksdal och Kärnan	327 793	217 670	189 013	Minst 151 000
● Antal innehavare av aktiva kulturkort	10 150	18 604	13 569	Minst 12 500
● Antal besökare på Stadbiblioteket och områdesbiblioteken	1 036 539	1 045 121	700 544	Minst 668 000
● Antal besök på kulturförvaltningens hemsidor	844 217	783 814	536 471	Minst 510 000
— Andel helsingborgare som anser att det är enkelt att hitta information om kulturella evenemang i Helsingborg	-	-		Minst 75 %
Barn och unga i Helsingborg ska ha tillgång till att uppleva och skapa kultur				
● Antal deltagande besök av barn och unga i olika kulturverksamheter riktade till målgruppen	46 910	54 988	44 059	Minst 30 500
— Andel av Helsingborgs grundskolor F-9, där varje barn deltar i ett pedagogiskt kulturmöte	-	-		Minst 70 %

Omvärld – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Kulturnämnden ska vara en drivande part i det delregionala och regionala kultursamarbetet				
— Antal initiativ/ansökningar/projekt initierade av Helsingborg inom det regionala och delregionala kultursamarbetet	-	-		Minst 2
Entreprenörer och talanger i Helsingborg ska ha bra förutsättningar att verka och utvecklas				
— Andel sökande av kulturstöd som är nöjda med stödprocessen	-	-		Minst 70 %
Kulturnämnden ska vara en inspiratör och ett föredöme i staden i miljö- och klimatfrågor				
◆ Energiförbrukning på förvaltningens anläggningar (kWh)	2 170 745	2 075 748	1 427 083	Max 1 360 000
— Andel av resor mellan Helsingborg och Stockholm som görs med flyg	-	-		

Organisation – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Kulturnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare				
— Medarbetarindex	74	73		Minst 73
— Ledarindex	81	81		Minst 82
Kulturnämnden ska vara ledande i att ta tillvara digitaliseringens möjligheter				
— Antal nya digitala lösningar som tillgängliggör kulturutbudet	-	-		Minst 3

Organisation – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
— Andel medarbetare som under året genomgått någon form av kompetensutveckling inom det digitala området	-	-		Minst 50 %

Ekonomi – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Kulturnämndens ekonomi ska vara i balans och ta hänsyn till social och miljömässig hållbarhet				
● Utfall enligt budget	7 576	3 621	2 011	Minst 0
— Andelen inköpta livsmedel som är ekologiska	-	63 %		Minst 70 %

Helsingborg ska ha ett öppet och inkluderande klimat för kultur och bildning

Under perioden har flera aktiviteter startats för att öppna upp institutionerna samt för att öka känslan av delaktighet för Helsingborgs invånare.

Fyra invånardialoger har genomförts under våren med olika frågeställningar. Samtal har förts kring bemötande och delaktighet, mötesplatser, kulturplatser och demokrati, utbud och utställningar. Dialogerna har varit uppskattade och har gett många idéer och uppslag. En avslutande uppföljningsdialog genomfördes i september där deltagarna fick återkoppling på sina idéer.

Dialoger har också genomförts med flera aktörer och representanter för det fria kulturlivet och den ideella sektorn. En effekt av dialogerna är ökat antal ansökningar av kulturstöd, vilket ger helsingborgaren ett ökat utbud av kulturaktiviteter.

Mätning av målet sker vid årsbokslutet. Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året.

Kulturen i Helsingborg ska vara tillgänglig och välbesökt

De första åtta månaderna av året har präglats av många besök på såväl de fysiska kulturplatserna som på deras digitala arenor.

Biblioteken

Bibliotekets besöksiffror har de senaste åren legat på en jämn nivå (trots att trenden för bibliotek i Sverige är sjunkande besöksiffror). Under 2016 kan vi se att besöken ökar i Helsingborg, som under perioden januari till augusti har drygt 42 000 fler besökare än under motsvarande period 2015. Detta motsvarar en ökning med 6 procent. Ökning har skett både på stadsbiblioteket och på områdesbiblioteken.

Biblioteket gör stora insatser i arbetet med nyanlända. Bland annat har biblioteket tillsammans med elever från IT-gymnasiet i april startat ett IT &

Språkcafé där ensamkommande ungdomar får chans att träffa svenska ungdomar.

Under året har stadens andra meröppna bibliotek invigts, Ringstorp, där biblioteksanvändarna via sitt bibliotekskort nu har tillgång till lokalerna även utanför ordinarie öppettider.

Helsingborgs museer

Besökstillströmningen för båda anläggningarna överträffar de målvärden som har satts upp. Kärnan har haft 28 452 besök, vilket är nästan 3 000 fler än under samma period 2015. Fredriksdal har haft 79 945 besök, vilket är en ökning med nästan 7 000.

De medskapande aktiviteterna och samarbetet med det fria kulturlivet bör lyftas fram. Under året kommer Fredriksdal ha erbjudit 288 aktiviteter och 12 evenemang. Motsvarande siffror för Kärnan är 214 aktiviteter och 6 evenemang. En viktig förändring har varit att det arrangerats aktiviteter under kvällar och helger vilket möjliggjorts genom den nya arbetstidsmodellen som införts under året.

Flera av miljöerna har utvecklats och blivit mer attraktiva. Detta har gjorts tillsammans med invånare och besökare, främst genom sociala medier. Just nu utvecklas Modehuset Erica i stadskvarteren på Fredriksdal.

Dunkers kulturhus

Utställningsverksamheten har mycket positiva besökstal med 67 645 registrerade besök. Detta är en ökning med 34 000 jämfört med motsvarande period 2015. Responsen från de som besöker utställningarna har varit mycket positiv. Utställningarna Vivian Maier - street photographer, Camilla Thulin - Kostymer, Korsetter och Army of Lovers, Karin Wiberg - Moments samt Pettson&Co har alla bidragit till de positiva siffrorna.

Antal arrangemang sjönk något under perioden vilket även påverkat antalet besök på dessa. Utfal-

let på 12 971 besök är 4 000 färre än under samma period 2015. Detta är en konsekvens av medvetna val för att kunna lägga resurserna på att utveckla mer efterfrågade arrangemang. Exempelvis har "Arty after work" utgått medan andra har fått en ny och uppskattad form.

Gerdas och RumEtt har under perioden fått "meröppet" och ett utvecklingsarbete för att göra Gerdas mer attraktivt för målgruppen 0-6 är påbörjat.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Barn och unga i Helsingborg ska ha tillgång till att uppleva och skapa kultur

Barn och unga fortsätter att vara en prioriterad målgrupp, vilket märks både i förvaltningens aktiviteter och besökstal. Antalet deltagande barn och unga överstiger med god marginal 2015 års siffror.

På Dunkers har kulturskolans "Prova-på"-dagar, och även en rad insatser för unga nyanlända, lett till att fler barn och unga har deltagit i verksamheten. Under andra tertialen har RumEtt och Gerdas fått ökade öppettider.

Biblioteken har som vanligt genomfört en mängd aktiviteter riktade till barn och unga. Samtidigt fortsätter arbetet med att omdisponera lokalerna för ökat barnfokus. Uppfräschning av mediebeståndet för målgruppen och bokfikor för ungdomar vid stadsbiblioteket är andra aktiviteter som har gjorts under perioden.

Flera aktiviteter har gjorts för att bredda och utveckla den skolpedagogiska verksamheten på Helsingborgs museer. Bland annat har Fredriksdal i dialog med skolan initierat ett skapande skola-projekt som även involverar Dunkers kulturhus. Syftet är att låta elever möta kompetenspersoner inom ämnet historia och visa effekten av att involvera kultur i skolans vardag. Exempelvis hemkunskapslektioner kopplade till historieundervisningen.

Det ökade anslaget till kultur i skolan, som fullmäktige beviljade ifjol, har lett till att utbudet mot skolan har breddats. Programmet kan nu erbjuda aktiviteter för alla stadier och inom alla konstformer.

Mätetalet Andel av Helsingborgs grundskolor F-9, där varje barn deltar i ett pedagogiskt kulturmöte mäts på helår.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året.

Kulturnämnden ska vara en drivande part i det delregionala och regionala kultursamarbetet

Kulturnämnden är drivande på flera nivåer inom de regionala kultursamarbetena. Kulturdirektören deltar löpande i kulturchefsnätverket för Familjen Helsingborg. Helsingborgs kulturförvaltning kommer att under 2016 vara värd för det delregionala samarbetet inom Familjen Helsingborg och ansvarar för att driva gemensamma frågor.

BoostHbg har startat projektet STANNA, med ekonomiskt stöd från Region Skåne. STANNA går ut på att hitta nyanlända med erfarenhet av arbete med film och media, matcha dem med lokala professionella inom området samt informera om de stöd- och finansieringsformer som finns.

Helsingborgs bibliotek har beviljats bidrag för projektet "Min första tid i Helsingborg - min nya stad". Syftet med projektet är att prova och utforska hur biblioteken kan utveckla sin roll för nyanlända och som aktör för integration.

Mätningen sker per helår och rapporteras vid årsboks slutet. Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Entreprenörer och talanger i Helsingborg ska ha bra förutsättningar att verka och utvecklas

Under 2016 fortsätter arbetet med att utveckla kreativa och kulturella näringar (KKN) i Helsingborg. Ett uppdrag som delas med enheten för näringsliv och destinationsutveckling (NOD) inom stadsledningsförvaltningen. Arbetet med att ta fram en gemensam handlingsplan för KKN pågår. I handlingsplanen ska det finnas aktiviteter för att stödja stadens entreprenörer och talanger.

BoostHbg fortsätter att arbeta med stöd till aktörer inom film och rörlig media, transmedia och virtual reality (VR). Stöd lämnas i form av coachning, resebidrag, utrustning och lokaler, enskilda föreläsningar och workshops samt olika typer av program där man under en längre tid arbetar på djupet med kreatörer, producenter och projekt.

Tillsammans med Media Evolution arrangerade BoostHbg en prova på virtual reality-dag dit över hundra personer kom för att testa tekniken och ta del av föreläsningar om hur det fungerar och vilka affärsmöjligheter som finns.

Arbetet med att stärka det fria kulturlivets ställning i staden fortsätter. En förbättring är att det numera finns möjlighet att söka verksamhets- och hyresstöd för stadigvarande kulturverksamhet. Flera föreningar som inte har sökt bidrag tidigare har under årets första del sökt och fått verksamhets- och hyresstöd.

Mätningen sker per helår och rapporteras vid årsboks slutet. Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionerna för målet.

Kulturnämnden ska vara en inspiratör och ett föredöme i staden i miljö- och klimatfrågor

I april tilldelades kulturförvaltningen som tredje förvaltning i Helsingborg ett miljödiplom av miljöförvaltningen. Motiveringen var:

Miljöarbetet i era verksamheter

–Flera av era verksamheter genomför ett stort miljöarbete i sina grunduppgifter och ni jobbar tydligt med kopplingen mellan miljö, kultur och utbildning vilket berikar helheten.

Brett engagemang

–Jag har mött ett uttalat och brett engagemang hos både chefer och anställda för miljö och hållbar utveckling. Det finns gott om idéer och vilja till att göra ännu mer och att synliggöra miljöarbetet samt att jobba för en långsiktighet i hur kultur, hälsa, ekonomi och miljö hänger ihop.

Ert aktiva arbete utifrån stadens prioriterade områden

–Ni har genom åren genomfört mycket bra inom de områden som staden prioriterat – avfall, energi, kemikalier och transporter.

Kopplat till de prioriterade områdena avfall och transporter kommer Fredriksdal under året att anlägga en ny komposteringsyta. Målsättningen är att kunna bli mer självförsörjande och minska mängd köpt jord. Dessutom minskas miljöpåverkan genom ett minskat antal jordtransporter till och från området.

Energiförbrukningen är högre än föregående år och det beror främst på ökningar på stadsbiblioteket och Fredriksdal. Ökningen på stadsbiblioteket beror främst på nytt ventilationsaggregat som monterats in till ungdomsavdelningen i källaren samt ny kylmaskin i kafé. På Fredriksdal kan ökningen härledas till stadskvarteren där det varit problem med värmeanläggningen och man har använt värmefläktar istället.

Andel resor med flyg till Stockholm mäts på helår.

Prognosen är att nämnden inte helt kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Kulturnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Hållbart medarbetarengagemang mäter motivation, ledarskap och styrning, och mäts i samband med den årliga medarbetarenkäten.

Motivationsdelen innefattar känslan av att arbetet känns meningsfullt, att man utvecklas i arbetet och tycker det är roligt att gå till jobbet. Här har vi på en

förvaltningsnivå arbetat med våra värdeord lekfullhet, mod och engagemang genom ledarskapsdag och medarbetardag. Många insatser pågår på verksamhetsnivå för att stärka medarbetarskap, utveckla medarbetare och skapa lust och engagemang.

Ledarskapsdelen handlar om förtroende för närmsta chef, förutsättningar att få ta ansvar och att få uppskattning. Här har vi haft utmaningar på Dunkers kring arbetsmiljön som har lett till åtgärder på chefsnivå. Huruvida detta har lett till ett ökat eller minskat förtroende får resultatet i medarbetarenkäten visa.

Styrningsdelen handlar om tydliga mål, förväntningar och uppföljning. Förvaltningen arbetar med framtagande av ett kulturprogram som kan komma att påverka upplevelsen av tydlighet. Även arbete med att uppdatera uppdragsbeskrivningarna pågår i syfte att tydliggöra förväntningar. Avdelningen för styr och stöd har infört en funktion för "styrning och uppföljning" i syfte att stärka arbetet för att få ändamålsenliga och bra processer för styrning och uppföljning.

Mätning sker per helår i samband med årsboks slutet. Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Kulturnämnden ska vara ledande i att ta tillvara digitaliseringens möjligheter

Biblioteket

På biblioteket fortsätter arbetet med att öka bibliotekets närvaro i sociala medier. Arbetet drivs utifrån en genomtänkt strategi som är framtagen tillsammans med marknad och kommunikation. I arbetet ingår att så många som möjligt av medarbetarna ska kunna delta i och höja sin kompetens inom det digitala området.

Som ett led i IT-satsningen som biblioteket gör uppmuntras personalen att beställa en smartphone och får tips på vad den kan användas till i arbetet. En tanke är att telefonen ska bli en naturlig del av bemötandearbetet.

Den webbaserade kursen "6 saker" som genomfördes under 2015 är nu utvärderad. 80 procent av de ur Helsingborgs bibliotekspersonal som startade kursen fullföljde den. En ny kurs kommer att tas fram gemensamt inom Familjen Helsingborg.

Som ett led i förbättrad internkommunikation och i att öka den digitala kompetensen har biblioteket lagt upp en intern blogg. Genom att använda den vänjer personalen sig vid i att använda detta digitala verktyg i vardagen.

Helsingborgs museer

På Helsingborgs museer har arbetet med den digitala strategin färdigställts. Arbetet har i hög grad involverat medarbetarna bland annat genom en stor workshop. En digital organisation som ska driva arbetet framåt inom området har skapats.

Marknad och kommunikation

Antalet besökare på hemsidorna och antalet följare på sociala medier ökar vilket ställer högre krav på hanteringen av dessa medier. Utvecklingen av de digitala kanalerna sker via social media crews. Social media crews är en grupp personer på kulturplatsen som återkommande träffar marknadsavdelningen och tillsammans fördjupar sig i den kulturplatsens digitala kanaler, såsom Facebook och Instagram. 25 sådana träffar har genomförts

Samtliga mätetal mäts på helår och prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Kulturnämndens ekonomi ska vara i balans och ta hänsyn till social och miljömässig hållbarhet

Vid årsskiftet införde staden ett nytt affärssystem. Under perioden har nya rutiner inom ekonomiområdet införts. För budget- och prognosprocessen finns systemstöd som på ett bättre sätt involverar samt stödjer ett gemensamt arbetssätt i verksamheten. Arbetet med utveckling av arbetsprocesserna inom ekonomiområdet kommer att fortsätta för att säkerställa en ekonomi i balans.

I förvaltningen finns ett brett engagemang för miljöfrågor både hos chefer och hos medarbetare. Det finns gott om idéer och vilja för att göra ännu mer för att synliggöra miljöarbetet samt att arbeta för en långsiktig förståelse av hur kultur, hälsa ekonomi och miljö hänger ihop.

Mätetalet "andelen inköpta livsmedel som är ekologiska" mäts i samband med årsbokslutet. Prognosen är nämnden kommer att nå ambitionen för året inom målet.

Fastighetsnämnden

TRE VIKTIGA HÄNDELSER FÖR VERKSAMHETEN

- 20 nya klassrum blev klara inför skolstarten blev.
- Detaljplanen för nya Rydebäcksskolan klar och projektering har påbörjats.
- 60 bostäder förmedlade till totalt 89 individer med permanent uppehållstillstånd sedan bostättningslagen trädde i kraft.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

Staden växer och behovet av bostäder och skolkolor ökar snabbt. Nya stora skolor är aktuella på Gustavslund, i Rydebäck och i Mariastaden. Under första halvåret har tillbyggnaderna av Husensjö skola och lilla Elinebergsskolan blivit klara. Inför skolstarten kunde vi tillhandahålla 20 nya klassrum. Även behovet av SOL- och LSS-bostäder är stort och vi räknar med att genomföra ett 10-tal projekt under planperioden.

Genom ett antal improviserade förhyrningar har vi tillsammans med socialförvaltningen lyckats skaffa bostäder till ett stort antal ensamkommande flyktingbarn. En enklare ombyggnad av brandstationen på Gåseback genomfördes under våren. Under sommaren har ett 50-tal ungdomar flyttat in i de tidigare logementen. Under våren fick kommunerna även ansvar för att förse flyktingar som fått permanent uppehållstillstånd med bostäder. Helsingborg skall under 2016 och 2017 erbjuda bostäder åt 228 respektive 315 individer. Förvaltningen har, tillsammans med bland annat AB Helsingborgshem, skapat en handlingsplan för 2016 omfattande totalt 159 lägenheter. Bostäderna är fördelade på hyresrätter, bostadsrätter, villavagnar och nyuppförda moduler. Planering pågår för att kunna möta behoven även under 2017.

Förvaltningen sker med hjälp av ett 50-tal ramavtalade entreprenörer, konsulter och andra leverantörer. Under våren har bland annat el- och vvs-projektörer upphandlats. Det framgångsrika arbetet med energieffektivisering fortsätter. Ett första projekt med materialval genomförs med stöd av Sunda hus. Utvärdering kommer att ske när projektet är klart.

Under sommaren fick vi nya chefer på tre av förvaltningens fem avdelningar. Organisationen har i övrigt varit stabil med enstaka rekryteringar för att möta den ökande arbetsbelastningen. Fler rekryteringar planeras för att möta den höga investerings takten. Sjukfrånvaron är fortsatt mycket låg.

HELÅRSPROGNOS

Fastighetsnämndens helårsprognos för årets resultat visar på ett överskott på 13,0 (13,6) mnkr. Största osäkerheten för resultatet gäller kostnaderna för nyanlända. Förvaltningen tror att denna del av verksamheten kommer att kosta 2 mnkr för 2016, dessa kostnader finns inte med i budgeten. I övrigt är förvaltningens verksamhet stabil och det finns inget som tyder på att resultatet skiljer sig speciellt mycket från beslutad budget.

UPPFÖLJNING NÄMNDENS STYRKORT

Invånare – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Fastighetsnämnden ska erbjuda lokaler och bostäder som motsvarar stadens behov				
— Nöjd kund index "Inflytande och lyhördhet"	-	-		Minst 70
● Omflyttningar i det bostadssociala programmet	34 %	32 %	33 %	Minst 32 %
■ Andelen nytillkomna bostäder i underrepresenterade bostadsområden	-	-	19 %	Minst 25 %

Omvärld – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Fastighetsnämnden ska ha nöjda kunder				
— Nöjd Kund Index "Totalt"	73 %	71 %		Minst 70 %
— Nöjd kund index "Temperatur i lokalerna"	-	-		Minst 50
◆ Avslutade hyresgarantier	63	69	37	Minst 40
Fastighetsnämnden ska minska fastighetsinnehavets miljö- och klimatpåverkan				
● Energianvändning i ägda lokaler	145	142	83	Max 100 kwh/m²
— Köpt energi från fossila energikällor	5 850	5 100		Max 3 700 mwh
— Påbörjade nybyggnadsprojekt med medvetna materialval med stöd av miljödatabas gällande kemiska produkter	-	40 %		Minst 20 %

Organisation – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Fastighetsförvaltningen ska ha motiverade och friska medarbetare				
— Medarbetarundersökning "Dialog, delaktighet och samverkan"	-	71		Minst 80 %
— Medarbetarundersökning "Jag upplever balans mellan arbete och fritid"	-	-		Minst 4
● Hälsofrämjande fysisk aktivitet per medarbetare som uppgår till minst 4 timmar/vecka	-	-	90 %	Minst 90 %
Fastighetsförvaltningen ska ha hög kompetensnivå				
◆ Kompetenshöjande aktiviteter per medarbetare >30 timmar per år	-	59 %	72 %	Minst 80 %
— Medarbetarundersökning "Medarbetarskap" (MI)	-	-		Minst 75

Ekonomi – nämndens mål och mätetal		Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Fastighetsnämnden ska öka fastigheternas värde					
■	Insatser för planerat underhåll (både K och I) i förhållande till totala driftkostnader - lokaler	42 %	21 %	38 %	45 %
◆	Planerat underhåll i förhållande till totala driftkostnader - bostad	-	-	32 %	Minst 35 %
Fastighetsnämndens ekonomi ska vara stabil och balanserad					
■	Andel konkurrensutsatt underhållsprojekt större än en miljon kronor	57 %	64 %	64 %	Minst 75 %
●	Lägre driftskostnad än branschstatistik gällande förskolor	45	24	43	Minst 20 kr/m²
●	Uthyrningsgrad - Fastigheter	-	99 %	99 %	Minst 98 %
●	Uthyrningsgrad - Bostäder	98 %	99 %	98 %	Minst 98 %

Fastighetsnämnden ska erbjuda lokaler och bostäder som motsvarar stadens behov

Den snabba befolkningsökningen har lett till att förvaltningarnas behov av bostäder och verksamhetslokaler ökat betydligt snabbare än vad vi och våra hyresgäster trodde för bara något år sedan. Särskilt snabbt har behovet av skollokaler ökat. Under de senaste åren har vi i nära samarbete med våra hyresgäster identifierat behov och arbetat in dem i stadens investeringsplan. Vi deltar genom vår funktion för lokalförsörjning i stadsbyggnadsprocessens tidiga skeden. Samarbetet med stadsbyggnadsförvaltningen, mark och exploatering samt våra hyresgäster fungerar väl och framförhållningen har blivit betydligt bättre. I arbetet med en ny stadsplan (översiktsplan) utgör de offentliga verksamheternas behov nu ett självklart inslag. Den nya arbetsgruppen "Fokus skola" bidrar till effektivare detaljplaneprocesser. Arbetet följs upp genom regelbundna samråd med respektive förvaltningsledning. Den planerade investeringsvolymen ställer krav på såväl den egna organisationen som konsulter, entreprenörer men också på våra hyresgäster. Mindre projekt hanterar vi i en snabb och okomplicerad beslutsprocess. Vi har under våren och sommaren färdigställt ett stort antal skollokaler i moduler på tillfälliga bygglov.

Förvaltningen strävar efter att ge hyresgästerna möjlighet att påverka sina lokaler och förvaltningen av dem. Vi har därför länge prioriterat mötet och dialogen mellan våra förvaltare och hyresgästernas representanter. En framgångsfaktor är de årliga brukarsamtal våra förvaltare håller med hyresgästernas representanter. Vi ger här hyresgästerna utrymme att påverka fastigheternas underhåll och

utveckling. Varje höst genomför vi en nöjd kundmätning. Mätningarna utförs av en extern leverantör och möjliggör jämförelser med ett trettiotal andra offentliga fastighetsägare. Även i höstens mätning fick vi genomgående mycket bra betyg. Särskilt glädjande var de omdömen vi fick för kundvård och personlig service. Nästa mätning är planerad till hösten 2016.

Staden har genom det bostadssociala programmet avtal med flera fastighetsägare och därmed ett stabilt inflöde av lägenheter. Behovet ökar och under året har avtalats om fler lägenheter, bland annat för att möta behovet av bostäder för nyanlända som fått permanent uppehållstillstånd. Under årets första 8 månader köpte vi 8 bostadsrätter och fick tillgång till hela 158 hyresrätter. 60 av dessa fördelades till nyanlända. Omflyttningstakten i programmet har varit stabil och vi har fått tillgång till förhållandevis många lägenheter i stabila bostadsområden där programmet tidigare varit underrepresenterat. Samarbetet med fastighetsägarna fungerar väl.

Nämnden räknar med att uppnå två av tre målvärden.

Fastighetsnämnden ska ha nöjda kunder

Fastighetsförvaltningen strävar efter hög kvalitet i både produktion och förvaltning. Vi har system för att följa upp såväl felanmälningar som registrerade teknikfel och brister i entreprenader. Våra hyresgäster ger oss toppbetyg i bemötande och möjligheterna att göra felanmälan. Helhetsomdömet drogs i höstens mätning ner av bristande information om när och hur felanmälningarna åtgärdats. Här har vi identifierat ett utvecklingsområde

gentemot våra entreprenörer. Temperatur i lokalerna är ett för året nytt måttetal. Objekt med latent värmeproblem är stadigt minskande efter driftåtgärder och ombygganden. Vi räknar med att detta kommer att synas i höstens mätning.

Andelen avslutade hyresgarantier blev något lågt. Främst på grund av en tuff bostadsmarknad där fastighetsägarna har möjlighet att ställa stora krav på de bostadssökande.

Nämnden räknar med att kunna uppnå två av tre målvärden.

Fastighetsnämnden ska minska fastighetsinnehavets miljö- och klimatpåverkan

Från 2016 gäller nya regler, BBR 22, för byggnaders energianvändning. Staden har ambitionen att vara ledande i miljö- och klimatfrågor och fastighetsnämnden har beslutat att energiförbrukningen i stadens nyproducerade byggnader skall vara ytterligare 25 procent lägre. Nya energieffektiva byggnader färdigställs och äldre och mindre effektiva avvecklas. Energiförbrukningen minskar stadigt och vi räknar med att kunna underskrida årets målvärde. Ett antal värmepumpsprojekt är planerade och vi räknar med att mot slutet övergå från fossil till biogas. Nya skatteregler gör solcellsanläggningar olönsamma varför projektet till delar parke- rats i avvaktan på eventuell lagändring.

Förvaltningen utvecklar kunnandet om miljöriktigt byggande på uppdrag av kommunfullmäktige. Flera projekt pågår med stöd av bland annat Sunda hus system för materialval. Utvärdering kommer att ske och på sikt räknar vi med att införa och tillämpa systemet i all produktion.

Nämnden räknar med att kunna uppnå årets målvärden.

Fastighetsförvaltningen ska ha motiverade och friska medarbetare

Staden genomför medarbetarundersökningar en gång om året. I årets undersökning kommer inte frågorna om "Dialog, delaktighet och samverkan" samt "medarbetarskap" (MI) att finnas med. Sedan förra årsskiftet genomförs arbetsplatsträffar avdelningsvis. Vi tror det bidrar till att förbättra medarbetarnas motivation. Vid föregående mätning var resultatet ändå något lågt och vi arbetar vidare med att förbättra vår interna kommunikation. Arbetsbelastningen upplevs allmänt som hög. Organisationen växer för att möta behoven. Vi får under hösten tillgång till hela våningsplanet och kommer då att kunna erbjuda en ännu bättre fysisk arbetsmiljö. Vi strävar efter att förtydliga organisation och uppdrag samt arrangerar aktiviteter för att bli

bättre på stresshantering. Förvaltningen har sedan flera år låg personalomsättning och mycket låg sjukfrånvaro. Våra medarbetare är fysiskt aktiva och många utnyttjar stadens friskvårdsbidrag. Utfallet på hälsofrämjande aktiviteter är högt. Nästa medarbetarundersökning planeras till hösten.

Nämnden räknar med att kunna uppnå årets målvärden.

Fastighetsförvaltningen ska ha hög kompetensnivå

Konkurrensen om arbetskraft inom förvaltning och projektledning skärps. Vi uppfattas som en attraktiv arbetsgivare och har under tertialet framgångsrikt rekryterat flera nya medarbetare. Förvaltningen har ett generöst förhållningssätt och uppmuntrar såväl gemensam som individuell kompetensutveckling. Under sommarmånaderna genomförs relativt få utbildningsinsatser. Flera utbildningsinsatser planeras och vi tror på ett bättre utfall på året. Vi stimulerar intern rörlighet och flera medarbetare har under senare tid fått möjlighet att utvecklas i jobbet med nya arbetsuppgifter.

Nämnden räknar med att delvis uppnå årets målvärden.

Fastighetsnämnden ska öka fastigheternas värde

Resurser för och ett väl planerat och genomfört fastighetsunderhåll är en förutsättning för en god långsiktig fastighetsekonomi. Förvaltningen har haft utrymme att i allt väsentligt genomföra såväl löpande underhåll som nödvändiga investeringar. Underhållet är normalt baktungt över året och vi räknar även i år med att hösten blir en underhållsintensiv period.

Nämnden räknar med nå årets målvärden.

Fastighetsnämndens ekonomi ska vara stabil och balanserad

Förvaltningens verksamhetsmodell med bolagsliknande arbetsformer och marknadsliknande internhyror bidrar till att lokalerna används effektivt. Konkurrensutsatta upphandlingar och en effektiv styrning bidrar till låga driftskostnader. Det goda utfallet förklaras till stor del av låga energikostnader.

Det låga utfallet på konkurrensutsatta projekt under tertialet har praktiska förklaringar och det bör noteras att måtetalet avser förnyad konkurrensutsättning. Alla entreprenader är upphandlade i konkurrens. Efter sommaren kommer vi att kunna fokusera på området med en projektsamordnare med inriktning på underhållsprojekt. Våra kostnader för värme, skötsel och tillsyn är fortsatt låga jämfört

med REPABs statistik. Kostnaden för felavhjäl-
pande underhåll har varit hög. Detta berodde till
stor del på skador efter stormen Gorm under hös-
ten 2015.

Stark efterfrågan på bostäder och lokaler bidrar till
hög uthyrningsgrad och god ekonomi men skapar

också tröga marknader. Den höga uthyrningsgra-
den beror till stor del på våra möjligheter att på ett
okomplicerat sätt initiera och genomföra ombygg-
nader och anpassningar av våra lokaler enligt våra
hyresgästers önskemål.

Nämnden räknar med att nå årets målvärden.

Miljönämnden

TRE VIKTIGA HÄNDELSE FÖR VERKSAMHETEN

- IDA-nätverket, som dragits igång av oss på miljöförvaltningen, har fått stor uppmärksamhet inom livsmedels-Sverige för att vi samarbetar mot livsmedelsbrott mellan kommuner, åklagarmyndigheten och polisen.
- I slutet av augusti rekommenderades Helsingborgarna i centrala och norra Helsingborg att koka sitt dricksvatten. Staden samarbetade framgångsrikt tillsammans med NSVA och andra aktörer för att så snabbt som möjligt få ett tjänligt vatten igen.
- Stadens viktigaste gröna nyckeltal samt nyckeltal för uppföljningen av stadens Livskvalitetsprogram har tagits fram.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

Verksamheten har under de första två tertialen i stort följt miljönämndens verksamhetsplan för 2016. På grund av sjukskrivningar och vakanser har vi fått skjuta fram vissa arbetsuppgifter och speciellt inom livsmedelsområdet når vi inte upp till planerade antal kontroller. Vi prioriterar om inom verksamheten för att så långt möjligt arbeta ifatt. Vår bedömning är dock att vi inte fullt ut kommer att nå våra mål.

Ekonomi är stabil och vi prognostiserar ett överskott för årets resultat. Detta beror på sjukskrivningar, vakanser och tillfälliga lösningar i samband med framförallt chefsbyten. Hur stort överskottet blir kommer att bero på hur situationen med sjukskrivningar fortskrider och hur snabbt vi kan ersätta vakanser.

Vi har under första tertialet startat flera strategiska utvecklingsprojekt varav ett är ett projekt som om-

fattar hela verksamheten. Projektet heter "Verksamhetsutveckling för framtiden" och syftar till att visa om vi gör rätt saker på rätt sätt utifrån krav och förväntningar på oss både nu och i framtiden. Projektet löper på som planerat och kommer att avslutas den 31 december 2016.

Ett annat utvecklingsprojekt av större omfattning är projektet kring stadens miljökommunikation där vi har tagit initiativ till och leder en utvecklingsgrupp med medarbetare från flera förvaltningar. Projektgruppens uppdrag är att ta fram ett arbetssätt för stadens samlade kommunikation kopplat till stadens mål att vara ledande i miljö- och klimatfrågor.

HELÅRSPROGNOS

Miljönämndens helårsprognos för årets resultat visar på ett nollresultat.

UPPFÖLJNING NÄMNDENS STYRKORT

Invånare – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Barn och unga i Helsingborg ska ha en god miljö				
 Andel skolor och förskolor som fått tillsynsbesök	34 %	35 %	23 %	Minst 20 %

Omvärld – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Helsingborg ska vara ledande i miljö- och klimatfrågor				
— Fossilfria bränslen i Helsingborgs stads tjänstebilar	44 %	63 %		Minst 70 %
— Andel flygresor som Helsingborgs stad gör till Stockholm i förhållande till andelen tågresor	-	-		Högst 40 %
— Antal tunga fordon (unika fordon) som tankar flytande biogas i Helsingborg	-	-		Minst 25 st
— Nöjd-kund-index (NKI) för miljöförvaltningen	-	68		Minst 70
— I diarieförda klagomålsärenden ska den som framfört ett klagomål och den som det klagats på ha fått ett första besked inom fem arbetsdagar	99 %	99 %		100 %
I Helsingborg ska livsmedel vara säkra och redliga				
— Andel livsmedelsverksamheter i riskklass A	19,8 %	21 %		Minst 22 %
— Andel verksamheter i riskklass C	1 %	1 %		Max 1 %
— Vid misstänkt matförgiftning ska utredning ha inletts samma arbetsdag som anmälan kommit in	99 %	97 %	100 %	100 %
— Vid registrering av livsmedelslokaler ska beslut fattas inom tio arbetsdagar från det att anmälan kommit in	-	-		100 %
— Vid registrering av livsmedelslokal ska de verksamheter vars hantering av livsmedel bedöms ha högst risk att påverka konsumenternas hälsa besökas inom fyra veckor från det att anmälan kommit in	-	-		100 %
I Helsingborg ska livsmedel vara etiskt och miljömässigt sunda och hållbara				
— Andel av Helsingborgs stads totala konsumtion av kaffe, te och bananer som är rättvisemärkt	57 %	65 %		Minst 70 %
— Andel ekologisk mat i Helsingborgs stad	33 %	40 %		Minst 40 %

Organisation – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Miljönämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare				
— Resultatet från medarbetarenkäten	81	79		minst 81
— Hållbart medarbetarengagemang	84	84		Minst 84
— Ledarskapsindex	84	84		Minst 82

Ekonomi – nämndens mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Helsingborgs stads ekonomi ska balanseras med hänsyn till miljömässig hållbarhet				
— Andel centralt tecknade avtal med miljökrav som följs upp	-	-		100 %

Barn och unga i Helsingborg ska ha en god miljö

Under andra tertialen 2016 har vi fortsatt att utveckla tillsynen och de förebyggande metoderna för att barn och unga ska vistas i en miljö fri från hälso- och miljöfarliga ämnen.

Inom tillsynen har vi besökt skolor och förskolor och fokuserat på utomhusmiljön för att skapa en god utemiljö med lekutrustning som är hälso- och miljöanpassad. Några av besöken har varit med anledning av att nya verksamheter startat. Vi har besökt 26 stycken verksamheter vilket motsvarar 10 procent av stadens skolor och förskolor. Totalt under året har vi besökt 59 verksamheter vilket motsvarar 23 procent.

Vi arbetar även förebyggande tillsammans med skol- och fritidsförvaltningen och fastighetsförvaltningen. Vi deltar bland annat i en förvaltningsövergripande arbetsgrupp som kommer att ta ett helhetsgrepp kring ytor, lekvärde och kvalitet på förskole- och skolgårdar.

Inom tillsynen fokuserar vi även på förebyggande bostadstillsyn. Sammanlagt 50 av omkring 105 bostäder i 13 fastigheter har fått besök under våren. Från tidigare erfarenheter ser vi att den förebyggande bostadstillsynen ger stor effekt för alla de boende inom fastigheten. I år har vi bland annat hittat brister kopplat till ventilationssystemet. Vi har även hittat fuktskador, en fastighet verkar ha ganska omfattande skador. I år har vi dessutom noterat höga nivåer av trafikbuller inomhus vid en av fastigheterna vilket vi kommer att hantera i ett separat ärende. Under tertial två har vi gått vidare med föreläggande och uppföljning av att fastighetsägarna gör åtgärder.

Stadens bassängbad som finns utomhus är populära attraktioner sommartid. Vi har gjort provtagning på badvattnet och utfört tillsyn på anläggningar för att se att det är rent och städat.

I samband med att staden planerar nya bostadsområden eller förändringar inom befintliga områden hjälper vi till med vår expertkunskap och bevakar bland annat att det avsätts tillräckligt med utrymme så att barn, ungdomar och övriga medborgare ska få möjlighet att få en kvalitativ utomhusmiljö i såväl skolor, offentliga miljöer som bostadsområden.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen med målet under året.

Helsingborg ska vara ledande i miljö- och klimatfrågor

Helsingborg har sedan många år arbetat aktivt och konsekvent med miljö- och klimatfrågor, vilket gjort att vi legat i framkant i Sverige och varit ett gott exempel för andra att ta efter. Visionen Helsingborg 2035 lyfter tydligt miljöfrågorna och att den miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbara utvecklingen är central för Helsingborgs framtid. Stadens ledningssystem genomsyras också av miljöaspekter. Det finns sedan länge miljöombud på stadens förvaltningar som lyfter och inspirerar kring miljöfrågorna. Flera av stadens bolag är Sverigeledande i sitt miljötänk, vilket genomsyrar hela deras verksamhet och de produkter och tjänster som de levererar. Det finns även avsatt tid och resurser för att kommunicera och inspirera kring miljöfrågorna till allmänheten. Helsingborg har alla förutsättningar att vara ledande i miljö- och klimatfrågor. Den branschledande tidningen Aktuell Hållbarhet rankar Helsingborg som femte bäst på miljöfrågor 2016. En fin position som inte är en slump utan ett resultat av ett gediget arbete för att få ett hållbart Helsingborg.

Ett av miljönämndens uppdrag är att driva på och stötta stadens verksamheter med deras miljöarbete, det sker genom riktade utbildningar till specifika målgrupper (vaktmästare, städpersonal, kökspersonal), samordning av stadens miljösamordnare, inspirationsföreläsningar med mera. Varje nämnd tar fram och följer upp sina egna miljömål enligt riktlinjerna i stadens ledningssystem (miljöhandboken). Till stöd för miljösamordnarna finns även information och material på Miljöinsikten, blogg.helsingborg.se/miljoinsikten. De förvaltningar som lever upp till kraven i miljöhandboken kan få ett miljödiplom. Hittills i år uppfyller två av nio förvaltningar kraven (stadsbyggnadsförvaltningen och socialförvaltningen). Prognosen är att ytterligare tre (miljöförvaltningen, fastighetsförvaltningen samt skol- och fritidsförvaltningen) kommer att få diplom vid årets slut.

Prognosen är att miljönämnden kommer att nå ambitionen med målet under året.

I Helsingborg ska livsmedel vara säkra och redliga

Vi har under året fortsatt att driva livsmedelsföretagen inom kommunen mot en mycket god hantering av livsmedel. Vi har bland annat tagit fram en informationsfilm om livsmedelskontroll för att ge företagen större insikt i vad vi kommer att kontrollera när vi besöker dem. Vi har även arbetat vidare och utvecklat Helsingborgs Smiley-system. En smiley på dörren innebär att verksamheten har

visat att de har en mycket god hantering av livsmedel. Smiley-samarbetet omfattar åtta kommuner, både inom och utom Skåne.

Under första och andra tertialet har livsmedelsavdelningen varit underbemannad på grund av vakanser och sjukskrivningar, vilket innebär att vi inte har kunnat genomföra så många kontroller som planerat. Utifrån årsplaneringen ska vi göra 1 185 kontroller och vi har gjort 504 stycken. Det innebär att vi har cirka 680 planerade kontroller kvar att göra under hösten. Då tillkommer det extra kontroller och kontroll av nya verksamheter. Extra kontroller har hittills varit nödvändiga i 47 ärenden.

Under sista tertialet är avdelningen fullt bemannad och har ytterligare två inspektörer som arbetar med att göra kontroller. Prognosen är ändå att nämnden inte helt kommer att nå ambitionen med målet under året. Vi följer en riskbaserad prioritering när vi bedömer vilka anläggningar som vi eventuellt behöver vänta med att kontrollera till nästa år.

De mätetal som inte är ifyllda för tertial två följer vi upp på årsbasis.

I Helsingborg ska livsmedel vara etiskt och miljömässigt sunda och hållbara

Vi har under de första två tertialen varit delaktig i och tagit initiativ till utveckling och samverkan med andra aktörer inom livsmedelsområdet för att öka andelen livsmedel som är etiskt och miljömässigt sunda och hållbara. Ett exempel är att vi medverkat i stadens strategiska matgrupp som träffas regelbundet och driver frågor om ekologisk mat, fair-trade, matsvinn och andra aspekter av hållbarhet kring mat. Förvaltningen har arrangerat tre naturguidningar för gruppen. Det är exempel på aktiviteter som motiverar gruppen att jobba brett med hållbarhet

Det mätetal som inte är ifyllt följs på årsbasis. Prognosen är att miljönämnden kommer att nå ambitionen med målet under året.

Miljönämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Miljöförvaltningen har fortsatt att arbeta med att utveckla både medarbetarskap och ledarskap på förvaltningen. Exempelvis har chefer och fackliga representanter gemensamt fått utbildning i psykosocial arbetsmiljö.

Under tidig vår presenterade företagshälsovården resultatet av en hälsoprofilundersökning som erbjöds alla anställda under december 2015 och januari 2016. Resultatet visar att ungefär hälften av medarbetarna känner sig stressade eller mycket

stressade och att alla anställda upplever att förvaltningen har en för hög arbetsbelastning. Resultatet har diskuterats i såväl ledningsgrupp, samverkan som på avdelningsträffar och har resulterat i planering av både snabba åtgärder och åtgärder på lång sikt. Arbetet har slagits ihop med aktiviteter utifrån resultatet för medarbetarundersökningen 2015. Exempel på åtgärder som genomförts är omfördelning om omprioritering av arbetsuppgifter.

2016 års medarbetarundersökning genomförs under hösten och därför kommer mätetalens resultat presenteras först därefter.

I 2016 års löneöversyn har en speciell satsning skett på chefer och inspektörer för att påbörja utjämningen av ojämlika löner mellan vår verksamhet och jämförbara tjänster inom staden och mot andra miljöförvaltningar. Inom flera områden måste satsningarna dock fortsätta även framöver.

Stämningen på förvaltningen är mestadels varm och trevlig. I stort värnar vi om varandra och tar tillvara varandras olikheter på ett bra sätt. Förvaltningens insatser med grupputveckling inom olika avdelningar och grupper har fortsatt och i vissa fall växlats upp för att ytterligare öka trivseln och arbetsglädjen.

Vi följer upp mätetalen på årsbasis. Prognosen är att nämnden inte helt kommer att nå ambitionen med målet under året.

Helsingborgs stads ekonomi ska balanseras med hänsyn till miljömässig hållbarhet

Under de första två tertialen 2016 har vi tillsammans med framförallt stadsledningsförvaltningen fortsatt att utveckla metoder och verktyg i processerna för investeringar och inköp för att Helsingborgs stads ekonomi ska bli miljömässigt hållbar. Två exempel är insatser inom området miljöanpassad upphandling där samarbetet med stadens CSR-samordnare har utvecklats och fördjupats, samt uppstarten av en undersökning om staden kan utveckla och arbeta med så kallade gröna obligationer. En första workshop om gröna investeringar genomfördes i maj. Nu avvaktar vi fortsatta instruktioner från ekonomidirektören och finanschefen innan arbetet fortsätter.

Mätetalen följs på årsbasis. Eftersom mätetalet är nytt från och med 2016 saknas utfall från tidigare år.

Prognosen är att miljönämnden kommer att nå ambitionen med målet under året.

Överförmyndarnämnden

TRE VIKTIGA HÄNDELSER FÖR VERKSAMHETEN

- Utvidgat verksamheten och tagit över och flyttat in i nya lokaler i anslutning till de gamla.
- Deltagit som utställare på HX.
- Bett IT-avdelningen att titta på möjligheten att digitalisera inom två områden där vi idag har mycket manuell handläggning.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

Ensamkommande barnärenden

Antalet barn som kommer till Sverige har minskat och läget har stabiliserats till följd av Sveriges förändrade inställning till mottagande av asylsökande, men arbetet runt dessa ärenden är omfattande och resurskrävande. Kommunen hämtar nu hem de barn som tidigare placerats av kommunen i andra kommuner och vice versa. Arbetsuppgifterna har inte minskat till följd av färre antal nyanlända ensamkommande barn eftersom vi måste göra överflyttningar till andra kommuner och de barn som tas tillbaka till kommunen startar ett nytt ärende hos oss med sedvanlig handläggning, och i många fall byten av ställföreträdare. Överlag är byte av gode män för ensamkommande barn vanligt förekommande bland annat eftersom många av de nya gode männen är unga och arbetet med barnen är mer krävande än vad man föreställt sig och kanske också mindre lukrativt än vad man trott. Ärenden med ensamkommande barn kräver mycket kontakt med skola, myndigheter och boenden och är mer invecklat att ha ansvar för än vad man inledningsvis trodde. En hel del klagomål från dessa instanser inkommer också till överförmyndarnämnden på de nya gode männen, vilket ökar handläggningen hos oss. Det förekommer ofta orealistiska förväntningar från olika myndigheter om vad som är god mans roll. Eftersom dessa ärenden granskas och arvoderas fyra gånger per år, sedan återkrävs från Migrationsverket lika många gånger per år och efter permanent uppehållstillstånd från Socialförvaltningen, har detta föranlett att överförmyndarkansliet tillsatt en heltidsanställd ekonomiassistent. Vi har för närvarande ca 430 ensamkommande barn och ca 280 gode män i dessa ärenden. Rekryteringen fortsätter för att kunna möta en eventuellt plötslig ökning beroende på hur omvärlden kommer att agera och se ut framöver och för att tillgodose behov av nya gode män då ställföreträdare begär sitt entledigande och byte av god man blir aktuellt.

Traditionella ärenden

Antalet handläggare på de traditionella, godmanskaps och förvaltareärenden, är lika tidigare tertial och antal ärenden, ca 1 100, löper i princip oförändrat. Antal gode män och förvaltare med ärenden är ca 450. Vi märker dock ett ökat ifrågasättande av ärendena, vår handläggning, god mans och förvaltares åtgärder, vilket kräver mer och mer resurser och handläggning. Mediabevakningen har varit större än tidigare också på den traditionella delen av verksamheten och en hel del kritik har riktats mot verksamheten, dock har Helsingborg ej varit i blickfånget men det har ändå föranlett att frågeställningar och synpunkter inkommit, vilket kräver tid och resurser att besvara. Traditionella ärenden granskas och arvoderas en gång per år och vi har under året haft extern hjälp med granskningen av årsräkningar.

Till detta kommer många legala förmyndarskap och ärenden för omyndiga barn med särskild förordnad vårdnadshavare, ca 1 000, som på grund av underårigas förmögenhet eller ägande av fastighet ligger under överförmyndarnämndens tillsyn.

Övrigt

Personalstyrkan på överförmyndarenheten har under året ökat med tre nya tjänstemän och vi utökade den 1 augusti våra lokaler genom att överta grannlokalen på samma plan. Dessutom, som ett led i förbättrad tillgänglighet, har vi nu möjlighet att ta emot besökare mer enskilt vilket krävs då ärenden är belagda med sekretess. Vi arbetar också löpande med förändringsarbete för att effektivisera och säkerställa de behov som uppstår och vi har på eget initiativ tagit kontakt med stadens IT-avdelning för att försöka få fram IT-lösningar på arbetsuppgifter som idag har mycket manuell handläggning.

I maj deltog vi i och arrangerade ett nätverksmöte på Pedagogiskt Center på Filborna skolan för gode män till ensamkommande barn. Vi har också informerats om olika föreningar vad gäller ensamkom-

mande barn och vår traditionella del av verksamheten och deltagit vid årets HX i ett tält placerat på Gustaf Adolfs Torg. Många människor visade intresse för vår verksamhet och ett stort antal intresseanmälningar för att bli god man har inkommit. Tablettaskar och regnponchon förpackade i en liten plastkula med hänge delades ut och var uppskattad reklam för vår verksamhet.

HELÅRSPROGNOS

Överförmyndarnämndens helårsprognos för årets resultat visar på ett underskott om 0,9 mnkr. Detta

beror på att vi har kostnader för ärenden som rör alla ensamkommande barn som kom till staden under den senare delen av 2015. Samtidigt har vi en stor utestående fordran hos Migrationsverket, den är återsökt men Migrationsverket ligger långt efter med sina utbetalningar. Vi har totala fordringar om 5,2 mnkr som till större del, ca 4 mnkr avser 2016, resterande avser 2015 och de senare är upptagna i bokslutet.

UPPFÖLJNING NÄMNDENS STYRKORT

Invånare – nämnden mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Kvaliteten på våra tjänster ska vara hög				
— Nöjd kund index (NKI)	84 %	81 %		Minst 82 %
● Tjänstegaranti: max två dagar svarstid	100	100	100	100 %
— Antal handläggningsdagar vid anordnande av godmanskap	61	58		Max 65
— Antal handläggningsdagar vid anordnande av förvalterskap	48	92		Max 90
— Antal handläggningsdagar vid anordnande av godmanskap för ensamkommande barn	-	-		Max 12
Vi ska öka antalet korrekta årsräkningar				
— Andel korrekta inkomna årsräkningar	87 %	83 %		Minst 87 %

Omvärld – nämnden mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Vi ska ha en god tillgång till ställföreträdarskap				
— Ökning av antalet ställföreträdare (god man/förvaltare)	27 %	44 %		Minst 10 %
— Ökning av antalet ställföreträdare för ensamkommande barn (god man)	-	995 %		Minst 50 %

Organisation – nämnden mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare				
— Medarbetarindex inom överförmyndarenheten	91 %	86 %		Minst 86 %

Ekonomi – nämnden mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Vi ska ha en god ekonomi				
— Avvikelse mot nämndens budget som gäller administrativa kostnader	-	205		Max 0

Kvaliteten på våra tjänster ska vara hög

Varje höst sänder vi ut en enkät för att mäta nöjd kundindex till samtliga gode män och förvaltare. Nytt sedan förra året är att vi har en separat enkät för gode män till ensamkommande barn. Utfallen av enkäten kan vi inte lämna förrän vid årsbokslutet. Under den senare delen av 2015 kom många ensamkommande barn till staden och överförmyndarnämnden rekryterade många, ca 250 gode män, till dessa barn. I princip hade samtliga av dessa gode män ingen tidigare erfarenhet av att vara god man. Vi har under året arbetat mycket med att besvara frågor som gäller dels hur ett uppdrag ska genomföras och dels

många frågor om arvodets storlek i respektive ärende; det vill säga vad ska ingå i ett arvode och vad får man inte betalt för. Det är svårt att finna gehör för att uppdragen är ett förtroendeuppdrag som ersätts genom statliga bidrag och inte en anställning med lön.

Överförmyndarnämndens tjänstgaranti om att kansliet inom två dagar ska ha besvarat ett inkommet mail uppfylls. Om vi inte kan lämna svar inom garanterad tid lämnar vi åtminstone besked om att vi återkommer så snart vi kan.

Genom att effektivisera arbetet på olika sätt försöker vi förkorta antalet handläggningsdagar

både vid anordnande av godmanskap och av förvalterskap för ensamkommande barn. Under innevarande år kan vi, på grund av den ökade arbetsbördan till följd av den nya situation med alla ensamkommande barn som kom till staden 2015, konstatera till och med utan mätningar att vi inte kommer att förkorta antalet handläggningsdagar oavsett målgrupp.

Prognosen är att nämnden inte helt kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet Kvaliteten på våra tjänster ska vara hög.

Vi ska öka antalet korrekta årsräkningar

När vi granskar årsredovisningar observerar vi också om vi genom handledning på olika sätt kan visa en god man eller förvaltare hur en korrekt årsräkning ska göras. Ibland gör vi det via e-post eller telefon och ibland bokar vi ett litet längre möte vid kansliet. Utfallet av om antalet korrekta årsräkningar har ökat respektive minskat kan vi inte se förrän året har passerat och samtliga aktuella årsräkningar, det vill säga två kalenderår dessförinnan, har kommit in och vi har granskat dem.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet Vi ska öka antalet korrekta årsräkningar.

Vi ska ha en god tillgång till ställföreträdarskap

Vi arbetar kontinuerligt med att rekrytera gode män och förvaltare genom att vid informations-tillfällen, internt och externt och vid utbildnings-tillfällen, berätta att vi alltid söker nya ställföreträdare och lämna ut vår intresseanmälningsblankett. Blanketten är också tillgänglig på stadens hemsida. Vid Hx i augusti var vårt huvudsyfte att rekrytera gode män. Om vi under året har lyckats eller inte att öka antalet ställföreträdare kan vi inte mäta förrän året har passerat.

Vi har samma rekryteringsförfarande när vi rekryterar gode män till ensamkommande barn. Om vi under året lyckas öka antalet ställföreträdare kan vi inte mäta förrän året har passerat.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet Vi ska ha en god tillgång till ställföreträdarskap.

Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare

Medarbetarindex kommer inte längre kommer att mätas i årets Medarbetarundersökning som staden gör under hösten. Vi har därför tagit fram två nya mätetal utifrån de nio frågor som ställs i Medarbetarundersökningen. Den ena avser medarbetarnas motivation och den andra chefens visade förtroende. Genom att uppmärksamma varje medarbetare i det dagliga arbetet, uppmuntra och stötta och erbjuda kontinuerlig kompetensutveckling försöker verksamheten kunna motivera medarbetarna till att uppleva att arbetet känns meningsfullt och att chefen visar förtroende. Eftersom det är första gången detta är med är det svårt att sia om utfallet, det går heller inte att rapportera förrän till årsbokslutet.

Prognosen är att nämnden kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Vi ska ha en god ekonomi

Utfallet går inte att mäta förrän året har passerat. Vi bedömer det dock som att när det gäller de administrativa kostnaderna kan vi komma att klara att hålla budget. Det är dock inte säkert och är beroende av och hänger ihop med att det inte har kommit så många ensamkommande barn som förväntades vid årsskiftet. I sin tur gör det att vi inte kommer att få ersättning för våra administrativa kostnader för ensamkommande barn från socialförvaltningen i den utsträckning som vi budgeterat då antalet barn är färre. Vi har dock kostnader för rekrytering av medarbetare och utökade lokaler, inköp av inventarier på grund av situationen.

Prognosen är att nämnden inte helt kommer att nå ambitionen för 2016 inom målet Vi ska ha en god ekonomi.

Uppföljning nämnder

Kommunstyrelsen

TRE VIKTIGA HÄNDELSE FÖR VERKSAMHETEN

- Under senvåren lanserades en helt ny och modern webblösning för diariet, som låter kommuninvånare och företagare söka bland handlingar som en "googlesökning" utifrån fritext. Helsingborg har varit med och utvecklat lösningen och är först ut, men på sikt kommer detta att bli en standardprodukt i leverantörens utbud.
- Den 1 juli togs handslaget mellan Sverigeförhandlingen och Helsingborgs stad. Överenskommelsen innebär kraftfulla åtgärder för cykel- och kollektivtrafik med staten som viktig medfinansier. Slutliga avtal väntas undertecknas i höst!
- Helsingborgs stad har tagit fram en webbplattform i teknisk absolut framkant för att tillgodose det växande behovet av webbkommunikation i staden. Den nya plattformen har fått stor uppmärksamhet utanför kommunen och diskussioner pågår med flera kommuner, kommunala företag och andra intressenter om att använda plattformen.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

Helsingborgs resa mot vision Helsingborg 2015 fortsätter. På bloggen helsingborg2035.se kan man följa Helsingborgs förändringsresa mot visionen. Här lyfts också berättelser om hur människor som bor och verkar i Helsingborg gått från vilja till handling.

Under tertialet har kontaktcenter arbetat med att flytta ut verksamheten i bostadsområden och möta människor som normalt sett inte har så mycket kontakt med staden. Syftet är att främja stadens invånardialog och sprida kunskap om kontaktcenters tjänster. Under tertialet har vi flyttat ut på Drottninghög och vi hade även en turnéaktivitet i samband med HX.

Helsingborg fortsätter att växa. Ett antal flerbostadsprojekt är igång. 1 237 nya lägenheter har påbörjats till och med juli. Det är mer än dubbelt så många som vi brukar ha på ett helt år. Vi har också sålt tomtmark för fortsatt bostadsbyggande som omfattar cirka 750 lägenheter och 40 000 kvm mark till verksamhetsetableringar, industri och handel.

Den 25 maj genomfördes den första gemensamma årsstämmodagen med de helägda dotterbolagen i kommunkoncernen. Syftet var att skapa samsyn, öka kunskapen om bolagen inom koncernen, öppna upp för dialog och effektivisera årsstämmorna. Konceptet blev lyckat och väldigt uppskattat.

Helsingborgs stad ska arbeta mer med idé- och innovationsfrämjande arbete enligt beslut i kommunfullmäktige i juni. I beslutet ingår ett förslag om att inrätta en ny verksamhet inom stadsledningsförvaltningen som bland annat får i ansvar att

hålla ihop det idé- och innovationsfrämjande arbetet i staden.

Helsingborg vill vara ledande i att ta vara på digitaliseringens möjligheter. Som ett led i det har en digitaliseringsdirektör rekryterats, som sedan den 1 juni ansvarar för en ny avdelning med uppdrag att koordinera hela stadens digitaliseringsprocess.

Hållbarhet och koncernnytta är i fokus inom inköp och upphandling. Inom koncernen finns nu gemensamma miljökrav kring bygg- och anläggningsentreprenader. För uppföljning av miljökraven finns ett ramavtal som hela koncernen kan använda sig av. Framöver kommer också sociala krav och uppföljning dessa ha samordnats i koncernen.

I förvaltningarnas nulägesanalyser och verksamhetsplaner framgår att kompetensförsörjning är en prioriterad fråga. Att attrahera, rekrytera, underhålla, behålla och avsluta personal är frågor som kommer att fortsätta engagera förvaltningen.

HELÅRSPROGNOS

Helårsprognosen för kommunstyrelsen avseende årets resultat visar på ett överskott på 64,1 mnkr, där stadsledningsförvaltningen står för +22,9 mnkr och stadsgemensamt för +41,2 mnkr.

Kommunstyrelsens överskott kommer bland annat från vinster vid försäljning av fastigheter (mark) för exploatering. För stadsgemensamt beror resultatet främst på att pensionskostnaderna bedöms bli 30,0 mnkr lägre, som primärt beror på pensionsavsättningen före 1998.

KOMMUNSTYRELSENS STYRKORT

Kommunstyrelsens styrkort är gemensamt med stadens styrkort. Målanalyser till stadens åtta mål

presenteras på sidan 5. I kommunstyrelsens styrkort finns även ett nionde mål som vi presenterar nedan.

Organisation – nämnden mål och mätetal	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall T2 2016	Målvärde
Kvaliteten på det stöd och den service som förvaltningen erbjuder ska vara hög				
— Nöjd-Uppdragsgivar-index (NUI, uppdragsgivares bedömning av förvaltningen)	-	4,4 poäng		Minst 4,5 poäng
— Nöjd-Kund-Index (NKI, stadens förvaltningsledningars bedömning av förvaltningen)	3,9 poäng	4,0 poäng		Minst 4,1 poäng

Kvaliteten på det stöd och den service som förvaltningen erbjuder ska vara hög

Mätningarna (Nöjd-Kund-Index och Nöjd-Uppdragsgivar-Index) genomför vi i slutet på oktober och resultaten presenterar vi i årsbokslutet.

Förra årets mätningar visade att målgrupperna generellt är positiva till förvaltningens bemötande och kompetens men att vi kan förbättra vår kunskap om kundernas verksamhet, och därmed också vår förmåga att bidra med relevant stöd.

Enheten för verksamhetsstyrning har besökt förvaltningarnas ledningsgrupper i syfte att samla in behov och önskemål kring mål- och resultatstyrning. Responsen har varit god och nu pågår arbetet med att analysera resultatet och planera för hur vi kan agera för att bli ett bättre stöd till chefer och verksamheter.

Detta arbete har även anknytning till projektet Sveriges bästa stödfunktion som arbetar vidare med att ta fram förslag på hur stödfunktionerna kan fungera bättre som verksamhetspartner och underlätta vardagen för stadens chefer. Förslagen ska upp till beslut i styrgruppen i oktober.

Inom HR-servicecenter ökar andelen ärenden som löses inom 15 minuter sakta men säkert. Under 2015 och 2016 har vi arbetat mycket med service och bemötande samt kompetenshöjande internutbildningar.

Avdelningen för juridik och administration har genomfört flera utbildningar i diarieföring, offentlighet och sekretess, juridisk grundkurs och skoljuridik. Utvärderingarna visar på hög kundnöjdhet.

Inom förvaltningen har vi också fortsatt det stödjande arbetet inom de nätverk vi har tillsammans med övriga förvaltningar (till exempel inom kommunikation, inköp och upphandling och HR).

Enheten för inköp och upphandling har åtagit sig att genomföra upphandlingstjänster till AB Helsingborgshem och arbetar även med att samordna krav för miljömässig och social hållbarhet i koncernen.

Införandet av stadens nya affärssystem Agresso har inneburit en stor omställning i våra rutiner. Det är först efter ett år med det nya systemet som vi varit igenom merparten av alla nya rutiner och handgrepp, konsolideringar och rapporteringar i det nya systemstödet. Avdelningen för ekonomi och styrning bygger nu upp sin kunskap. Verksamheterna har haft extra stort behov av stöd i och med systembytet och det är rimligt att anta att vi under detta första år inte kunnat stödja med den kvalitet vi brukar.

Prognosen är att vi kommer att nå målet att kvaliteten på det stöd och den service som förvaltningen erbjuder ska vara hög.

Sammanfattning bolag

Bolagen ska skapa samhällsnytta för stadens invånare. Syftet med stadens ägande av bolagen är att dessa ska bidra till utveckling av staden och förverkliga stadens mål och vision. Bolagen ska även

ha en balanserad ekonomisk utveckling, på både kort och lång sikt. Respektive bolags uppdrag, mål och inriktning beskrivs i de ägardirektiv som kommunfullmäktige fastställer.

Tabell 11: Ekonomisk helårsprognos bolag, mnkr

Bolag	Helårsprognos	Bästa fall	Sämsta fall
AB Helsingborgshem	100	109	91
Helsingborgs Hamn AB	48	55	43
Öresundskraft AB	328	347	299
Helsingborg Arena och Scen AB	-149	-147	-151
NSR AB	0	3	-5
Totalt	327	367	277

Tabell 12: Investeringar bolag, investeringsutgift, mnkr

Bolag	2014	2015	Prognos 2016
AB Helsingborgshem	715	909	766
Helsingborgs Hamn AB	84	19	90
Öresundskraft AB	289	366	454
Helsingborg Arena och Scen AB	-	5	8
NSR AB	28	64	60
Totalt	1 116	1 363	1 378

I denna bolagsuppföljning ingår stadens fyra stora helägda bolag samt det delägda bolaget NSR i vilket staden äger 52 procent av andelarna. I tabellerna ovan redovisas bolagets totala prognostiserade

resultat och investeringar, det vill säga inte enbart den del som är hänförlig till Helsingborgs stads ägarandel.

AB Helsingborgshem

TRE VIKTIGA HÄNDELSER FÖR VERKSAMHETEN

- Helsingborgshems nyproduktion tillför fortsatt många bostäder till staden.
- Vi bidrar till att tillgodose stadens behov av bostäder för nyanlända familjer.
- Vi har säkerställt att organisationen är anpassad för att kunna möta nytt ägardirektiv och affärsplan för 2016-2019.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

I radhusen på Maria Gård och på Furutorpsparkens studentboende med 160 lägenheter har inflyttning skett. Stadens satsning på kårhuset, våra befintliga studentbostäder och K-fastigheters ungdomslägenheter gör Söder till ett attraktivt studentnav och vi bedömer att försörjningen av studentlägenheter är god.

Generellt produceras mycket hyresrätter i Helsingborg vilket är positivt. En tendens till överhettning finns i byggbranschen. Många privata aktörer bygger för samma målgrupp vilket på kort sikt kan leda till överutbud. Med det som bakgrund koncentrerar vi produktionen till de pågående stadsdelsutvecklingsprojekten (Närlunda och Drottninghög) tills dess marknaden åter är i balans.

Stadens behov av bostäder till nyanlända möter vi genom ett åtgärds paket där vi har beställt 29 modulägenheter och avsätter totalt 40 lägenheter från det ordinarie beståndet.

Organisationen har anpassats för att säkerställa ett resultat i linje med nytt ägardirektiv och affärsplan för perioden 2016-2019.

EKONOMISK HELÅRSFÖRUTSÄTTNING

Helsingborgshem redovisar ett resultat före bokslutsdispositioner på 119 mnkr för perioden, vilket är 62 mnkr högre än budget. Överskottet beror på högre intäkter från kommersiella lokaler, lägre underhållskostnader och centrala utvecklingskostna-

der till följd av budget periodisering samt försäljning av två radhus.

Helårsprognosen för Helsingborgshem avseende årets resultat före bokslutsdispositioner uppgår till 100 mnkr, vilket är 24 mnkr högre än budget. Överskottet förklaras främst av högre intäkter från kommersiella lokaler, lägre kostnader för lägenhetsunderhåll samt reavinst från försäljning av tre radhus. Ett gynnsamt ränteläge ger även en lägre finansiell kostnad.

Vi bedömer att i bästa fall kommer utfallet för året uppgå till 109 mnkr och i sämsta fall till 91 mnkr. Prognosen för bästa fall baseras på återläggning av tidigare nedskrivningar av fastigheter och ett varmare väder än ett normalt år. Prognosen för sämsta fall baseras på en kall avslutning på året och oförutsedda höststormar.

INVESTERINGAR

Investeringsvolymerna utgörs främst av bolagets ny- och ombyggnadsprojekt. De enskilt största investeringarna är våra nyproduktioner Furutorpsparkens studentboende, Husensjö, Rydebäck, Maria Gård och modulhusen för nyanlända som står för drygt 300 mnkr. Därutöver tillkommer våra ombyggnadsprojekt på Närlunda Östra och Drottninghög som står för 193 mnkr. Investeringsvolymen i olika planerade underhållsprojekt uppgår till för 85 mnkr.

UPPFÖLJNING AV EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR ENLIGT ÄGARDIREKTIVET

Marknadsvärdering av bolagets fastigheter

Marknadsvärdet på koncernens fastighetsportfölj bedöms vid årsskiftet 2016/2017 vara 14,1 (12,4) mdkr exklusive pågående nyproduktion. Rensat för aktiverade investeringar under året blir den prognostiserade värdeutvecklingen 6,8 procent. Utvecklingen förklaras till största delen av sänkta direktavkastningskrav på fastighetsmarknaden i Helsingborg. Värdeökningen möjliggör återföringar av ca 3 mnkr på de tidigare nedskrivna fastigheterna Maria Park 17-20 och Lärkan 5. Delar av värdet är nu återhämtat och vi bedömer att det är långsiktigt bestående till följd av ökad attraktivitet i bostadsområdet.

Direktavkastning

Driftnettot bedöms bli 332 mnkr och det genomsnittliga marknadsvärdet 12,8 mdkr, vilket ger en direktavkastning på 2,59 procent vilket är 0,01

procent lägre än målet. Direktavkastningen påverkas av ett stigande värde på koncernens fastighetsportfölj. Driftnettot är högre än budgeterat vilket förklaras av högre intäkter och lägre underhållskostnader.

Totalavkastning

Värdeutvecklingen och direktavkastningen på det befintliga fastighetsbeståndet ger en prognostiserad totalavkastning på 9,4 procent för år 2016 (6,8 procent värdeförändring + 2,6 procent direktavkastning). Detta kan jämföras med bolagets genomsnittliga totalavkastning under den senaste 3-årsperioden på 6,5 procent och 10-årstakten för kommunägda bolag i övriga landet på 6,6 procent. Årets avvikelse från snittet förklaras av hög värdeförändring driven av sänkta avkastningskrav på fastighetsmarknaden i Helsingborg.

UPPFÖLJNING AV BOLAGETS MÅL I ÄGARDIREKTIVET

Helsingborgshem ska bidra till bostadsförsörjningen i Helsingborg

Vi kan se en viss nedgång i antalet inflyttningar jämfört med förra året, det förklaras främst av vår omfattande nyproduktion under 2015 och inflyttningarna i samband med det.

Vi lämnar fortsatt lägenheter till det bostadssociala programmet och till nyanlända enligt plan och räk-

nar därmed med att nå vårt mål för 2016. Vi har även påbörjat uppdraget att bygga modulbostäder åt nyanlända och de beräknas vara färdigställda under hösten.

Utöver lägenheterna som avsätts till hyresgäster med särskilda behov lämnar vi också lägenheter till stadens LSS-verksamhet. 6 lägenheter har hittills lämnats i år.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Antal inflyttningar i lägenhet	1 466	1 613	1 016
Antal tillförda lägenheter som påbörjats per år, via egen produktion eller på av oss avyttrad mark	386	138	51
Vår andel av stadens behov av lägenheter avsatta till bostäder för hyresgäster med särskilda behov. Vi ska ligga i nivå med vår marknadsandel som anges i parenteserna.	65 % (37 %)	55 % (37 %)	58 % (37 %)
	84 st lgh	82 st lgh	47 st lgh

Helsingborgshem ska skapa en variation av boendeanternativ i de stadsdelar där bolaget verkar

Omfattande ombyggnadsprojekt pågår för tillfället på både Närlunda och Fredriksdal där vi renoverar badrum och kök till hyresgästerna. Furutorpsparkens studentboende med 160 lägenheter är nu fullt uthyrt och bidrar på så sätt till ett ökat folkliiv på söder. Vidare är markarbeten för nyproduktionen av 51 nya hyresrätter i Rydebäck igång. De tre husen kommer att leda till en bättre mix av bostadsalter-

nativ i området.

På Drottninghög är den första ombyggnaden i etapp 1 (Grönkullagatan 9, 11 och 13) snart klar. De flesta av hyresgästerna har flyttat tillbaka till sina lägenheter där alla har fått nya badrum och vissa har valt att förnya sina kök som tillval. Vi fortsätter med nästa ombyggnadsetapp (Grönkullagatan 5, 17 och 19) där hyresgästdialogen påbörjats under vecka 36. Vår ambition är att starta ombyggnationen i lägenheterna under februari 2017. Som tidigare

erbjuds ett gästboende för de som måste flytta ut ur sina lägenheter under ombyggnadsperioden. För Grönkullagatan 15 är rivning planerad till januari 2017 för att ge plats för nybyggnation. Dialogen med hyresgästerna är i gång liksom arbetet med att hitta ersättningsboenden inom området.

Ombyggnadsprojekten pågår fortsatt på både Närlunda och Fredriksdal med renoverade badrum

och kök till hyresgästerna. Runt om i staden fortsätter dessutom våra renoveringar av enskilda lägenheter som ett led i att öka variationen i stadsdelarna.

Förberedelsearbetet för boendekonceptet *BoBas* har intensifierats ytterligare. Konceptet värnar om våra lägenheter i de lägre prissegmenteten och lanseras under hösten.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Antal ombyggda lägenheter påbörjat per år	550	314	75

Helsingborgshem ska bidra till att Helsingborg ska vara en öppen och inkluderande stad

Under tertialet har vi ökat vårt arbete med integrations- och arbetsmarknadsinsatser och Helsingborgshem är en del av Helsingborgs arbetsmarknadsinsatser *Rekrytera* på Dalhem, Drottninghög och Fredriksdal samt *Helsingborg vill* som syftar till att ge nyanlända sitt första arbete i Sverige.

I samband med vårt arbete för att möta stadens behov av boenden för nyanlända har småskaliga boendelösningar, som sprids på flera stadsdelar, utgjort en lösning – ett upplägg som vi tror väsentligt ökar förutsättningarna för integration. Dialog med alla berörda boende är en annan framgångsfaktor liksom att uppmuntra och ta till vara de frivil-

liga krafter i stadsdelen och staden som aktivt vill bidra till stadsdelarnas trygghet och trivsel.

Vi tar initiativ eller stöttar sociala evenemang ute i områdena under hela året för att stärka gemenskap och identitet men under sommarhalvåret är det mycket på gång. Fredriksdalsfesten, I-love-Plantan-festivalen, och utomhusbion på Närlunda är några exempel där vi varit drivande i samarbete med andra aktörer som föreningsliv och boende i stadsdelarna.

Vårt arbete med trygghetscertifieringar fortsätter och Planteringen har fått sin första trygghetscertifierade fastighet, Rosenknoppen 33. Fler projekt pågår och beräknas bli klara under hösten.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Nöjd kund-index	Ingen mätning	78,2	Ingen mätning
Antal trygghetscertifierade lägenheter per år	283	211	130

Helsingborgshems bostadsområden ska ha en god boendemiljö för barn och unga

Vi fortsätter även att sponsra lokalt föreningsliv runt om i staden som ger tillbaka till stadens barn och unga genom att bland annat anordna gratisträningar och lägerverksamhet. Parallellt arbetar vi med specifika strategiska samarbeten på bland annat Dalhem för att stävja en negativ utveckling för områdets unga och främja utbudet för barn och unga med hjälp av det lokala föreningslivet.

Antalet inflyttade hyresgäster under 26 år har gått ner under året. Förklaringarna till nedgången är flera – det totala antalet inflyttningar är lägre i år än 2015 och behovet av lägenheter till bostadssociala programmet och till nyanlända har ökat (vilket innebär att vi reserverar färre lägenheter till *Max25*). Det är också sannolikt att de 160 nya lägenheterna på Furutorpsparkens studentboende har påverkat efterfrågan i det ordinarie utbudet.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Andel inflyttade hyresgäster under 26 år exkl. studenter	19,6 % (288 st)	16,3 % (263 st)	12,8 % (130 st)
Antal inflyttningar i studentlägenheter (Totalt antal studentlägenheter inom parentes).	193 (282)	170 (282)	256 (442)

Helsingborgshem ska stödja initiativ inom företagande, utbildning och kultur

Genom våra kundteam, i vårt arbete med attraktiva stadsdelar och i vårt proaktiva bosociala arbete fortsätter vi att främja initiativ inom företagande, utbildning och kultur på olika sätt och nivåer. Under sommaren 2016 bidrog vi exempelvis till att närmare 50 ungdomar fick arbetslivserfarenhet – 30 sommarpraktikanter, åtta anställningar för feriearbete och åtta badvärdar.

Vi har också varit en av projektledarna i arbetet med SABOs framtidsprogram *Allmännyttan mot år 2030*. Helsingborgshem ansvarade för delstudien *Framtidens boende* i programmet. Studien beskriver ett antal möjliga framtidsscenarier om hur vi lever och bor år 2030. Arbetet har involverat såväl näringsliv, forskare och trendspanare som kunder.

Med den framgångsrika satsningen *Eget driv*, som är ett samarbete mellan Helsingborgshem och Arbetsmarknadsförvaltningen, kan vi stötta långtidsarbetslösa till en egen försörjning. Senare un-

der året kommer vi dessutom att gå in i Projekt *Rekrytera* och *Helsingborg vill*.

För att stötta initiativ inom utbildningsområdet samarbetar vi med Campus Helsingborg, bland annat genom medlemskap i *Campus vänner*. Vi utvecklar därutöver vår samverkan med Malmö Högskola, bland annat genom att vara mentorer för sistaårselever på Fastighetsföretagarprogrammet.

Helsingborgshems samarbeten med stadens kulturliv fortsätter. Under tertialet har bland annat en ny satsning med Kulturhotellet, SBF och KF inletts i form av *Culture Hub* – en mobil container som både ska kunna fungera som öppen ateljé, scen, mötesplats och verkstad. Satsningen syftar till att främja kulturen runt om i stadens olika stadsdelar ytterligare och komplettera det kulturutbud som finns där. Boken *Jag var här*, där Helsingborgare själva berättar om sina liv har fått stor uppskattning och är ett annorlunda grepp för att visa Helsingborgs personlighet inifrån och ut.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Antal examensarbete och forskningsprojekt som Helsingborgshem initierar	5	4	8
Antal lägenheter förmedlade, med förtur efter beslut från Näringslivskontoret, till näringsliv och verksamheter under etablering	1 st	1 st	0 st

Helsingborgshem ska minska sitt ekologiska fotavtryck

Arbetet med att i alla delar skapa ett långsiktigt och hållbart Helsingborgshem pågår och en strategi för att minska det ekologiska fotavtrycket håller på att ta form. Vår nytilsatta miljöstrateg är drivande i arbetet och hittills har vi bland annat identifierat verksamhetens direkta klimatpåverkan.

Vår klimatpåverkan minskar motsvarande en halvering av energiförbrukningen i våra fastigheter genom att vi köper Fjärrvärme GULD, miljömärkt fjärrvärme, sedan årsskiftet. 98 procent av energin vi köper utgörs av denna resurseffektiva produkt som till största delen baseras på återvunnen energi och vi kan på så sätt säkerställa fasta låga miljövärden.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Fastigheternas energianvändning (kWh/m ² Atemp)	116,1	115,6	Ingen mätning
CO2-utsläpp (ton)	4 448 262 kg CO2	5 297 559 kg CO2	Ingen mätning

Helsingborgs Hamn AB

TRE VIKTIGA HÄNDELSER FÖR VERKSAMHETEN

- Helsingborgs Hamn investerar i en strömboj vilken utgör en viktig del i arbetet med att ta emot större fartyg, då den visar realtidsdata över sundets vattenförhållanden och därmed både säkerställer och ökar hamnens konkurrenskraft.
- Helsingborgs Hamn välkomnade sommaren 2016 det tyska kryssningsrederiet AIDA som ny kund, efter positiva resultat från fartygssimuleringar genomförda tillsammans med Sjöfartsverket.
- Som en del i att öka container- och fartygskapaciteten investerar Helsingborgs Hamn i en ny mobilkran och utvecklar Västhamnen för att ytterligare förstärka hamnens flexibilitet.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

Världskonjunkturen är fortsatt försiktigt positiv med tillväxtsiffror i USA, Sverige och Europa. Utveckling i Asien och Kina är fortfarande osäker. För Helsingborgs Hamn innebär det en fortsatt positiv marknad för lastbilstrafiken på HH-leden och containertrafiken.

Antalet rederier och antalet containeranlöp till Helsingborgs Hamn är oförändrat. Detta innebär oförändrat hög turtäthet och goda förbindelse med de stora transoceaniska omlastningshamnarna i Europa. Effekten är att de skånska och sydsvenska import- och exportföretagen har förbättrat sin konkurrenskraft. Det låga oljepriset innebär att fartygen kan köra på billig lättdiesel och därmed klara det nya EU-direktivet med krav på låga svavelhalter i fartygen bunkerolja, EU-direktivet har därmed ännu inte påverkat fartygstrafiken i Nordsjön och Östersjön negativt.

Konkurshot för världen sjunde största containerrederi (Hanjin), och pågående strukturförändringar bland containerrederierna, innebär att trenden mot större containerfartyg förstärks. Utbyggnad av kran- och kajkapacitet och ny strömboj, innebär att hamnen är förberedd för större fartyg och fler anlöp.

EKONOMISK HELÅRSPROGNOS

Helsingborgs Hamn redovisar ett resultat före bokslutsdispositioner på 45 mnkr för perioden. Goda godsvolymer för såväl container-, färje- som bulktrafik innebär ett resultat bättre än budget.

Helårsprognosen för Helsingborgs Hamn avseende årets resultat före bokslutsdispositioner visar på ett överskott på 48 mnkr, vilket är 12 mnkr högre än budgeterat. Detta beror på de goda godsvolymer under våren och sommaren, samtidigt som mindre prisökningar och god kostnadskontroll innebär att vi bör kunna uppnå ett resultat som överstiger det budgeterade resultatet

Vi bedömer att i bästa fall kommer utfallet för året uppgå till 55 mnkr och i sämsta fall till 43 mnkr. I bästa fall kommer konjunkturen att förbättras och därmed godsvolymer att öka utöver budgeterade volymer. Volymer i linje med ökningen januari till augusti, och god kostnadskontroll, kan innebära ett bättre utfall. I sämsta fall kommer den övergripande konjunkturen i Europa och världen att försämrats och därmed godsvolymer att minska jämfört med budgeterade volymer. Hösten innebär normalt svagare efterfrågan och stora kostnader för underhåll av hamnanläggningarna.

INVESTERINGAR

Helsingborgs Hamn investerar under 2016 i en ny mobilkran för 35 mnkr, som ett led i att utöka kapaciteten i takt med kundernas efterfrågan. Kaj 903 behöver utnyttjas för containertrafik, vilket innebär flera olika åtgärder, som är budgeterade till ytterligare cirka 35 mnkr. Helsingborgs Hamn ska under 2016 också reinvestera i maskinparken för cirka 20 mnkr. Nya maskiner har lägre dieselförbrukning och ger en bättre arbetsmiljö.

UPPFÖLJNING AV EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR ENLIGT ÄGARDIREKTIVET

Avkastning på totalt kapital

Avkastningen på totalt kapital beräknas uppgå till cirka 6,3 procent, beräknat på en genomsnittlig balansomsättning på 760 mnkr och ett resultat

efter finansnetto på 48 mnkr, i enlighet med vår prognos. Ägarens krav är cirka 4,6 procent.

UPPFÖLJNING AV BOLAGETS MÅL I ÄGARDIREKTIVET

Helsingborgs Hamn ska ge näringslivet förutsättningar för utveckling och skapande av arbetstillfällena och välbefinnande

Som logistiskt nav har Helsingborgs Hamn ett viktigt uppdrag för staden, dess invånare och nationellt. 12 000 arbetstillfällena och 330 företag kan antingen direkt eller indirekt kopplas till vår verksamhet. Genom fortlöpande investeringar i ny tek-

nik, nya arbetssätt, utveckling av medarbetare och ökad kapacitet på kajer och terminaler fortsätter vi att bygga och förbättra våra tjänster. Våra volymer och nyckeltal drivs både av vår förmåga att vara en effektiv, väl fungerande hamn och av konjunkturer i Sverige, Europa och Världen.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Antal kunder som genererar en omsättning på minst 10 mnkr	7	7	8
Andel av bolagets omsättning som de tre största kunderna genererar (exklusive färjetrafik)	31 %	27 %	31 %
Antal ton gods som passerar genom hamnen (tusental)	7 138	7 385	5 405
- varav ton med färja (tusental)	4 286	4 524	3 203
Antal passagerare med färja (tusental)	7 656	7 670	5 413
Antal lastfordon med färja (tusental)	400	422	293
Antal personfordon med färja (tusental)	1 414	1 412	992

Helsingborgs Hamn ska möjliggöra en ökad andel sjöledes transporter

Ökad andel sjöledes transporter kräver nytänkande och kreativitet där kund och hamn utvecklar lösningar tillsammans. Rederiet MacAndrews blev i november föregångare i Skandinavien när de inkluderade frakt med eget tåg från Helsingborgs Hamn i sitt erbjudande. En ny grön affär som inte bara är miljöeffektiv utan även kostnadseffektiv. Rederiet Cool Carriers banantrafik med nya veckoanlöp,

innebär ökad effektivitet för Sveriges fruktimportörer då rederiets trafik går direkt till Helsingborg istället för via omlastningshamnar i Europa. Något som förkortar transittiden med minst en vecka.

Yard Planning, föravisering, möjligheter för längre fartyg och ombyggnad av kajer är projekt som kräver omfattande investeringar och som leder till en attraktivare hamn under kommande år.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Antal TEU ¹ sjöledes (tusental)	214	209	147
Antal TEU ¹ med järnväg (tusental)	20	20	11

¹ Transportenheten Twenty-foot Equivalent Unit, TEU, är ett mått på vilken volym som passerar genom en hamn. En TEU är volymen på en container med måtten 8x9x20 fot eller drygt 36,25 m³.

Helsingborgs Hamn ska minska sin miljöpåverkan
Miljösatsningen med att byta ut arbetsmaskiner fortsätter under 2016 och nya maskiner med bästa miljöklass köps in. En omfattande energikartläggning har genomförts för att effektivisera och möta

hamnens framtida behov av energi. Det nya systemet för Yard Planning minimerar antalet lyft och förflyttningar av containrar vilket är positivt även ur miljösynvinkel.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Antal liter diesel (tusental)	909	880	590
Antal liter diesel per hanterad enhet	5,03	4,93	4,95

Helsingborgs Hamn ska ha den bästa arbetsmiljön bland Sveriges hamnbolag

Arbetsmiljö och säkerhet är något som hela tiden måste underhållas, utvecklas och inte minst pratas om. Helsingborgs Hamn arbetar strategiskt och kontinuerligt med att identifiera, mäta och hantera risker. Att se risker som strategiska affärsmöjligheter skapar en organisation som snabbt identifierar risker och vänder risker till just möjligheter.

Vårt mål är att utveckla ett gemensamt arbetssätt i syfte att standardisera och hela tiden förbättra vår verksamhet. Det gemensamma arbetssättet kommer att införas stegvis, med fokus på små vardagsförbättringar som hjälper oss att samarbeta bättre.

Den enskilt största resursen i säkerhetsarbetet är medarbetarna. Arbetet blir mer tillfredsställande och meningsfullt om vi alla deltar i utvecklingen av nya arbetssätt och bidrar till att bygga en framgångsrik, bekväm och effektiv arbetsplats. Genom små förbättringar i vardagen kan vi få en mer säker och trygg arbetsmiljö.

Hamnens fyra värdeord – Ansvarsfulla, Vänliga, Ärliga och Utvecklande – ska ytterligare konkretiseras i både ord och handling. Antal tillbud har ökat som en effekt av att en ökad rapportering av även små och mindre tillbud. Läkarbesöken har rört klämskador och stresssymptom.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Antal tillbud i hamnen	19	21	16
Antal olyckor i hamnen	14	7	10
Antal olyckor i hamnen som lett till läkarbesök	6	0	4

Öresundskraft AB

TRE VIKTIGA HÄNDELSER FÖR VERKSAMHETEN

- Fortsatt förstärkning och modernisering av Helsingborgs elnät.
- Avtal klart med Bjuvs kommun kring utbyggnad av fiber.
- Betydande fjärrvärmeavtal tecknat med McNeil.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

Arbetet med att förstärka och modernisera elnätet i Helsingborg har fortsatt. Målet är ökad tillgänglighet och färre avbrott. Fördelningsstation Gyhult färdigställs under året, följt av fördelningsstation Hållplatsen som spänningssätts under slutet av året.

Ett gemensamt bolag bildades med Bjuvs kommun för utbyggnad av fiber. Intresset bland Bjuvs villa- och fastighetsägare för fiberanslutning är stort. Så även i Helsingborg: Vid utgången av augusti 2016 hade närmare tre fjärdedelar av stadens villor endera anslutits till fibernätet eller beställt anslutning.

Under perioden tecknades ett större leveransavtal med läkemedelstillverkaren McNeil AB. Avtalet omfattar 10 GWh fjärrvärme årligen vilket sänker utsläppen med motsvarande 1 200 ton koldioxid per år. Leveransvolymen motsvarar värmebehovet för 1 400 villor under ett år.

EKONOMISK HELÅRSPROGNOS

Öresundskraft redovisar ett resultat före bokslutsdispositioner på 198 mnkr för perioden. En kall inledning på året elimineras delvis av en varmare vår. Lägre täckningsbidrag kompenseras av periodiskt låga omkostnader samt ett positivt utfall på finansnettot.

Helårsprognosen för Öresundskraft avseende årets resultat före bokslutsdispositioner uppgår till 328 mnkr. Helårsprognosen bygger på en högre volym än budgeterat, högre anslutnings- och relationsintäkter¹ för Bredband samt lägre omkostnader med anledning av minskad omfattning av riktade satsningar. Avseende finansiella poster ligger prognos-

sen bättre än budget på grund av gynnsamt ränteläge.

Vi bedömer att i bästa fall kommer utfallet för året att uppgå till 347 mnkr och i sämsta fall till 299 mnkr. Bästa fall är baserat på att årets sista kvartal blir kallare än prognostiserat med en antagen volymökning på 10 procent. Sämsta fall är baserat på att fjärde kvartalet blir varmare än prognostiserat med en antagen volymminskning på 10 procent. Sämsta fall bygger också på att vi under året drabbas av en storm som skulle ge oss driftstörningar och kortare haveri i produktionsanläggningar samt ökade kostnader kopplat till gasaffären.

INVESTERINGAR

Prognosen för investeringarna under 2016 är högre än budgeterat med anledning av att en del av godkänd investering från föregående år avseende fiber till villor är genomförd i år samt fördyrade entreprenadkostnader. Vidare kommer en del investeringar vara färdigställda tidigare än budgeterat såsom vindkraftverken i Össjö och Hållplatsen och en del kommer att senareläggas såsom bland annat ny produktion av fjärrkyla.

Öresundskrafts största investeringar under 2016 är:

- Satsningen på utbyggnad av fiber till villor, 71 mnkr.
- Uppförande av tre vindkraftverk i Össjö, 66 mnkr.
- Hållplatsen, en ny transformatorstation samt nätbyggnad för förstärkt inmatning till Helsingborg, 62 mnkr.

¹ Relationsintäkt är en intäkt som erhålls från de leverantörer som skickar information i Öresundskrafts fibernät.

UPPFÖLJNING AV EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR ENLIGT ÄGARDIREKTIVET

Avkastning på sysselsatt kapital

Prognosen för avkastning på sysselsatt kapital uppgår till 9 procent och baseras på att helårsprognosen för resultat uppnås samt att inga extraordina händelser sker.

Soliditet

Prognosen för soliditet uppgår till 43 procent och baseras på att prognosen för balansräkningen uppnås.

UPPFÖLJNING AV BOLAGETS MÅL I ÄGARDIREKTIVET

Öresundskraft ska vara den bästa energi- och kommunikationspartnern inom regionen

Öresundskraft är en aktiv och uppskattad part i stadens diskussioner och planering inför bland annat H+ och bredbandsutbyggnaden. Trygga fjärrvärmeleveranser, i stort sett helt baserade på åter-

vunnen energi, stabila elleveranser med relativt sett få avbrott, snabb fiberutbyggnad samt framåtblickande satsningar på till exempel biogasområdet och elbilsladdning är exempel på Öresundskrafts kompetenser.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Marknadsandel* (elhandel) i egna nät	49 %	52 %	53 %
Avbrottsminuter per kund	21,9	27,5	13,3
Svenskt kvalitetsindex, SKI**	71,4	71,3	-

* Elhandelsvolym i egna nät (Helsingborg, Ängelholm, Bjurå) jämfört med transiterad volym i samma nät.

** SKI mäts årligen under hösten och redovisas i december. Betygsskala 0-100.

Öresundskraft ska vara en förebild inom hållbara energilösningar

Med utgångspunkt i energistrategin har Öresundskraft fortsatt arbetet med energikartläggningar och energirådgivning för kunder i syfte att minska den slutliga energianvändningen, liksom att uppnå förlustminimering. Det senare bland annat genom den omfattande förnyelse av Helsingborgs elnät som pågår. Ett exempel är moderniseringen av fördelningsstation Hållplatsen i södra Helsingborg.

Det tredje steget i energistrategin innebär att restprodukter och återvunnen energi ska utnyttjas istället för primärenergi. Nästan all produktion av fjärr

värme i Helsingborg och Ängelholm sker med återvunnen energi i form av restvärme, spill och avfall. Jämfört med senast tillgängliga statistik på riksnivå, från 2014, så behåller Helsingborg sin topplacering bland Sveriges tio största kommuner avseende primärenergi-faktor, CO₂-utsläpp per kilowatt-timme och användning av fossilt bränsle.

Det fjärde steget i energistrategin innebär att den energi som ändå måste tillföras ska komma från förnybar energiproduktion. Öresundskraft bygger vindkraftverk och hjälper kunder att själva producera förnybar värme och el.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Såld biogas (GWh)	53	79	64
Antal anslutna mikroproduktionsanläggningar av förnybar el	61	94	104
Antal uppförda snabbladdstolpar för elbilar i landet	-	33	45
- varav antal inom Helsingborgsregionen	-	3	2
Andel återvunnen energi i fjärrvärmesystemet	96 %	96 %	96 %
Primärenergifaktor** Helsingborg	0,08	0,07	0,08
Primärenergifaktor** Ängelholm	0,14	0,13	0,13

** Primärenergifaktor visar hur stor andel primära, av människan orörda, resurser såsom exempelvis träd, olja, kol och gas som krävs för att få en kilowattimme användbar energi. Förutom själva primärenergien krävs det ytterligare energi att omvandla resurserna till användbar energi. Eftersom Öresundskraft återvinner energi och resurser samt producerar el och fjärrvärme samtidigt behövs det endast 0,07 kilowattimme primärenergi för att få 1 kilowattimme fjärrvärme i Helsingborg samt 0,13 kilowattimme primärenergi för att få 1 kilowattimme fjärrvärme i Ängelholm. EU-mål, tydliggjort i COP21 i Paris.

Öresundskraft ska säkerställa att vi har ett väl utbyggt fibernät till egna hem och företag

Arbetet med fiberutbyggnad i Helsingborg har fortsatt under perioden med dragning till villaområden. Därtill har nya distributionsnoder satts upp i Bårslov och Mörap. Intresset för fiberanslutning är mycket stort och informationsmöten har hållits för

boende i bland annat Humlegården, Mörap, Bårslov, Hasslarp, Kattarp, Hittarp, Billesholm och Bjuv. Intresset manifesterades på Bomässan i Helsingborg där många monterbesökare ville tala om fiber. Under perioden konkretiserades planerna på att bilda ett gemensamt bolag för fiberutbyggnad med Bjuvs kommun.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Antal inkopplade portar i Stadsnätet	21 454	24 860	27 509
Antal utbyggda/förberedda villor respektive år (byggnation pågår i årets områden)	2 793	2 893	0

Helsingborg Arena och Scen AB

TRE VIKTIGA HÄNDELSER FÖR VERKSAMHETEN

- Helsingborg Arena och Scen genomför årets Nationaldagsfirande på Sofiero, vilket samtidigt utgjorde invigningen av Sofieros 150-årsjubileum, med deltagande från bolagets alla verksamheter och i samarbete med staden, Kungliga Hovet och Länsstyrelsen i Skåne.
- Helsingborgs stadsteaters nya teaterchef Kajsa Giertz tillträder sin tjänst den 1 juni. Kajsa Giertz är en mycket välkänd profil i svenskt scenkonstliv och med omfattande erfarenhet som dansare, koreograf, regissör och som chef och ledare i ett antal verksamheter tillför hon ett betydande kunnande.
- Bolaget arrangerar för andra året Helsingborgs stadsfest Hx, ett välbesökt evenemang som bland annat bjöd på konserter med Timbuktu, Daniel Adams-Ray och The Sounds, prova på-aktiviteter med stadens föreningsliv, mat och dryck från stadens krögare, utomhusbio, familjeområde samt Nöjesgrytan.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

Helsingborg Arena och Scens verksamheter har under året varit fullt igång. Stadsteatern har avslutat en fin säsong och både teatern och Konserthuset har fått nya chefer. På Sofiero har 150-årsjubileet satt sin prägel på hela besöksmålet, med särskilda insatser i parkens olika delar, utställningar och ett rikt konsert- och evenemangsprogram. Ute i staden har bolaget arrangerat stadsfesten Hx och visningar av fotbolls-EM.

Särskild kraft har lagts på de möjligheter till programutveckling och tillgängliggörande som följer av digitalisering. Bolaget har utvecklat StageBackstage, en gemensam webbplats som bland annat inrymmer ett kontinuerligt flöde av webb-TV-produktioner med kultur- och evenemangstips (Rampljus), fördjupade inslag som rör samtidsfrågor och aktualiteter i kultur- och evenemangssektorn (Rampljus Special) och en serie lokalhistoriska program med relation till bolagets verksamheter och anläggningar (Ögonblick). Även i själva scenkonstproduktionen är digitalisering i fokus. I Stadsteaterns uppsättning Robinsons resa har en unik så kallad augmented reality-app utvecklats. Genom den kan publiken interagera och skapa eget konstnärligt innehåll. Appen och tekniken kring den bidrar också till att fördjupa scenkonstupplevelsen.

EKONOMISK HELÅRSPROGNOS

Helsingborg Arena och Scen redovisar ett resultat före bokslutsdispositioner på -94 mnkr för perioden. Utfallet till och med augusti motsvarar en positiv budgetavvikelse om nästan 2 mnkr. Den positiva budgetavvikelsen förklaras framförallt av högre intäkter samt ett bättre totalt utfall för bolagets projekt.

Helårsprognosen för Helsingborg Arena och Scen AB avseende årets resultat före bokslutsdispositioner uppgår till -149 mnkr. Ett utfall i enlighet med prognosen skulle innebära en positiv budgetavvikelse om drygt 1 mnkr. Under räkenskapsårets åtta första månader har som sagt flera verksamheters intäktsförväntningar överträffats, ett faktum som är mycket glädjande. Prognosen för räkenskapsårets sista fyra månader indikerar på vissa ökade kostnader vilket förklarar att budgetavvikelse minskar från ca 2 mnkr till 1 mnkr. Sammantaget bedömer vi därmed att verksamheten förväntas bedrivas utifrån fastställda ekonomiska ramar.

Vi bedömer att i bästa fall kommer utfallet för helåret att uppgå till -145 mnkr och i sämsta fall till -151 mnkr. Bolagets verksamhet bedrivs till stora delar i projektform. Bästa utfall bygger på att verksamheternas intäkter motsvarar förväntningarna i kombination med en kostnadsnivå i nivå eller något lägre än budget. Sämsta utfall bygger på uppskattade potentiella fördyringar i bolagets större projekt, lägre intäkter än förväntat samt oförutsedda kostnader av engångskaraktär.

INVESTERINGAR

Investeringsutfallet till och med augusti uppgår till ca 5 mnkr. Den största färdigställda investeringen avser den jubileumsträdgård som anlagts på Sofiero med anledning av 150-årsfirandet. I prognosen för 2016 ingår igångsättning av två större projekt. För det första har bolaget beslutat att uppföra en bro på Sofiero. Färdigställande av bron kommer emellertid ske först till säsongsöppning 2017. För det andra finns beslut på att genomföra en investering i nya infartsskyltar inom staden. Detta projekt är fortfarande under utredning.

UPPFÖLJNING AV EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR ENLIGT ÄGARDIREKTIVET

Självfinansieringsgrad

Bolagets självfinansieringsgrad, definierad som egna intäkter i förhållande till totala intäkter inklusive koncernbidrag, uppgår i prognosen till ca 35 procent. Bolaget strävar efter att vid varje givet

tillfälle bedriva en kostnadseffektiv verksamhet samt optimera intäkterna beaktat bolagets specifika uppdrag enligt ägardirektiv, dess aktiva samhällsansvar samt ambitionen att utveckla stadens attraktivitet.

UPPFÖLJNING AV BOLAGETS MÅL I ÄGARDIREKTIVET

Helsingborg Arena och Scen ska erbjuda ett pulserande, varierat och brett utbud av berikande upplevelser för alla åldrar

Viktiga händelser under perioden har varit stora och komplexa evenemang såsom Nationaldagsfirandet på Sofiero, scenkonstbiennalen Bibu, stadsfesten Hx samt Den stora trädgårdsfesten. Alla evenemangen har gett ett lyckat resultat och vi ser nu potentialen i bolagsbildningen, vad gäller samarbete mellan de olika verksamheterna och avdelningarna. I nationaldagsfirandet deltog bland annat HSO, med två framträdanden och Stadsteatern framförde en minimusikal, specialskriven för detta tillfälle. Evenemanget genomfördes med medarbetare från Sofiero, Arenan och bolagets evenemangsenhet.

Hx 2016 genomfördes på ett nytt och mer avgränsat område 2016. Programmet innehöll bland annat ett brett och kvalitativt musikutbud, en mängd prova på-aktiviteter, tivoli, teaterföreställningar, familjeområde och knallemarknad. Utvärdering av evenemanget är ännu inte klar, men reaktionerna visar på ett mycket lyckat resultat. Den nyss avslutade trädgårdsfesten på Sofiero (som i år hölls för tjugonde gången) kommer också att följas upp inom kort.

Perioden visade på bredden av teaterns förmåga med My Fair Lady och Som ni vill ha det av Sha-

kespeare. Den senare spelades i Sofieros slottspark som en vandringsföreställning under maj och juni. Den visade att det finns ett mycket stort intresse för denna typ av scenkonst (100 procent beläggning), och det enda negativa med uppsättningen var att det var många som inte fick biljett (möjligheterna att erbjuda extraföreställningar var begränsade).

Sofiero har, förutom de ovan nämnda större arrangemangen, presenterat ett brett utbud av evenemang, aktiviteter och utställningar som riktar sig mot olika målgrupper. Genom två nya rekryteringar (tjänsterna som besöksmålsutvecklare och besök- och bokningskoordinator) kommer det långsiktiga arbetet med Sofieros programinnehåll att stärkas ytterligare.

På Arenan arrangerades i maj-juni bland annat Livsstilsmässa, läkarkongress, SM i dans, Studentfest samt träningscamp för FC Helsingborgs pojk- och flicklag. I slutet av sommaren arrangerades också antikmässa och världsmästerskap i drill. Redan 2013 ägde ett lyckat EM-arrangemang i drill rum i den då nyinvigda arenan. Det evenemanget låg till grund för det internationella förbundets val att även förlägga årets VM i arenan. Antikmässan genomfördes med goda besökartal.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Publikantal, Helsingborg Symfoniorkester	43 200	45 200	31 300
Publikantal, Helsingborgs Stadsteater	73 600	57 000	37 500
Besöksantal, Sofiero	127 700	141 000	163 800
Antal besök på Helsingborg Arena	341 000	398 000	194 000
Antal produktioner, Helsingborg Symfoniorkester	86	83	49
Antal egna produktioner Helsingborgs Stadsteater	9	9	8
Beläggningsgrad, Helsingborg Arena	59 %	67 %	65 %

Helsingborg Arena och Scen ska möjliggöra kultur- och idrottsaktiviteter som vänder sig till alla stadens barn och unga

Bolaget har genom HSO tagit initiativ till en studiedag för lärare under vilken de får lära känna våra verksamheter. Det blir också ett tillfälle att ta processen framåt vad avser konkreta behov på pedagogsidan för HASABs olika verksamheter.

Teatern arbetade under hela perioden intensivt med storsatsningen Robinsons resa, som vänder sig till skolor i åk. 3–9. Uppsättningen bredar upplevelsen från att vara enbart en scenisk tilldragelse till att omfatta en digital involvering och en förberedande utställning kopplad till den digitala delen. Projektet visar att det finns en stor potential att i högre grad än traditionellt involvera stadens unga i teaterns processer, där de ungas egna berättelser, drömmar och bekymmer kommer till tals.

Scenkonstbiennalen BIBU genomfördes, med sitt breda utbud för alla målgrupper barn och unga. Teaterns egen produktion från 2015, Vår Klass, var uttagen av juryn som en del av programmet.

Som stadens gåva till prins Oscar (hertig av Skåne) har Sofiero under perioden beslutat att skapa "Prins Oscars sagovandring". Upplevelsen, som har en klar familjeinriktning kommer att färdigställas under 2017.

Under juni - augusti var det mindre aktivitet i arenan i form av träningar, matcher och skolidrott. Istället har lokalerna använts till ett antal större evenemang, vilka i flera fall riktat sig till barn och unga. Hit hör en samlad studentfest för stadens studenter i början av juni, lägerverksamhet samt VM i drill, som är ett bra exempel på inspirerande elitevenemang med en stor mängd barn i publiken.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Besöksantal, Konserthuset kategori barn/unga	10 000	11 700	6 200
Besöksantal, Sofiero, kategori barn/unga	16 000	17 800	16 300
Andel av bokade timmar som avser löpande förenings- och skolidrott (inklusive idrottsevenemang)	73 %	74 %	62 %
Antal studiebesök på Konserthuset av barn och unga	-	-	49

Helsingborg Arena och Scen ska möjliggöra upplevelser som utvecklar näringslivet och föreningslivet

Bolaget arbetar kontinuerligt med värdeskapande samarbeten med ett antal aktörer. Arbetet sker både i verksamheterna och i bolagets marknadsavdelning, där bland annat en så kallad Convention Bureau skapats under 2016. En Convention Bureau är en icke-vinstdrivande organisation som arbetar strategiskt med destinationsutveckling. Ett givet sätt att bidra till näringslivets och föreningslivets utveckling är genom att tillgängliggöra de lokaler bolaget disponerar över. Under sommaren har en rad stora evenemang arrangerats av företag, organisationer och föreningar (såsom t ex Konst- och Antikmässan i arenan och utomhuskonserterna på Sofiero).

Bolaget har idag genom Konserthuset/HSO ett fungerande värdeskapande samarbete med McNeil, med vilka vi samverkade runt nationaldagskonserten på Sofiero. HSO har i samarbete med Musikfrämjandet i Kullabygden gjort en konsert i Krapperup, nu en tradition sedan ca 5 år.

Bolaget samarbetar med flera elitidrottsföreningar och ideella föreningar i samband med arrangemang, till exempel värdskap och parkeringshantering vid större arrangemang. Bolaget har under perioden samarbetat med bland annat Eskilsminne, HIF och kampsportsföreningen Kaishu.

Under perioden har Sofiero tillsammans med Lakritsfabriken i Ramlösa tagit fram en jubileumslakrits till Sofieros 150-årsjubileum och samarbetat med Laröds byalag kring midsommarfirandet.

Nyckeltal	2014	2015	T2 2016
Antal större kongresser/konferenser, Helsingborg Arena	27	25	15
Antal mässor, Helsingborg Arena	7	8	9
Antal värdeskapande samarbeten med det lokala näringslivet	-	-	-

Helsingborg Arena och Scen ska öka medvetenheten om behovet av hållbar livsstil och samhällsutveckling

Teatern och Konserthuset arbetar kontinuerligt med kriterierna för Region Skånes miljöbevis, såväl i det dagliga som strategiskt. Hållbarhet i ett bredare perspektiv genomsyrar både arbetsplatsen och arbetsmiljön, men även teaterns förhållnings-sätt till det innehåll som presenteras. Här förtjänar teaterns långtgående samarbete med scenkonstbi-ennalen BIBU nämnas. BIBU är en mycket viktig samlingspunkt för diskussion om livsstils-, konst- och samhällsfrågor, i synnerhet sådana som rör barn och unga. I programutbudet finns en klar in-riktning på aktuella problemställningar och framti-dens utmaningar, och då inte minst hållbarhetsfrå-gor.

Bolaget har, genom konserthuschefen och chefsdi-rigenten, varit aktivt delaktiga i den nationella de-

batten om musikens roll och upplevda marginali-sering i samhället.

Det är en utmaning i att få publiken att aktivt ta del av miljöarbetet och även bidra till att miljöarbetet till viss del sköts under evenemangen. Vi behöver stimulera såväl arrangörer som publik till att med-vetet arbeta med frågan, vilket sker inom ramen för t ex stadsfesten Hx.

Vi har intensifierat miljöarbetet på Sofiero och flera kontakter har under perioden tagits för att utveckla långsiktigt hållbara energilösningar för platsen. Detta sker bland annat i den utredning avseende Sofiero som genomförs på stadens uppdrag under 2016. Sofiero har knutit kontakter med Urban Magma, Vinnova och andra instanser som verkar för innovativ energiteknik.

Nyckeltal	2014	2015	T1 2016
Andel miljöcertifierade evenemang	-	-	-

NSR AB

TRE VIKTIGA HÄNDELSER FÖR VERKSAMHETEN

- Höganäs kommun har tagit beslut om att gå med fullt ut i NSR, vilket innebär att renhållningsverksamheten i kommunen kommer att överlämnas till NSR.
- Utveckling av Vera Park så att externa operatörer driver behandlingsverksamheterna för farligt avfall, biogas, balning av papper och plast samt sortering av industriavfall.
- Vinnova har inom Vinn-växt projektet beslutat om en 10-årig finansiering av den skånska satsningen på innovationer och export av integrerade försörjningssystem, Urban Magma. Vera Park blir genom denna testbädd för avfallsrelaterad utveckling.

ÅRET SÅ HÄR LÅNGT

Det nya affärssystemet som implementerades under slutet av 2015 fungerar fullt ut och fakturering sker nu av NSR direkt till slutkund. Det finns fortfarande delar av systemet som inte har full funktionalitet, vilket i vissa fall påverkar slutkund. Organisationen har gjort ett stort arbete att minimera störningarna.

I Ängelholms och Båstads kommun har entreprenörsbyte för insamling av hushållsavfall genomförts. Ny personal och ny arbetsledning har inneburit inkörningsproblem, vilket medfört en stor belastning på bolagets kundtjänst.

Från och med maj 2016 är företagskunder som sorterar välkomna att nyttja befintliga återvinningscentraler efter registrering och betalning vid våra infartsbommar. Tyvärr registrerar sig endast cirka 10 procent av företagen vilket har föranlett en översyn kring möjligheten att begränsa antalet kostnadsfria besök.

Slutförhandling om tvist kring utbyggnad av biogasanläggning har hållits under början av året.

Flera aktörer inom Vera Park har fått ordrar från olika kunder vilket genererar tillväxt och nya arbetstillfällen.

EKONOMISK HELÅRSPROGNOS

NSR redovisar ett resultat om -3 mnkr för perioden. Avvikelsen beror på lägre volymer av massor och schakt. Renhållningskollektivet i Helsingborg har

ett underskott om 7 mnkr vilket beror på försenad implementering av registrering av företagskunder på återvinningscentraler samt högre insamlingskostnader vid omläggning av affärssystem. Till följd av att det nya affärssystemet inte fungerat fullt ut har verksamheten drabbats av kostnader för mindre effektiv körning.

Utvecklingen av Vera Park har inneburit överlämnande av verksamhet inom såväl anläggning för farligt avfall som sortering av verksamhetsavfall till extern part. I båda fallen har slutdebitering av behandlingsavgifter inneburit en ökad kostnad innan överlämnandet av verksamheten. Slutuppgörelse kring biogasutbyggnaden ger en positiv avvikelse mot budget på 3 mnkr.

Helårsprognosen för NSR visar på ett nollresultat. I bästa fall bedöms utfallet för helåret uppgå till 3 mnkr och i sämsta fall uppgår utfallet för helåret till - 5 mnkr. Vid beräkning av sämsta fall har tagits i beaktande en vikande prisbild för råvaror, låga volymer av förorenade massor samt en hög utvecklingstakt för Vera Park.

INVESTERINGAR

Under 2016 investeras i nya kärl för sortering i Ängelholm och i lakvattensystem för hantering av vattnet på anläggningen i Helsingborg. Även utbyggnaden av biogasanläggningen slutfinansieras i årets investeringar.

